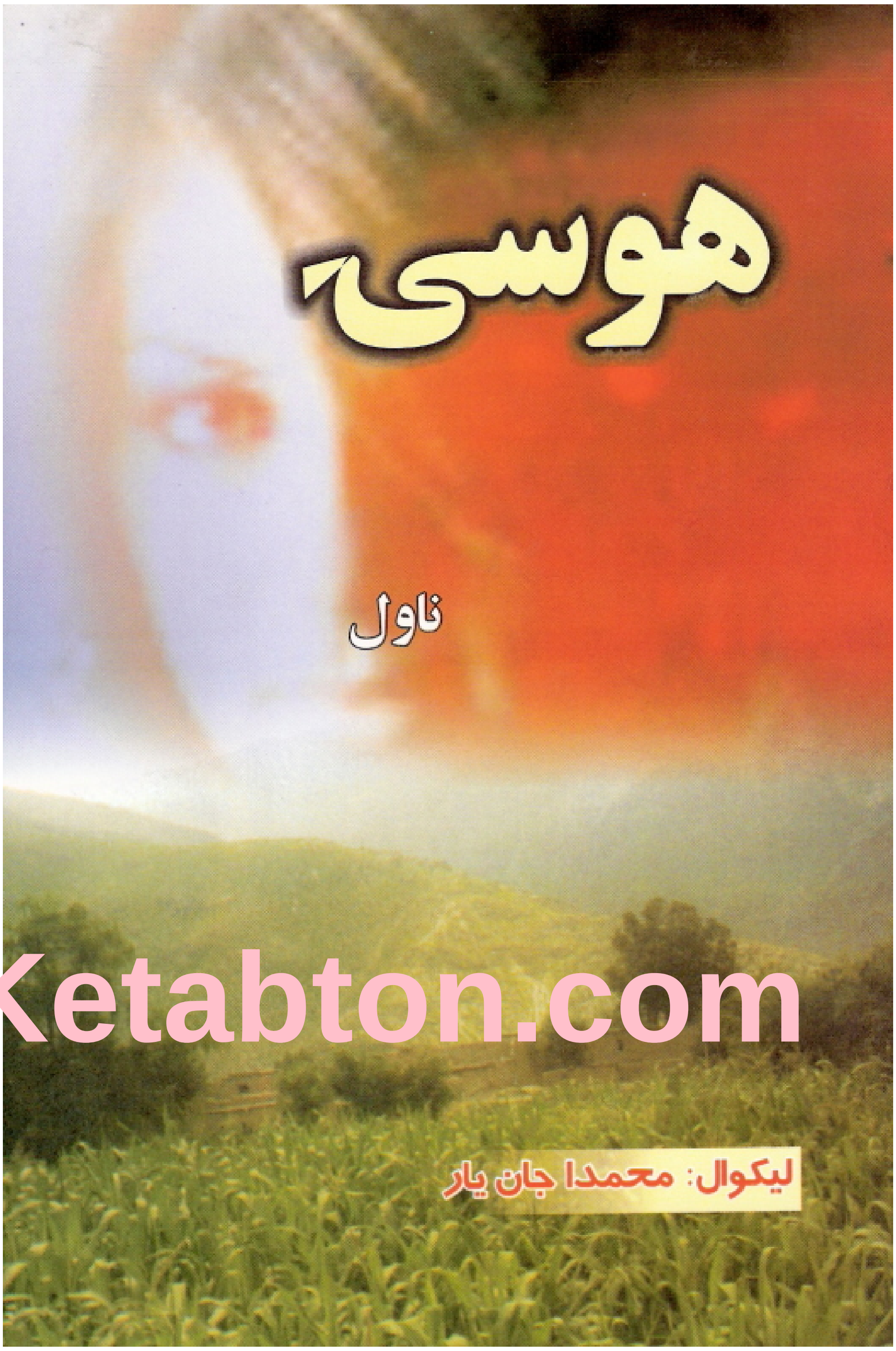
هوسۍ
ناول
Ketabton.com
لیکوال: محمدا جان یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هوسۍ (ناول)
لیکوال	:: محمدا جان یار
خپرونکی	::د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپوار	:: لومړی
چاپ زیار	:: عبدالبصیر بیدار
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـوسی

نـاول

لیکوال:

محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــار

له یو بل ناول سره

پــه پــښتو داســتاني ادبیــاتو کــې د نــاول لیکنــې د تــاریخي بهیــر مطالعــه څــو پــه زړه پــورې ټکــي د سرې مخــې تــه ږدي. لــومړنی ټکــی یــې دا دی، چــې د ژبــاړې او خپلــه د نــاول لیکنــې بهیــر ســره لــه دې چــې اوږد تــاریخ لــري، خــو دغــه بهیــر لــه پیــل راوروســته پــه ســمه پرلــه پســې توګــه او پــه ټینګــار ســره دوام نــه دی پیــدا کــړی. ددغــه تــاریخي بهیــر لــه مطــالعې څخــه راوتلــی بــل ټکــی دا دی، چــې زمــوږ پــه ولــس کــې او د اولــس د ژونــد پــه بېلابېلــو اړخونــو کــې د پېښــو د ډېرښــت او د اتلانــو او ځیــرو لــه ځلېــدو ســره زمــوږ د نــاول لیکنــې بهیــر او زمــوږ نــاول کــښونکو لــه دې څخــه لازمــه ګټــه نــه ده اخیــستې. هغــومره چــې د اولــس ژونــد لــه ســترو پېښــو لــه ســترو اتلولیــو ډک دی او ځېــرې او پېښــې پــه کــې ډېــرې پــه زړه پــورې دي. زمــوږ پــه نــاولونو کــې بــې لــه یــو څــو بېلګــو پرتــه لازمــه ځــلا نــه ده پیــدا کړې.

پــه دې وروســتیو کلونــو کــې زمــوږ یــو شــمېر لیکــوال دې برخــې تــه هــم پــام رااړولــی دی. پــه دغــو کلونــو کــې یــو شــمېر پــه زړه پــورې ناولونــه او منځنــۍ کیــسې لیکــل شــوي دي. پــه دغــو کیــسو او نــاولونو کــې د اولــس د ژونــد بېلابېــل اړخونــه ځــای شــوي او داســتاني شــوي دي. دغــه هــڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی لیکــوال او شــاعر محمــدا جــان یــار هــم پــه دغــو وروســتیو څــو کلونــو کــې پــه دې برخــه کــې هلــې ځلــې کــړې دي. نومــوړی چــې تراوســه یــې د شــعرونو او نظمونــو د کــښلو لــړۍ ګرمــه ســاتلې ده، په راروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښــاغلي لیکــوال تراوســه پــورې څــو داســتاني ټــولګې او د نــاولونو او منځنــۍ کیــسې کــښلي دي. پــه دغــو داســتان لیکنــو کــې د تېــرو دېرشــو اورنیــو او خونړیــو کلونــو پېښــو پــه ښــه توګــه ځــای مونــدلی دی.

ښــاغلي یــار دغــه نــوی نــاول هــم د همــدغو کلونــو یــوه پېــښه رااخلــي او داســتاني ښــه ورکــوی. مــا ددې نــاول لــومړنۍ کــښل شــوې نــسخه ولوســتله او ګــران لیکــوال تــه مــې ددغــه اثــر پــه اړه خپــل نظــر او ځینــې مــشورې ورکــړې، چــې د چــاپ پــه وخــت کــې یــې پــه پــام کــې وســاتي او بیــا ځلــي کتنــه پــرې وکــړي. هیلــه لــرم زمــوږ ځــوان لیکــوال دغــه پــه زړه پــورې ادبــي ډول تــه غــور وکــړي. دا هغــه داســتاني ډول دی، چــې د یــو ملــت د ژونــد ټــولې لــوړې ژورې، ټــولې نــاخوالې، ټــول عظمــت، ټــولې مینــې او وینــې پکــې ځاېدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زياتې پاملرنې په هيله. تاسو د ښاغلي يار ددغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زريـن انځـور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ څپرکی

د کـوټې کړکـۍ او دروازه بیخـي ډنګـې ډیـوال پرتـه وه. د لمـر وړانګـې پـه کړکـۍ کـې راننـوتلې وې. هـوا دومـره پاکـه وه، چې زره ګـرد هـم د لمر پـه وړانګـو کې نـه لیـدل کېـده. ځـان مې کړکـۍ تـه نـږدې کـړ، د سیند شـور او زوږ مې تـر غـوږ راورسېد، سر مې لـه کړکـۍ نـه بهـر کـړ، لانـدې سیند پـه مـستۍ بهېـده. یخـې یخـې څپـې لـه سینده راجګېـدلې، د سیند پـه غـاړه د "ولـو" د ونـو څـانګې سیند کـې ډوبـې شـوې وې. پـه دغـه اوړې د غـرو پـه سـرونو پـوره واوره پرتـه وه، نـو ځکـه خـو سیند پـه مـستۍ کـې و، اوبـه خـو یـې دومـره یخـې وې، چـې هډو لاس پـه کې چـا نـشو ښکـته کـولې. مـا بـه لـه همـدغې کړکـۍ نـه د شـاتوت د زړې ونـې پـه دوه خوښـې ښـاخ کـې د بـاجونکې ځـالې تـه پورتـه پـام کـاوه. د تـورې بـاجونکې ځالـه خـو لـه کلونـو کلونـو پـه همـدغې ښـاخ کـې پرتـه وه. مـا لا لـه ځـالې نـه سـترګې نـه وې اړولـې، چـې باجونکـه د ځـالې تـر څنګـه پـه یـوه ډکـې ناسـته وه. پخپلـه مـښوکه کـې یـې یـو اوږد ډکـی نیـولی و. غوښـتل یـې چـې ډکـی پخپلـه ځالـه کـې سـم کـړي. بلـه باجونکـه ورتـه پـه یـوه بلـه څانګـه ناسـته وه، شـپېلي یـې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښـتیا چـې خپلـه ځالـه، خپلـه مېنـه او خپـل کـور څـومره خـوږ شـی دی! پـه هـر چـا انـسان دی کـه حیـوان او کـه پرنـده دی، خپـل ټـاټوبی پـرې ګـران دی. زه لـه کلـي نـه پخـوا راوتـی وم زیـات وخـت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زمـوږ کلـی ډېـر لـوی نـه و، خـو د ښـکلیو منظـرو پـه مـنځ کـې پـروت و. دوو خـوا او تـه یـې جـګ جـګ غرونـه ولاړ وو. دغـه اسمان څـوکي غرونـه پـه شـنو ځنګلونـو پـټ و، د څېـړۍ او نـښترو ونـو د ګـڼ والـي لاملـه تـوره شـپه جـوړه کـړې وه. اوړی ــ ژمـی پـر دغـو غرونـو واورې پرتـې وې. ناوونـه او خوړونـه لـه رونـو او پـاکو اوبـو ډک بهېـږي. پـه غرونـو کـې ځـای ځـای بانـډې او کرونـدې هـم شـته. ډېـری خلـک پکـې اوسـېږي، د غـرو لمنـو کـې لـوی او واړه کلـي پراتـه دي، خـو دا کلـي د سیند پـه غـاړه پـروت دی. کلـه چـې پـه سـیند کـې سېلاب راشـي، ډېر کورونـه او ځمکـې لـه ځانـه سـره وړي. بـس همـدا غرونـه او هواګـانې دي، چـې ددې سـیمې د کلیـو خلـک یـې روغ رمـټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې ډېرې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګڼېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه ورونه دا سې اوسېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته ځوک یې او زه ځوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څوومه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په دېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګنه ګوڼه، ودونه، اخترونه، ټالونه او سمنکونه یو شې، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي ترڅنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست وْ او پاس به هوا کې د زاڼو کاړه واړه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـوږ پـه کلـي کـې ایلـه بیلـه دري ـ څلـور تنـه مـامورین او تنخـوا خـواره موجـود وو، نـورو ټولـو پخپلـه ځمکـه کـې لـه پخـوا نـه بزګـري کولـه. زه د معمـول سـره سـم خپلـې دنـدې تـه تلـم. د مـامورینو تنخواګـانې کمـې وې، ټولـو اقتـصادي سـتونزې درلـودلې، خـو چـا د هغـې وخـت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیـا هـم هـر چـا سـتونزو تـه غـاړه ایـښې وه. چېرتـه پـه میاشـت کـې بـه هـم کـوم مـامور غوښـه، ښـوروا نـه شـوه خـوړلی. د افغانـستان پـه بېلابېلـو ولایتونـو کـې د خلکـو د ژونـد بـېلا بېلـې طریقـې وې. پـه هېـواد کـې د اقتـصادي او اجتمـاعي پرمختیـا او خـو هـډو فکـر چـا سـره نـه و. یـوازې پـه ګـرد افغانـستان کـې ښـه امنیـت موجـود و. هېچـا سـره د سـر او مـال خطـره نـه وه. بېګانـه و خـو زمـوږ ملـک تـه کـاږه هـم نـشو کـتلای. د خوښـۍ او ارامـۍ فـضا خـوره وه. د هـر کلـي پـه جومات کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زمـوږ د پاچـا تخـت و بخـت دې خـدای برقـرار لـري، تاسـو تـه ښـه معلومـه ده، چـې هېچـا بـه د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتـي مـامورینو هـم پـه ښـکاره څـه نـشو ویلی، ولـې زړونـه یـې د وخـت لـه نـاخوالو نـه پـه تنـګ راغلـي وو. مـامور سـهار بـه چـې کلـه کلـي تـه راغـی، مـوږ تـه بـه یـې د ښـار کیـسې کـولې. ده ویـل نـوی مـامور شـوی وم، د ورځـپاڼې لپـاره بـه مـې هـره ورځ د خپرولـو وړ مـواد تیـارول، تـل بـه مـې د کار په ځای کې پخپل مېز سرتېټ کړی و، څه به مې لیکل.

یـوه ورځ د کـار پـه خونـه کـې سـخت مـصروف وم، چـې د دفتـر مـلازم راغـی، ویلـې مـامور صـاحب څـوک دې غـواړي. خولـه مـې لـه نـسوارو ډکـه وه، پـه لیکنـه بوخـت وم، سـر مـې راجـګ کـړو، چـې وړانـدې پـه دروازه کـې یـوه جینـۍ راننوتلـه. ښـکلې جینـۍ پـه ښـکلې دریـشۍ کـې راروانه وه.

زر مـې نـسوار تـو کـړل، لـه مېـز نـه ورپاڅېـدم او د هغـې مخـې تـه ورغلـم، چـې نـږدې راغلـه او سترګـې مـې پـرې ولګېـدې، ښایـست او ښـکلا تـه یـې هـک پـک پـاتې شـوم. حېـران شـوم، چـې دا ښـکلې او فېـشني پېغلـه او سـهاره تـه؟ زه د کلـي سـړی او دا د ښـار ښـاپېرۍ؟ مـا وې دا بـْ څـوک وي؟ مخـامخ ورروان وم، ویلـې مـامور سـهار تاسـې یاسـت؟ مـا وی هـو بـې بـي زه یـم راځـه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه یې درپسې کړې ده، خدای دې خیر پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځیني لیکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په یوه نیمه لیکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژیم په خلاف ځیني مقالې او طنزیه لیکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وڅارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وویل:

والکه چنارګله! هن دا پیسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شیر پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جینۍ ته مې په احتیاط او ادب سره مخ وروااړاوه، ورته و مې ویل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې یې ببرته کړې، توري اوږدې سترګې یې راواړولې، وې ویل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم کال محصله یم. خپل وربل یې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې یې مړې غوندې پورته واړولې، وې ویل:

له پخوا نه راسره دا هیله وه، چې له تاسې سره له نږدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې یوه ورځ ستا یوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډیو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډیویي داستانونه اورېدلي او تعقیب کړي دي، غوښتل مې چې یو ځل دې له نږدې نه وګورم. سهار صیب! له ډېره وخته راهیسې ستاسې راډیویي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې لیکنې، لنډې کیسې او مقالې مې هم لوستي دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نږدې نه ووینم، له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د لیدو نصیب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پیدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظیفه ده، سبا یې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټیټ وي ان چې ماز دیګر شي بیا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پیاله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هیله مې ترې وکړه. ویل مننه. ما هم د چای پیاله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شبېه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جینۍ او سهاره ته نسوار پک. بیا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي لیدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بیا مې زړه رالوی کړو او داسې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووایئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ویل یې:

مخکې مې درته وویل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله یم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وویل:

کور مې په وزیر اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي یو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډیویي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غړپ وکړو، زه ورته ښه په ځیر شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې یې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بیا مې زړه رالوی کړو، په غټو او رونو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه یې رانه ووېست، څه بل شان ښاېست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بیا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. یوه شېبه مونږ دواړه غلي پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکایت درنه وکړي. هغې وویل:

ښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پیالې یې ګوټ وکړ، په شعبه کې یې هرې الماری ته یو ځل وروکتل، بیا یې زما مېز او ماته په ځیر ځیر کاته.

ما غوښتل، چې دویمه پیاله چای ورواچوم، ویلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بې بې سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ یم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ویل یې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ یې راستون کړو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ويې خندل د مينې ډکه خندا يې وکړه، ما هم ورسره خوله چينګه کړه. خداى په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بيرته چې راستون شوم، د سر ويښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې يوه ټوټه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زويه يو فقير ملنګ ليکوال په غير له دې ماموريته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې يو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غريبي خو له وړوکتوبه د هر شي له جرئته وېستلې يې.

د خوارې کونډې زويه، خپلې روټي ژويه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هنداري ته ودرېدم. پخپلو ويښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پيدا شوه. زړه کې مې وويل:

سهاره له چا نه کم نه يې ! خو په جېب کې دې قيران جان (غيران) نه بود برې. بيا مې څو ګامه په کوټه کې واخيستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دی، د ادبياتو د پوهنځي محصله يم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپين غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، توري اوږدې زلفې يا ربه چې څومره ښاېست دې ورکړی دی. بيا مېز ته کښېناستم، له ځان سره مې وويل: د چونچنې زړه دې دی دا څه کوې؟ غريب سړی او برګ يې سپی، پردۍ جينۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپېره مړه وه. انډيوالانو راته وويل:

سهاره نن غلی يې ټوکې نه کوې څنګه چرتي يې؟ ما ځان ترېنه تېر اوه. مازديګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تياری او ديګ ميګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جينۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظيفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه.... کېدای شي خوارشې مينه درسره ولري. مينه نه بابا زما غريبي او له هغې سره مينه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غيران نشته، له يوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ويل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې بايد نيمګړی داستان راډيو ته پوره کړی وای.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د ليکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېدای شي دا جينۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بيا به مې وويل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې يا د حکومت ضد سړی يې ته څه شی يې؟ چې دا نه يې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې ځلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک ورانده‌ې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد ، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښښنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سرې رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردۍ لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسبده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و ، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو ، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نېغ ټوپ وکړو ، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړې يې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بې بې جان ما لا په سير کې پوهېږي. هم نه ده رېشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ويلې هرڅه به خدای وکړي، دنيا په اميد خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ويلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به يوه ناشته وکړو او بيا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر يې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ويلې څه خورئ؟ هغې را ته وويل:

سهار صاحب څه شی خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ويل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته يې وويل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نږدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وايي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې يې څه ور ونه ګرځي. ځان مې غلی نيولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښايست تر تاثير لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ يې خوړله او ماته به يې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپين مخ، سري نرۍ شونډې، جګه غړې، سپين غاښونه، د زنې د سر شين خال او تور کاکل خو يې نيمايي سپين مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې يې راسره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بيخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ وو. په ډوډۍ پسې يې سمدستي چای راوغوښت، بيا يې په يو خاص نزاکت سره وويل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې يې چې دې جينۍ تر دې ځای څنګه او د څه مطلب لپاره راوستی يم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې يې په يوه ډډه کړې را اړولې وې، زلفو يې نيمايي مخ نيولی و. ما ورته په ځواب کې وويل:

نه بې بې خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وويل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خير کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وايم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جينۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره يې زه راوستې يم. ما درته ستا په دفتر کې وويل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سورګل دی. د ظاهر په وخت کې رئيس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړيکې لري. ددې داود خان په وخت کې يې تقاوت وکړو. مور مې هم تقريباً بوډۍ ده، ورونه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوې دي. يو کور مو په وزير اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې د ډېرو شتو او پيسو خاوند دی، يو تره مې د جرمني تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصيل بوخت دي، زه هم د ادبياتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله يم.

سهار صيب ستا راډيويي داستانونه مې له پخوا نه تعقيب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډيويي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډيويي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په يوه مجله کې مې ستا يوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس وليد. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نزدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې وليدې او له نزدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بيا لا ښه پسې معرفي شو بيا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جينۍ دربانده ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. ځه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ويل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره را وپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانيغ کړو او داسې مې ورته وويل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حيدر خان دی، په قوم مومند يم. کله چې د خوشال خان لېسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبياتو پوهنځي ته کامياب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بيا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، يوه وړوکې خور او يوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي يوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ يو. کله کله په رخصتيو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور ليدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ويل:

سهار صاحب غريبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غريب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هيڅ فکر مه کوه، په مخکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنیا په امید خوړل کېږي. هغې وویل: هو که نصیب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي !

پرې یوه شوم، چې هغه درته ښه نیت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مینه او یو ځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ویل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وویل: نه بي بي ما خو لا په سیر کې پوښې هم نه ده ریشلې، تراوسه مې لا پنځه ویشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وویل: خدای دې ښکلي په نصیب کړه، په یوه ډېره یې راته د سترګو لاندې کتل ویل یې: راځه که دې خوښه وي یې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پیسو دخل خوا ته روان شو. د پیسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پیسې مې له جېبه راوایستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پیسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پیسې ورکړې وې. هغې راته یوازې دومره وویل: زه کله په تا پیسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لیرې د اوبو په منځ کې په یوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په یوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ درېشي بیخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ وویستله او هیله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې درېشي دې چټله نشي. هغې راته په یوه مهربانه او د مینې ډک نظر وکتل ویل یې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شین چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه لیدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبویي په تېره بیا د سپنځلې د ونې نه ښکلې خوشبویي راتله. د لږ واټن په څنګ کې د یوه لوړ چینار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو نارې یې وهلې. هوسۍ ته وویل: بي بي جان ته ګوره پاس چینار ته. هغې چې چینار ته پورته ورپام کړ، بیا یې زر ما ته وویل: ولې موږ ګنې تر دوی کم یو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په داسې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوړد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې وروا ړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږه جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یو ځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

د ستي په دستي (سمد ستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلې نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښې دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې وماندېه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې یې دا پیسې راته په جېب کې ایښې دي. ددې پیسو سره بیا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شېبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګی پیدا شو، دومره دا بوی او لوګی زیات شو، چې ګنې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې ورواړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړې، ترڅو لوګی راووځي. له لږې شېبې لپاره بیرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډیان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جریان ووایه، ټولو راپورې خندل. ویلې ته خو ډېر احتیاط کوې ولې دا سې وشول؟ ما به ورته څه ویلي وای؟ یو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پیسې مې جېب کې کېښودې، له ځان سره مې وویل سبا به دا پیسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ماته شرم دی، چې د هغې په پیسو ځان سړی کړم. همدا سې به کوم، هو همدا سې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې لیکل چې په دې کې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې هسې احوال مې دې واخیستلو، چې څنګه یې؟ د شپې د چای جوش کیسه مې په ټیلفون کې ورته وکړه، ویې خندل ښه ډېر یې وخندل ویلې خدای دې خیر درپېښ کړي دا خو لا اول دمنی سر دی. په پای کې یې وویل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پیسې یې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول ماموریں په سرویسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرویس کې پورته شوم، کم چې ماموریں یې په جادهٔ میوند تر سینمای پامیره وړل. له سینمایي پامیره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته ورورسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار یې کاوه. په دې ورځ یې ډېره ښکلې درېشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پیاده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جینۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده. موټر ته چې ورسېدو، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ویلې مهرباني وکړه سهار صیب! دلته په مخکې سیټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سیټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو، له ما یې پوښتنه وکړه ویلې څنګه یې څه تکلیف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بي بي ښه یم تاسې څنګه یئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر د همزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. خټ خټ وییې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان در بښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانډې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل ځانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ و درېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې ځانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښا یسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په ټل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره ځنګ په ځنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاڅېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوڅه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو ښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدې راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبرې وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مینه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان یې لړ مرور غوندې ونیو، ما بیا ورته کړه: هوسی هیله درڅخه کوم دا پیسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وویل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه یم پېژندلې، زما او ستا د لیدلو او کتلو خو څه د پر وخت په مخ کې پروت دی، د یوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس یې ټیل واهه بیا یې وویل: دا څه پیسې دي، د پیسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مینې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسی را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې یو ځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پیسې مې جېب ته ښکته کړې، د لږې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ ورواړاوه ما وې هوسی زما په خبرو خو به نه یې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخیستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کلیمه یاده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکتر یوه دنیا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مینې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مینه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مینې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې یو ځل بیا د مینې ټینګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بیا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټینګه ونیوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. یوه لنډه شېبه د مینې په خوږو کې سره ډوب شو. بیا مو چې یو بل ته سره وکتل، مخ یې لکه د سره ګلاب غوندې اوښتی و. سترګې یې مړاوې راواړولې، د وربل ټیل یې نیمایي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مینې فساد شوی و، یو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بیخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانده لګېدلې وه. هوسی ته مې وویل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بیا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا یې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې یې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر یې د خولو څاڅکي لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ یې وویل: وخت لا ډېر دی، یوه شېبه به نور هم کېنېنو. هو رښتیا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي درېشی ځانته واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وایې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بیا له هغې ځایه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقريباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته وركړه تر د همزنګه يې موټر بيخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده ميوند كې ووتلو، زموږ تر كوره په لږ وخت كې ورسېدو. ما وې راځه هوسۍ جانې موږ كره به لاړ شو، موټر درسره دى ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ويل ډيره به ښه واى خو.... !لاس يې رااوږد كړو، مخه ښه مې ورسره وكړه او هغه لاړه. زه كور ته لاړم كتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړى مې له نل نه سطل راډک كړو، بيا مې ځانته ډوډۍ تياره كړه، له چاى او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نيمګړى داستان راډيو ته تيار كړم. په مېز چې كښېناستم، قلم مې لاس كې كاغذ مې مخې ته پروت كرار ورته ګورم لكه څنګه به چې مخكې په مېز د ليكلو لپاره كښېناستم، سمدستي به مې چې ليكل، خو اوس مې قلم ټكنى شوى و. زړه مې بل چېرې حيران پاتې شوم. سوچ واخيستم (دا جينۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غريبي دې په قلم چلېدله، لكه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وكړه، باور وكړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشواى ليكلاى، بيخي لكه چې هرڅه رانه چا اخيستي وي، بې حسه غوندې ناست وم. ما بايد د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاكلى مضمون ليكلى واى، تر نيمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وكړه، څه ګټه يې نه درلوده. كله به مې چې خپل كور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رايادې شوې، يو دم به مې له ځان سره وويل: والكه دا ښېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جينۍ سره ژوند كول. دا زما د كلي خلک به څه وايي؟ تر نيمې شپې مې دا سوچونه كول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبايي چې مې مخ وميندلو په آئينه كې مې وكتل، رنګ مې زېړ تښتېدلى و.

سهار چې كارته لاړم، رئيس وروغوښتلم ويلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دى ليكلى. د خپل مضمون ځاى دې تش پرېښى دى.

ما ورته بهانه وكړه، ما وې رئيس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ويل خير دى، په دغه برخه كې يو بل څه ورواچاوه.

له نورو ورځو نه مې له كاره سره علاقه كمېده له يوې ورځې نه بلې ته بې علاقې كېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختي ځان د وعدې ځاى ته وررسولى و. هغه مازديګر په پېنځه بجو ټاكلي ځاى ته راغله او د نوي ښار پر لورې يې ګاډى روان كړو. په ډېرو مغازو كې وګرځېدو، په يوه كې مو دربشي واخيستلې وروسته بيا يوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چاى څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چكر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې كښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دوارو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو داستانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غیر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي بانډار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دې خندلې راته نه وای
غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانده دې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل په یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلې وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب دا سيءګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوې. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلې پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راتـه ډېر وژړل او پوره اوښکې يې تويې کړې او دا يې هم راتـه وويل: بچې زه بوډۍ شوې يم، خپه کېږم زر زر مې ليدو تـه راځـه. تـه خو زما يوه رڼـه اوښکه يې، زړه مې درپسې وران دی، بچې بې لـه تانـه رابانـدې ژونـد ګران تېرېږي. هغـه خپل عادي حالت تـه راغلـه، خوا تـه مې رانـږدې شوه ويلې: هو رښتيا زويـه پـه دې ورځو کې مې زړه دی، چې پـه کلي کې درته کوژدن وکړم. پـه دې خبره يې زر پـه خولې کې وررولوېدم.

مورې پام چې پـه دې هکلـه چاتـه ونـه وايې، زه چې لـه خيره بل ځل پـه رخصتۍ راغلم، بيا بـه درتـه ووايم. تر هغې بـه خير دی نور هم تکليف تېر کړه، بل ځل پـه خير زر راځم. خامخا بـه دي پـه خير سره ستا نږور پيدا شي، پـه مخکې بـه دې ګرځي، لـه کارونو او ځينو تکليفونو نـه پـه خلاصـه شې. ما خو هيڅ فکر نـه کاوه، چې ګنې مونږ تـه بـه ځوک خور او لور راکړي، ځکـه چې د خدای پـه دا ارتـه دنيا کې ايکي دا يوه کوټـه لرو، نور هيڅ نـه لرو، خلک خو پـه مال او دولت پسې ګرځي. پـه دې وطن کې لياقت او اهليت نـه پکار ېږي، يوازې پيسې چلېږي. خو توکـل زمـوږه پـه خدای دی، هرڅـه بـه سم شي. تا دې راتـه الله ژونـدی لري. مور مې پـه دې خبره خوشالـه شوه، پـه زوره زوره يې وخندل، ما يې لاسونه ورمچې کړل. پـه دې وخت کې د کلي ځينې کسان زما همزولې زما ستړې مشي تـه راغلل، زمـوږ کوټـه يوه وه، خو لويـه وه. مخې تـه يې غـولی (منـډاو) او انګـړ ودان شوي وو، څو کټونـه پکې پراتـه وو. پـه دا ځل د کلي ټول خلک زما ستړي مشي تـه راغلل. پخوا بـه چې کلي تـه لاړم، کور تـه بـه ځوک نـه راتلل. يوازې پـه جومات کې بـه خلکو راتـه ستړې مشي ويلې. ځينو کسانو راتـه ويلې ستا راډيو يې داستانونـه اورو، ټول خلک يې خوښوي. ځانتـه بـه مې تمـه پيدا شوه. هلتـه پـه کلي کې پوه شوم، چې دا خلک کـه سواد نـه لري، د پېښو او ژونـد پـه ټولو کيسو خبر دي. رښتيا چې هر چا راسره ښـه سلوک کاوه، زما لـه وړوکتوبـه عادت و، چې سبايي او مازديګر بـه جومات تـه تلم، چې لاتراوسـه مې همغـه عادت درلـود ا د خدای عبادت مې کاوه. پـه دې هم د خلکو خوښېدم. پـه دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راتـه د پنځـه ورځـو اجازت راکړی و. مخکې بـه مې پوره يوه مياشت تېرولـه، کلـه مې چې دوه اونۍ ووتلې، لـه موره مې اجازت راواخيستلو نور خپلوان مې هم مونږه کره راغلي وو، زمونږ نږدې خپلوانو بـه زما لـه مور سره مرستـه کولـه. خپلوان مونږ سره پـه چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما بـه مې تل مور خپل کور تـه بيولـه. لـه ټولو څخـه مې رخصت راواخيست او بېرتـه ښار تـه راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور تـه ورسېدم. شپـه تېره شوه او سبا يې خپلې دندې تـه لاړم. پـه کار بوخت وم، د څو ورځو کار مې راتـه پروت و. لګيا وم ليکنې مې کولې چې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورتـه کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون راسره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر تر راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. ښښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې نه وړاندې ودروه. د خدا یپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې دربشې یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کېښناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې ویا، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده!

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. یوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبوروم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې یم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلي په کور کې وویل: څه دربانده شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وینمه؟ زه ورته څه ووایم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مینه کې دا خبرې شته دي، دومره یې اسانه مه ګڼه.

مینه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه یې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووینې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ویلې د تورې زویه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټیپ کې یې د وحید صابري (لالیه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې یې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د میرویس میدان له دوکانونو نه مو خوراکي شیان له ځان سره راواخیستل او بیا پغمان ته روان شو. راسا د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په یو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه لیدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وویل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کیسه راته وکړه. لومړی دا ووایه چې مور دې څنګه وه؟ روغتیا یې ښه وه؟ او رښتیا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووایه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کیسه مې ورته وکړه. دې راته وویل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. وروریې او نور خپلوان یې پوره خیال ساتي. هو رښتیا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ویلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وویل؟

هغه راته متوجې شوه ویلې ووایه سهاره رښتیا رښتیا وایه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وویل: موري بل ځل چې راغلم بیا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېچا سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس یې کڅوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شیان یې راواخیستل او زما په مخکې یې کېښودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وویل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وویل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه دې ځکه چې وویل؟

زه لږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بیا راغبرګه کړه، ما بیا په نیولي غږ ورته وویل: حیران یم هېڅ نشم ویلی.

هغې رانه خبره ونیوله وې ویل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وایې؟ نن درسره څو بربنډې او غوڅې خبرې کول غواړم، څنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ویلې ما درسره په لومړۍ لیدنه کې دا ویلي وو، چې زه یوازې ستا د لیکنو سره مینه نه لرم، بلکې له تا سره هم مینه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غریبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ویلي و، چې مینه غریبي نه غواړي. اوس نو زه او ته یو پر بل پوهېدلي یو، زموږ ټول رازونه یو بل ته څرګند دي، خو یو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده لیدلې، یو ځل به درباندې خپله کورنۍ وینم، په داسې حال کې چې هغوی درباندې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بیا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پیسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې څنګه شي؟ هوسۍ په څنګل ووهلم، ویلې بیا څنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمینه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په مونږه پوه شي ما به سخته تهدید کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې درواخله، خو یوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانډې ډېره زیاته ګرانه یم، چې هر څومره پیسې وغواړم، راکوي یې. دا موټر یې راته اخیستی دی. همدا راته وایي، چې یو ښکلی کور درته جوړوم. د پیسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پیسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره یاده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ویلی شم، یوازې دومره ویلی شم چې مینه درسره لرم او دا مینه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پیسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، یوازې همدا سهار یم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې یې ووهلم، ویلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازدیګر ناوخته پورې په تیپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره راښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونهویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته او به کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بواله ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بېخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېراوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې به يې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به يې وويل: بې تربيه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره يې په قيصه کې نه وه.

ځينو به ماته وويل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې مونږ د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بيا ورانديې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بيرو بار زيات و، خو کله چې مونږ د چهلستون په دروازه وردننه شو، ددغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګيلاسونو ميوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به ځومره سيلانيان راتلل. باور وکړئ د خلکو بيروبار به دومره زيات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. مونږ د خلکو له تېل نه ځان وويست، شاته راپسې دوه تنه زلميان وو او هوسۍ ته يې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه يوه تن حيا او شرم غورزولی و، له انسانيت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونيو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس يې په ځمکه ونښتو ځوان يوازې وويل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځايه ونه خوځېد، هغه بل رابانديې له پاسه پروت و، زه يې په سر بانديې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه يې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، يو پوليس راغی، ما ټول جريان هغوی ته ووايه. ټولو پرې لعنت وايه. پوليس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې يې مات و، هغه لاپې کولې ويلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پوليس، چې د هلک لاس وليد، رښتيا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پوليس ماته مخ راواړاوه، ويلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پوليس ته وويل: هن دا کاغذ د پوليسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپين کاغذ کې پيسې ايښې وې، د پوليس په جېب کې يې کاغذ کېښود، پوليس نور څه ونه ويل، هغه دواړه يې له ځان سره بوتلل.

خدايږو هغه يو عجيبه وخت و، له يوه پوليس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پوليس غوا لنګه وه. مونږ چې د پېښې له ځايه روان شو، په چټکۍ سره موټر موټره ځان ورساوه. زما کميس خېرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېږه تښتېدلې وه، موټر يې روان کړو، له قهره يې وويل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زمونږ ناکام دی، نو. بيا به يې ماته راوکاته ويل به يې ښنګه په تکليف خو نه يې؟ ما به ورته په خندا کې وويل: هوسۍ هيڅ خبره نشته، ته موټر په احتياط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خـو لا ښـار دی، د افغانـستان پایتخـت دی، پـه اطـراف او کلیـو کـې خـو هـډو مینـه کـول ګناه ده. مینـه هلتـه د مـرګ سره لـوبې دي. هـو یـو شـی چې پـه کلیـو کـې شـته دی، هغـه دا دی چې داسې بې حیـایي او بـد اخلاقي لکـه چې دلتـه ده، هلتـه نـه شـته. هوسـۍ مـوټر د یـوه رسـټورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رسټورانټ کې چای وڅښو.

مـوټر یـې پـارک کـړو، مـوږ دواړه یـوه رسـټورانټ تـه پورتـه شـو. سـاه نیـولی پـه مېـز کښېناستو. پـه رسـټورانټ کـې دومـره ګڼـه ګوڼـه نـه وه، څو تنـه د پاخـه عمـر سړي او څـو ځوانـان جـلا جـلا سـره ناسـت وو. دري تنـه انجـوني هـم د خپـل فامیـل سره پـه یـوه مېـز ناسـتې وې. هوسـۍ رانـزدې شـوه، سر یـې راټیټ کـړو ویلـې سر دې درد کـوي؟ نـه دومـره نـه خـو لـومړی یـې درد کـاوه، مګـر اوس درد نـه کـوي. هوسـۍ چـې رنـګ یـې زېـړ اوښـتی و، خپـه او سـتړې ښـکارېده. پـه ورو او ټیـټ غـږ یـې وویـل: ددې ټـولني هرڅـه ویجـاړ دي، دلتـه ژونـد ډېـر ګـران دی. هوسـۍ خیـر دی مـه خپـه کېـږه. بـلا پـسې کـه، هرڅـه چـې و تېـر شـو. پـه ډېـرو شـیانو بایـد سـترګې پټـې شـي، هېـر یـې کـړه. د رسـټورانټ شـاګرد چـای راوړو، چـای مـو څـښلې چـې هوسـۍ پـه خنـدا کـې وویـل: هغـه یـو خـو مـې پـه دا خولـه لګـاو کـړ، یـو سـوک مـې پـه سـترګو وواهـه اخ تـا کـه هغـه پـه سـترګو وهلـې نـه وای، خدا یږده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بدل ویل.

او هـی چـې د دوی ژونـد وي بیـا بـه د چـا تورسـرو تـه پـه سـپکه ونـه ګـوري. د یـوه لاس مـات شـو، خـو پـولیس هـم ونـه نیـولم. هوسـۍ پـه تونـده لهجـه وویـل: تـه پـوهېږې، چـې پـولیس تـه مـا پـه کاغـذ کـې پیـسې تـاو کـړې او جېـب کـې مـې ورتـه کېـښودې، ځکـه یـې پرېـښودې. هوسـۍ بـس نـور دا خبـرې پرېـږده، هرڅـه چـې و تېـر شـول. د هوسـۍ پـه رنـګ کـې بېرتـه سـوروالی پیدا شـو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سـبا نـه بـل سـبا تـه زمـا د تـره د زوی واده دی، پـه کابـل هوټـل کـې. زه بـه درتـه سـبا تـه د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستا سو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خـو زه همـدا غـواړم، چـې تـه لـومړی زمـا مـور او پـلار ووینـې، زه بـه یـې لـه وړانـدې تاتـه وښـایم، زمـا کـورنۍ بـه و پېژنـې. سـبا تـه بـه زه درتـه نیکټـایي او کمـبس راوړم، هغـه تـوره نـوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مـې رالـوی کـړو او ورتـه ومـې ویـل: او تـه بـه کومـه دریـشي واغونـدې؟ خبـرې مـو د مینـې خوا تـه لاړې. د هغـې رنـګ پـه عـادي حـال شـو، ویلـې زه دریـشي نـه اغونـدم، زه بـه پـه داسې جامـه کـې یـم، چـې تـه بـه مـې هـېڅ ونـه پېژنـې. مـا وې دا څـه وایـې؟ هغـې ویلـې هـو. د واده جـامې خـو نـورې دي. مـا پخپـل عمـر کـې چېـرې د ښـار واده نـه و لیـدلی. فکـر واخیـستم، دا بـه څنګـه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووینم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه یې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم ورو پېژنم، ورته به ووایم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وایې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخیسته، ویې خندل او ویلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. یوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نېکټايي، نوی کمیس او نوي بوټان راوړي وو. په دغه ورځ چې له وظیفې نه رخصت شوم، د مامورینو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دریشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازدیګر په شپږو بجو پیل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې یو ټیکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کتل مې چې زما یو دوست د یوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ یې راواړاوه او سمدستي په خندا شو لاس یې له ورایه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و لیدلي، خوږه ستړې مشې مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ویلې د کونډې زویه لکه چې کوم هاتي دې په سوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دې؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنیا خو د ارټ منګوټی دی، یو پر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زمونږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ویل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته یم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هو انډیواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی یم. ویلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته یې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې یو ځای په یوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پورې مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا یې هم راته وویل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامین دې لولم. هیله من یم، چې نور به هم په لیکنو کې وړاندې لاړ شې. زمونږ افتخار یې یار. موټر یې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وویل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم راسره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ویلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دریشیو کې ولاړ دي، څوک ننوځي او څوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته څو تنه ځوانان په ښکلیو دریشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلي وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې څلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دې برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانـدې نه وای کړی، کـه تر اخره مې پېژندلی وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبرې پرېږده، راځه چې مور او پلار مې دروپېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې وروا چاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړی یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې دروپېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه څوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته نیسئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يو ځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ور سره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سړي او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه دستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانده پوه نشي. مګر هوسۍ د هېڅا په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګړندۍ ګړندۍ ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې په يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او وبه يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. رښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تري تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګوڼه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نورې انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښايست ته حېرانې پاتې وې. مابنام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، موږ دواړه يو ځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو تېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: تېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټېج کې يوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسيقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلي هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان وْ. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. يوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وويل ورورره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به ترې بېرته هوټل ته راشې، چې بيا مونږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتيا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازديګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې يو نيم داستان او ځينې طنزيه ليکنې کولې. زما داستان به په راډيو کې خامخا نشرېده، ممثلينو به په خورا ښه ډول تمثيلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې ليکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به يې راکوله. د مياشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زياتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، يو څه روپۍ مې زخيره کړې وې، هوسۍ ته مې وويل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه رنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم يو ازې چاته به يې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بيا يې وويل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازديګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پيسې يې راوايستې، ويلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بيا به وروسته ګورو، ته يو ځل په کور پيل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ويې خندل وې ويل کېدا ای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ يې راواړاوه، وې ويل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زمونږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زمونږ کور ته څو ځلي راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ويلي دي، چې ګورئ پام زما په غياب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې یو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زیاته خوشاله شوه، یوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وویل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پیسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، یو څه پیسې مې له ځانه سره راوړې دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتیا، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زویه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زیاته خوشاله شوه، لاس یې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا یې راته وکړه، په دې وخت کې زما ځو کلیوال ملګري موږ کره رانتوتل. زما سترې مشي ته راغلل. ترناوخته پورې راسره ناست وو، سبایي وختي په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ویلې وراره شاه باش لکه چې پیسې دې پیدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا یو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی یم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وویل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، یو دا چې په اجاره نیول او دویم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه یوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بیا یې وویل: زه به سبا ته وختي درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څومره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نیمايي پیسې به پیشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پیل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخیست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې یې درې کوټې کور، یوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای موږ کره راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښنو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول ټال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلۍ پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماماګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه ! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر موږ کره راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي ترې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د ختې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلومېږي. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختي کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبري اترې پرېږدې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) وویشل شوه. خیرو جان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټي نقشه جوړه کړه. ختګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان ختګر په ختو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېري ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه ماښام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون وړاندې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلې و، چې کله راتلې مطبعې ته نږدې مه درېږه، ګاډی وړاندې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسېدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړي مشي مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړي مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شـېبه همدا سـې پـاتې شـو. بيـا مـو يـو بـل تـه پـه مينـه مينـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مـې ورتـه وويل:

څه چې څو. هوسۍ اسويلی ويوست يوازې دومره يې وويل: درسره ګورم به!

مـوټر يـې چـالان کـړو، دوه کيلـومتره لاره يـې، چـې ووهلـه ماتـه يـې راوکاتـه ويلـې چېـرې ځـو؟ مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې څـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ويـل مخـامخ يـې کتـل مـا ورتـه پـه يـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدينۍ شـونډه وچيچلـه، لـږ وروسـته يـې وويـل: تـه چـې هـر چېـرې غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل د کـافر زويـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زويـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده. دا سـې فکـر يـې کـاوه، چـې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ويلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ويلـې هلـه زر شـه راتـه ووايه څنګه دې وخندل؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دي خندلي.

پوهېږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دي خنـدلي، خـو ووايـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مينه به ستا د ميني په انډول زياته وي، خو چې ته مې وليدې، له مانه ډېره وارخطا يې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو، هلته به درسره ګورم!

هو ولې نه، پوهېږم چې رابانديې په قهر يې.

نو په قهر به نه يم، په ما څه تېرېدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نېـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ټـل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځايـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـي پټـي و. شـاوخوا تـه يـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه ليـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړی يـې يـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بيـا يـې وويل: اوس ووايه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتيـا ډاډ ورکـړ او بيـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مـې ورتـه کيـسه تېـره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نيـولی و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې يـې لـه مانـه نـه وېـستلې. وربـل يـې نيمـايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و ، په کیڼ پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکاریده. په پوزه او شونډو کې یې خو هېڅ "خو " نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و ، د چا خبره ګلونو تري د ښابست له شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم ، دومره سخت زړی وم ، چې هېڅ نه اوبه کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه ، هغې وویل: رښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو رښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دي و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم ، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې ، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله...... !

هو اوس را یاد شول ، هوسۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه ، ته هېڅ فکر مه کوه ، دا به هرومرو کېږي ، خو په دا ځو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ را باندې لکه د کال اوږدېده ، څو ځلې را نه مور مې پوښتنه وکړه ، ویلې لورې په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: مورې د ازموینې په باب فکر وړې یم ، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې را ته نتیجه اعلان شوه ، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین ، تبریک ، تبریک هوسۍ ! بلا دې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود ، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس را اوږد کړو ، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې را کلکه کړه.

ویلې پرېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه ، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې تږکې دې نه دې زده؟

په دا سې حال کې ، چې خپل لاسونه مې سست کړل ، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه ، په کراره یې خپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل ، یوه شوه چې څوک نه ښکاري ، بیا یې سترګې را واړولې ، ما وې ګنې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل ، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو ، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده ، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره را وویستله ، لومړی یې زما څو عکسونه ویستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نږدې د ماښام خړنی لګېدله، کور ته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نږدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هوسۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلې دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غر شو ګاډی یې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ میاشتې خو درته پاتې دي. شپږ میاشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تاته یو وړاندیز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بیا سره خپل نظرونه شریک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره!.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر وردننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بیا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بیخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه او س نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له یوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخیستل. کور ته موږ دواړه وختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی وو ایه. مننه یې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډ وډ پراته و، هغه په چوکۍ کښېناسته، وې ویل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلویزیون نه و، په ټېپ کې مې ورته د قمر ګل یوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تیاره کړه، داسې هیله مې تړې وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تیار وي، هغه د یار وي. د یوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی را په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه درونـد مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وار خطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانـدې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅ و راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره ښېګه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وترم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره دا سې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانـدې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وېستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لانـدې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کار رر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېز سر ټيټ کړی وی. د هوسۍ ټيلفون هم راته رانغی، د رخصتۍ شېبې راورسېدې، مامورين له مطبعې نه وتل اخري تن زه وم، چې له دفتر نه ووتلم. د مامورينو ګاډی روانېده، تر دغه وخته هغه راغلې نه وه. زه په دې فکر کې وم، چې د مامورينو موټر روان شو، زه به ددغې ونې لاندې ودرېږم. نيم ساعت تېر شو، ساعت ته مې پام شو چې په دې کې د هوسۍ موټر په مخ کې راته ودرېد. په چټکۍ له موټره راښکته شوه، زما خوا ته راروانه شوه. کتل مې ورته چې رنګ يې سپين اوښتی و، له نورو ورځو نه بل ډول ښکارېده. سترګې مشي مو سره وکړل، دستي مې ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لړ الوتی غوندې دی؟

په ډېره وارخطايۍ راغلم، ناوخته شوی و، تا سره مې سودا وه. ما وې چې انتظار به باسې. د ترور کره تللې وم، بېګاه شپه مې هلته وه. د هغوی له کوره ناوخته راغلم، خالي په کور کې مې ورته وويل، چې له همصنفانو سره د پوهنتون کتابخانې ته ځم، کېدای شي کور ته ناوخته راشم. زه په کور کې هم وارخطا وم، مور مې رانه دوه ځلې پوښتنه وکړه، ويلې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګي وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلې څه ورځه لورې انتظار بد شی دی. اجازه مې ترې راواخيسته، په بيړه مې موټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګاډي ته ورپورته شو، په موټر کې يې راته وويل: بېګاه شپه دربانده ښه تېره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې څکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکي په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دې نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر درزده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

ما ورته وخندل، ډېره ښه ده ما د ځان موټروان کړه، ځومره به خوشاله شم. د بابر بڼ ته ورسېدو، نور ډېر خلک ورته هم ورروان وو، هر څوک به چې مخې ته راتلل، موږ ته به يې ښکته پورته کتل. د بڼ په ښکته پورته ټولو ځايونو کې مو چکر وواهه، د بابر په بڼ کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وویل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کښېناسته او ما په ډنډ کې لمبا پیل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په یوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېګانی حالت او خبري راته وکړې.

بېګانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شیان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شیان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ویلي و، چې زه یو دربه دره بنیادم یم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. یو بې وسې لیکوال یم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کلیوالی دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مینه او محبت یوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به ګنې تهدید نه کړي؟ اوس ستا نظر او رایه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې دا سې وویل:

سهار صاحب! په یاد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مینې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وویل، همدا دې وویل، خو ما درته په ځواب کې څه وویل؟

هو تا وویل دا هرڅه مې قبول دي، زه یوازې مینه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مینې لوظ وکړو. دا خبرې دي بیا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه یم، ژوند، مینه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنیا او ثروت زړه ته مه نیسه، موږ هم پښتانه یو، اخر ژبه او کولتور مو سره شریک دی او بیا خو مینه او محبت دا شیان نه غواړي. هیله منه یم سهار صاحب! دا ځینې شیان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنګه به وکولای شو چې سره ګډ ژوند پیل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار و پوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم یوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه باید ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته وواییم، هغه رابانديې په مینه کولو کې زړوره وه، وې ویل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه یې وړوکی شیشه (ائینه) راواخیسته او خپل ځان یې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ويې دغه آئينه (شيشه) پرېږده، زما د زړه په شيشه کې خپل ځان ووينه.

هغې مخ راواړاوه او يوه خوږه خندا يې راته وکړه، ويل لکه چې ډېره درباندې ګرانه يم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ويستلی يم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلی يې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شپې به بيا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته بايد لکه څنګه چې دې مخکې ليکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خيال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډيويي داستان مې دې نه دی اوريدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو ددې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مينه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموينه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدارنګه درسونه مې نه دي ويلي. ازموينې ته تياری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ويلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وايې او زما نه؟ هوسۍ مورېدواړه ملامته نه يو، مينه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نيمګړی د مينې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به يې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بيا يې وويل: ټيلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټيلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازيګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خوړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر يې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نيمګړي داستان ليکنه پوره کړه. سبا ته مې راډيو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته يې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم څلور بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځينې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پيل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف وليکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډيويي داستان ته غوږ کېده.

زه يوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځير سره غوږ نيسي او راډيويي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دې ليکلی دی. رښتيا ستا يوه راډيويي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل او س همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورينو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لين موټر ته ورجګ شوم، زياتو مامورينو راته کتل. ويلې سهار صاحب دا ډېره موده په سروېس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخيستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخيستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو يوازې د يوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

يو مامور راته کلک شو، ويلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له يوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتيب سره څو ورځې مونږه له نږدې نه ملاقات او ليدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډيويي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړ، ويلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډيويي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به يې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نيمګړتياوې به راته بيا وروسته په ګوته کړې.

ويلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووايه چې د نږدې ليدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ويلې د جمعې ورځ به ليدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بيا د لېن په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې يو تن فرهنګي زلمی و او بل يې د کلي نه راغلی يو د پاخه عمر سړی و، په ليک لوست نه پوهېده، خو زيرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډيويي داستان پيل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډيوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته يې غوږ نيولی و. کله چې په راډيو کې داستان تراژيدي خوا ته نږدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پيالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی له خولې وو یست او له ځان سره به یې وویل: های های څوق، څوق هغه بل زلمي مېلمه به زر زر ماته کاته. کوم وخت چې د داستان په پای کې د داستان اتله وژل کېږي، د مېلمنو له سترګو نه اوښکې روانې شوې. رښتیا هم د داستان ممثلین خدای دې وبښي یوه زلېخا فخري او پایا صاحب چې دواړه بلا کوله. د راډیویي داستان په پای کې مېلمانه دواړه غلي او خپه کېناستل، ما وې راځئ، چې اوس چای وڅښو، داستان ما ستان خو تېر شو. هغوی مې دوباره عادي حالت ته راوستل، هر څو به مې چې هغوی ته یوه موضوع راواخیسته، هغوی به له داستان نه لیرې نه تلل. د شپې تر ډېره ناست وو. سهار هغوی له چای نه وروسته رخصت شول، تقریباً لس بجې کېدې، چې هوسۍ لاندې په سړک کې ماته انتظار باسي. له د کړکۍ نه مې لاندې وکتل، چې هغه ولاړه ده. موټر یې د سړک په غاړه درولی و. په چالاکۍ سره ورښکته شوم، ګړه بړه مو سره وکړه، زارۍ مې ورته وکړې، چې کور ته راسره وخېژي، خو هغې همدا ویل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ویلې نن جمعه ده، په هر ځای کې عسکر او طلابان ګرځي، د ښار خلک هم هرې خوا ته ځي راځي، نن به که زما اورې کاریز میر ته ولاړ شو.

ما وې دا خو به ډېره ښه وي، چې ما هېڅ نه دي لیدلي، نوې ښار کې مو خوراکي شیان راونیول او د کاریز میر په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وویل، ما خو کاریز میر نه دی لیدلی، تا خو به لیدلی وي؟

ویلې هو، زه خو څو ځلې له خپلې کورنۍ سره هلته تللې یم، د لیدو وړ ځای دی، ښکلی بڼ، یخې د کاریزه اوبه، دا انګور او مڼې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څه کم دوولس بجې کېدې، چې هلته ورسېدو. ډېر خلک د ښار نه ورته ورغلي وو، هره خوا ډله ډله خلک ناست وو، څوک ګرځګېدل. ځینې ځایونو کې د موزیک او موسیقۍ پروګرامونه و، چا کبابونه پخول او ځینې خپلو کې سره مصروف وو. ماته ډېر په زړه پورې ځکه وه، چې د لومړي ځل لپاره مې هسې باغونه او ظاهر شاهي بڼ او ښکلي ځایونه تر سترګو کېدل. زه او هوسۍ د یوې لوړې غونډۍ سرته وختو، چې هلته د ارغوان ونې او ناجوګان ولاړ وو. شا وخوا ته روانې یخې رڼې اوبه بهېدلې، اوړی و خو باور وکړئ، چې په دغو اوبو کې چا لاس نشوای نیولی، ځکه چې ډېرې یخې وې. موږ د ګلونو او یخو اوبو په غاړه واړول، لومړی خو مو ښه ډېره عکاسي وکړه او بیا مو یو څه خواړه وخوړل، مونږ غونډې ډېر خلک راغلي وو او یو تر بله ځاربدل.

تر ډوډۍ خوړلو لږه شېبه وروسته اوازه ګډه شوه، چې اعلحضرت کاریز میر ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا دېخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلی، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په ټېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په بېلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښا بسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کاریز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه تري لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښېږه کښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلي د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې دردو خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره! ووایه نو ته ووایه کنه!

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وي په دوی به ورانېږي. هغې راته خپل او ښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو، ځکه چې دا سیمه ما هېڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو، وړاندې د ګیلاسونو ونې توري ښنېتې وې، خوا ته یې د زردالانو څو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښنبتي وو. د توتو ونو لاندې د کارېزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت څانګه مې په لاس راوځنډوله، دلی توتان تړې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو، ښه د مزې توت مو وخوړل. په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نرلور ډک جام شړومبې راوړې، هوسۍ ونه څښلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترڅنګه په یوه جولګه کښېناستو، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسۍ په غېږ کې یې په خوا ږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسۍ غاښونه ښخ کړ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یوو ړې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپینو غاښونو یې برېښ کاوه، زر مې له کاکل نه راونیوه، وش وش یې پیل کړو، ځانته مې راکېږه کړه، خړپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ویلې مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چېچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېری وکړ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسۍ وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسۍ زه خو دا کار نشم کولی، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلی نه دی، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې؟

هغې د ناز اوښکی کوږ کړ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دي، چې ویې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي، ته خو کلیوال هلک یې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وویل: هوسۍ کله به دا کار وکړو؟

سبا یې کولی شې، هوښیاران وایي په ښو تلوار، په بدو تأمل. کولی شې سبا ماښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایي چې مور مانښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شېبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانې راښودله، آن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له متکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښي وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې د غه موسمي مېوې رانیولې. زه د دغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شي موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له متکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونه ور ورسوو، خوراکي شيان مو له ځانه سره واخيستل او په توندو ګامونو سره هلته ورانديږد سيند د مستو څپو په غاړه په لويو او هوارو تيږو بانديږ ورته کښيناستو. سيند سم په مستۍ او شور سره مخ ښکته روان و. ورانديږ په يوه چړ کې يوه جالګر جال ارتاوه او ماهي يې رانيول، باور وکړئ، هر جال کې به يې راکښاوه. سپين غټ غټ ماهيان به يې راوابستل. مونږ يو بل سره خبرې لا نه وې پيل کړې، يوازې د جالګر جال ته مو ورکتل. خواري په مو وکړه، خو ماهيان به مو سم شمار نه کړای شول، ځکه چې هر ماهي به پخپل قوت سره په جال کې ټوپونه وهل. يو نيم ماهي به ځان په سخته خوارۍ سره له جال نه ازاد کړ او سيند ته به يې ځان ورغوپه کړو. د سيند شور او د ماهيانو د نيولو تماشې تر ډيره پورې مونږ دواړه هک پک کړي وو، ما وې هوسۍ نن دې ډير ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ويل: هو زړه دې دی چې څه پکې وليکې.

هو ولې نه، ليکم خو به وروسته، خو ته دا ښکلا وګوره، دا غرونه، دا سيند، دا جالګر او دا ماهيان.

تا ته څنګه ښکاري؟

ما ته ډير ښکلی ښکاري، خدای دغسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وويل؟

سهار ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها، هو، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتي وي.

هغې وې راځه راځه دا خبرې اوس پرېږده، لومړی به دا مېوه وخورو او بيا به تر هغو ونو پورې د سيند په غاړه ورو ورو ولاړ شو. کولای شو تر مازيګره پورې د سيند په غاړه چکر ووهو. زردالو مو د پنجشير په اوبو کې يخ کړل او بيا مو په مزه مزه وخوړل. په لپو لپو اوبه مو وڅښلې، بيا مو د سيند څپو ته ورنږدې په زړه پورې ځايونو کې عکاسي هم وکړه.

د يوې ونې لاندې يخ سيوري ته د سيند په غاړه په داسې حال کې کښيناستو، چې د چا خبره د اوبو داري په موږه دواړه لګېدلې. د سنځلې نه داسې خوشبويي رالوېدله، چې سرې يې خمار کاوه. د تېرو لوړ ديواله نه د ګلابو د ګلو ډکې څانګې راځوړندې شوې وې، لږ څو ګامه اخوا ته د يوه چنار په ونه کې ککو په ککو ککو نارو لګيا و. ناڅاپه به يوه ماهي د سيند نه رابهر پورته ټوپ کړل او بېرته په سين کې غوپه شو. موږ دواړو څه دروغ به درته وايم، يو د بل په غېږ کې د مينې خوب وړې وو. سترګې مې وغړولې، چې د هوسۍ د وربل وېښتان مې په سترګو کې راپرېوتل، هغه په نازک خوب ويده وه، په تندي او شونډو يې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولـو ځـاځکي ښـکارېدل، راپورتـه شـوم، هغـه هـم رابيـداره شـوه، د مـازيگر لمـر پـه غړغـړه و، مـا وې هله هوسۍ ويښه شه، چې ناوخته نه شي.

پريـږده سـهاره لـږه شـېبه خـو بـه دې پريـښې واى، د خـوارږه خوبـه دې راويـښه کـړم. د خپـل وربـل ويـښتان يـې پـه يـوه لاس پورتـه واړول، سـترگې يـې سرې راواړولـې، پـه يـوه خـاص نـاز يـې وويـل: لکه چې ستا په سترگو کې خوب نشته دى؟

هوسـۍ د مينـې پـه خـوب گنـې څـوک مړېـږي؟ کـه مـې پرېـښى واى، پـه خـداى چـې شـپه بـه راباندې همدلته راغلې واى.

څه پروا يې کوله، څه خطره خو نشته دى؟

هو خطره نشته دى، دا غر او دا بيديا ، کوم لېوه چې رانه خوړلې واى، په تش لاس يو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و ، چې هغه راباندې نابېره د سيند اوبه راو شيندلې، دومره يخې وې، چې سلگۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې څو دارې وکړې، لارې لارې يې په مخ اوبه راتوى شوې، دربشيانې خو د دوارږو لمدې قيشتې شوې، يو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې او چته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشې خلاصولى. هغې لاس پښې وهلې. د سيند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان يې لامده شول، له لاسه مې ونيوه، هغې اوچت غېږې ته راودانگل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټينگه ونيوله. په خندا خندا کې يې راته په غوږ خوله ولگوله، په غاښونو يې پوره زور راباندې وکړو ، ځان مې ترې په يوه چل کې خلاص کړو او غوښت يې چې وراندې رانه د گلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونيوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چيغې يې پيل کړې. کتل مې چې وراندې دوه تنه لاروي په لاره گړندي راروان وو ، موږ يو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو ، ناوخته کېږي.

هغـې ويلـې ښـه ده، هـن لاس راکـړه، چـې لـه دې تېـږو نـه درپورتـه شـم. لاس مـې وراوږد کـړو ، پـه يـو ټـک مـې راپورتـه کـړه. مننـه يـې راځنـې وکـړه، پورتـه د سـړک پـه لـور روان شـو. لاره نېغـه وه، هوسـۍ سـتړې شـوه، پوهېـدم پـرې چـې سـينه يـې ځـې راځـي. مـا وې: څنگـه سـا وتيگـاه يـې؟ کـه ستړې يې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه يم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

پـه کـرار کـرار خبـرو خبـرو کـې تـر مـوټره ورسـېدو ، لمـر پرېـوت. مـوږ هـم پـه مـوټر کـې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډريوري درزده کوم، يوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بيا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تـه بـه پـس لـه رخصتۍ پـه خيـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانۍ د تمـرين لپـاره ولاړ شـو، خـو رښـتيا چـې سـبا تـه دې د رئـيس او نـورو ملګـرو سـره د مرکـې وو ايـې. زه بـه درتـه پـه يوه بجه ټليفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه يـې پـښه ټينګـه کـړه او پـه لـږ وخـت کـې د ګلبهـار نـساجۍ نـه تيـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو، د ماښـام خـړه لا نـه وه لګېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو، ميـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسـېدو لـږ لـږ تـورتم ولګېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلـې نـه واوښـتو او پـه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تـه ورښـکته شـو. پـه هغـې وخـت کـې خيرخانـه مېنـه کـې يـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو، نـوره ټولـه خيرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بـېخ کـې همـدا يـو سـړک تـر ښـاره تللـی و، ماخـستن کېـده، چـې ښـار تـه ورسـېدو. پـه خبـرو خبـرو کـې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو، هوسـۍ مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ويل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکۍ شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم يم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم يـې، خـو پـه کـور کـې مـې څـه نـه دي ويلـي، تـه پـه درخواسـت عجلـه او تندي وکړه، بيا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس يـې رااوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړو و خـدای پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته په خپل رئيس او عمومي مدير ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانګې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کـې مـې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بـې کـسي هـم بـد شـی ده، د کلـي سـړی وم پـه ښـار کـې مـې څـوک نـه و، چـې مخکـې لـه مخکـې يـې د مرکـې زمينـه راتـه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ، د رئـيس خبـر مـې لـه سـکتره واخيـست، چـې ځانتـه دې پـه چـايو مـصروف دی. اجـازت مـې واخيـست او ورننـوتلم. ورسـره کېنښناستم، دا خبره مې ورسره ياده کړه، لومړی يې وخندل او بيا يې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وينم؟

مـا وې نـه نـه رئـيس صـاحب! ښـښنه غـواړم دومـره سـپين سـترګی نـه يـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې يـوازې تاسـې تـه سـترګې غړېـږي. تاسـې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا ست.

په دې خبره رئیس خوښ شو ، وې ویل: ډېره ښه ده ، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم ، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي ، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور درسره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده ، هغه هم د تجربې خاوند دی ، سپینږیری دی ، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو ؟

ما ویل: مازیګر ته به ورشو ، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی ، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی ، له کاره چې رخصت شو ، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم ، په دواړو سترګو ولې نه ، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه ، هسې نه چې جاله مو په کار وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب ، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده ، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تېر راووتلم ، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم ، شرنګ ټیلفون راغی ، غوږۍ مې چې پورته کړه هوسۍ وه ، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه ، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه ، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه ، مور ته مې ووایه. زه به شل دقیقې وروسته کور ته ورسګیږم ، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده ، د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده ، حېران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه ، برابر هوسۍ د ټیلفون غوږۍ پورته کړه ، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو ، ویلې بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اورېدلې ، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

مورې ای مورې ! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږۍ واخیسته ، ویل یې: بلې ، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال ! مور جانې نن په پېنځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو ، خان کاکا ته ووایه ، چې په کور کې اوسي ، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه ده وروره ! زه به يې ورته ووايم.

ښه شوه مننه تر ليدو پورې د خداى په امان، خداى په امان.

زړه مې درزا پيل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ يو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې واى، پلار مې ژوندى واى ما ته به ددې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتيا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. دا سې به وکړم، چې د رئيس سره به ولاړ شم، ځان به ورو پژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوى به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورين رخصت شول، څو دقيقې وروسته رئيس صاحب او زموږ لوى مدير درې واړه د رييس په ګاډي کې د هغوى کور ته روان شو. په لار کې راته رئيس او لوى مدير ويل:

سهار صاحب ! خداى دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خير سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دومره مې ورته وويل:

رئيس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دى، هيله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوى کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، يو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې دستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دى؟

هغه وويل: هو راځئ.

رئيس صاحب خپل ډرېور ته وويل:

هلکه همدلته اوسه، موږ ننوتلو.

دننه د کور په حويلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حويلۍ منځ کې په يوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ يو ښکلي ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورايه په خندا شو، ويل يې: راځئ صاحب. موږ نږدې ورغلو، هغه لومړى له رئيس سره د غېږې روغبړ وکړو او بيا يې له موږ سره. د کور لوى سالون ته يې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچونو کې کښېناستلو. ما لومړى اجازت وغوښت او بيا مې رئيس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوى مدير او بيا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره يې وويل: ته کوم سهار هغه چې راډيوي داستانونه ليکې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئیس له مانه مخکې شو ، ویل یې:

همغه دی، دا ډېر لایقه او د ملک پیاوړی لیکوال دی، د ښه سړیتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدیر زما په هکله داسې وویل:

خان کاکا ! دده په شان لیکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سیمې دی، د یوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورنالیزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ ټکره همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وویل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې مونږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو، وایو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډیويي داستان واورو.

رئیس وویل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډیويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا ! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرین دې په ده وي.

یوه هلک چای راوړو ، ورپسې یې کلچې او ډول ډول میوې راوړې، یوه پیاله چای مو ، چې وڅښل، ما رئیس ته وروکتل، ورته مې وویل:

رئیس صاحب زه به ستاسې ډېر ژر سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ویل:

سمه ده، بیرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وویل:

بچې بیرته خو راځې.

ما ویل هو خان کاکا ، یو کار پسې ګځم، بیرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په یوه څوکۍ ناسته وه، کتاب یې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرګې د خبرو په وخت کې دی ووت.

مونږ دواړه سره پوه شو ، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئیس ډرېور په موټر کې ناست و ، ما وې راځه انډیوال یو چکر چېرې ځو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو ، چرت اخیستی وم، ما ویل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته یو سکانداز ټیلفون راغی، ما وې چې یو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټلیفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ویل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرګې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وويل:

هو همدغسې ده، ته خو ببرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونيسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرابور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې يو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقريباً يو نيم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بيا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بيا راغی، دروازه يې راخلاصه کړه، ويلې راځه مهرباني وکړه. زه په چټک کې ورننوتلم. کټل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکين کې سر راوېستلی دی، لاس يې راته وخوځاوه او خولې ته يې لاس ونيو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئيس راته وويل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ويل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بيا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ويل: سمه ده، خو دستي يې وويل:

رئيس صاحب شپې ته را سره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئيس وويل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخيست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئيس داسې وويل:

سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نيولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بيا يې وويل:

تاسې زما سر سترګې ياست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ويلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ويلي دي، ما لا تراوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ويلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګړېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ايکې يوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر راسره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس درته هېڅ نشم ویلی، تاسې رانه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا وو ایه دا خلک او ستا د خپلوی رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مور ږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لږه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کور ته ولاړل. ماښام نزدې و، کور ته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کار ته لاړم، هېڅ ډېره مې کار ته نه لګېده، اخوا دېخوا لربر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودربږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زېړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړي دي دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو.....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زمونږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته راغلم، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته پخپله کوټه کې په کتاب ويلو مصروفه وم، چې مور مې راغله، ويلې هوسۍ لورې ته راشه پلار دې غواړي. زه د واره پوه شوم، ما وې ښه مورجانې درځمه. لږه شيبه مې ځنډ وکړو، له ځان سره مې ښه سنجش وکړو، بيا ورغلم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وويل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پلار مې راته لومړی ډېرې خبرې وکړې، زما د راتلونکي ژوند په باب يې ډېرې خبرې وکړې. بيا يې راته وويل:

لورې ډېر خلک رانه ستا په باب پوښتنه کوي. دا يې هم وويل چې پلانکی فرقه مشر دې زوی ته غواړي، زما وراره، تحصيل يافته دی ښه ځواني خدای ورکړې ده، بل سردار يې راته وښود، چې موټرې او ماڼۍ لري او په پای کې يې ستا د مرکې هم راته وويل، خو دا يې هم زياته کړه، چې سهار ليکوال دی، مګر غريب سړی دی، کورنۍ يې معلومه نه ده، چې څوک دي؟

ما ورته په ادب وويل: پلاره زه پخپل سرنوشت فکر کولی شم، شرم او حيا راځي، چې دا خبرې کوم، خو آخر رابانډګ کېږي. زما کوټۍ او موټرې نه دي په کار، يوازې به هغه څوک راسره راتلونکی ژوند شرکوي، چې زما راتلونکی ژوند ورسره ښه تېر شي او هغه به همدغه ليکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وويل: هو همغه ليکوال، چې پرون يې مرکه رالېږلې وه.

په لومړي سر کې دواړه چندان رضا نه وو، خو تر نيمې شپې يې وغږنجوله په پای کې يې وويل:

لورې ستا رضا به وکړو، خو اينده دې نشو تضمينولی. ما وې: خپله رايه او نظر مې درته وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه تېرې خپلې کوټې ته ولاړم، هغوی دواړه نتيجې ته رسېدلي وو. سهار چې پوهنتون ته تلمه، مور مې راته وويل:

لورې ستا خبره مو ومنله. له خوشالۍ نه پوه نه شوم، چې پوهنتون ته څنګه ورسېدم، له ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وايې؟

څه وايم همدغه وايم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نيمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټيليفون غوږۍ يې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر وڅانګو کې خوشې وګرځېدم، راوګرځېدم، څوک به چې مخې ته راتلل، همدا به يې ويل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکاري. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پېنځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، څلور نيمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو مامورينو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک باندې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غر شي موټر يې رانه تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شاته راغله، خوا ته يې راته بريک ونيو، دروازه يې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې څنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمې دى، د سهار هم خداى شته دى.

ويل يې: راوړاندې شه د ظالم زويه ګيلې پرېږده، مخ يې راته کلک وسکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويل يې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا يمه، خرپ شو مونږ دواړو سره موچي کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ويل نن به يو ځانته ځاى ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په ميرويس ميدان کې مې هوسۍ ته وويل: دلته بريک شه يو څه خوراکي شيان به رااخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويل يې: د کونډې زويه څه شى درته واخلم، ته په موټر کې کېنه، زه به درته کباب راواخلم.

ما وې: نه ته کېنه زه به ګړندى لاړ شم. مونږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځاى ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونيوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سړکې ورواوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شېبه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځاى ته لاړو، چې پخوا يو ځل ورغلي وو. لومړى مو څه خواړه وخوړل او بيا د ګلونو ګڼ ټېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر ګرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر څوک نه وو. مونږ هغه ځاى ته لاړو، چې بېخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، يوازې د بڼ مرغيو شور رااخيستى و. مونږ دواړه د ريدي ګلونو په منځ کې کښېناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته پکې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه داسـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسایلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکې ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جوړېدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخـوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیسـې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیسـې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د ستړګو تـوره سـهاره ! یـوازې تـا غـواړم، پیـسې او دنیـا مـې نـه ده پـه کـار، پرېـږده، چـې دواړه راتلونکې ژونـد پـه مینـه تېـر کـړو. اوس دا خبـري پرېـږده. د پغمـان تپـې پـه بـڼ کـې د دا شـنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې ددې شېبو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

مـا وې: هـره خبـره دې راتـه د کـاڼي کرښـه ده هوسـۍ ! زمـا ختلـې ژونـد بـه وغـوړوې، سـتا پـه مینـه ایمـان لـرم، حسن دې راتـه سـم د خـوږې مینـې سبق راکـړو، د مینـې ځینـې رښـتیانې کیـسې مـې اورېـدلې وې، خپلـه مـې لیکلـې هـم دي، خـو زه ایلـه اوس د مینـې او محبـت پـه راز پـوه شـوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدايږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

پـه همـدې خبـره یـې راتـه زړه راوداغـه، بـې واره مـې ورنـه غېـږ واخیـسته او خـړپ شـو، چپـه مـې تـرې واخیـسته. د هغـې پـه تنـدي هـم نرۍ خولـه راغلـه، دا یـې د تـودې مینـې نښـه وه، وربـل یـې پـه مـخ رامـات شـو، اننګـې یـې یـاقوتي شـول، سـترګې یـې تـورې تـورې شـوې، پـه بـدن یـې د محبـت څپـه راغلـه، وجـود یـې غنـې غنـې شـو، خپلـې شـونډې مـې د هغـې شـونډو تـه ورنـږدې کـړې، د مینـې تـودې تـودې علامـې مـو پـه بـدن راخـورې شـوې، پـه یـو بـل کـې سـره ورک شـو، خدايږده چـې څـومره وخـت بـه سـره ورک و، یـو وخـت د خلکـو خبـرې مـو تـر غـوږ شـوې، چیغـې وې، نـارې وې چـې رابیـدا شـو، د بـڼ کـېڼ خـوا تـه وړانـدې د دوو کـسانو جګـړه وه، نـور څـو کـسان ورتـه راټـول شـوي وو، شـور او غـالمغـال یـې تـر مـونږه راتلـو. مـوږ راپاڅېـدو او د قرغـې پـه سړک مو کالـه تـه د راتلـو نیـت وکـړ، مـوټر کـې کېناسـتو او د قرغـې د ډنـډ پلـو سـړک مـو ونیـو. پـه لاره کـې څـو کورونـه مخـې تـه راغلـل، ونـې او باغونـه وو، پـه لـږ وخـت کـې قرغـې ډنـډ تـه ورسـېدو. د ډنـډ پـه اړخ کـې جګـه تپـه وه، چـې د ناجوګـانو ونـې پکـې ولاړې وې، سـړک یـې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټرواني کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

مـوټر یـې ودراوه، پخپلـو پـښو چکـر تـه روان شـو، بنـې بـشر نـه و. یـوه ټوټـه چـې لاړه، د ډنـډ پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړوکې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې یې یو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډیوالـه پـه دې کـښتۍ کـې تـلای شـو؟ ویـل یـې: ولـې نـه، شـل افغـانۍ بـه راکـړې، کـولای شـئ چې بیا په کې یو ساعت سفر وکړئ.

سمد سـتي مـې شـلګون پـه لاس کـې ورتـه کېـښود ، هغـه د کـښتۍ چـل راوښـود ، مـونږ دواړه کـښتۍ تـه پورتـه شـو ، کـښتۍ مـو د ډنـډ مـنځ تـه خوشـې کـړه، د لاس پـه چپـو مـو کـښتۍ ښـه تونـده روانـه کـړې وه، ترڅـو چـې د ډنـډ مـنځ تـه ورغلـو. د ډنـډ مـنځ لـه وچـې نـه ډېـر لیـرې و ، پـوره واټـن یـې لاره. مـوږ دواړو د ډنـډ پـه مـنځ کـې یـو پـر بـل کـې سـترګې ښـخې کـړې وې، تـر ډېـره مـو د سـترګو جنـګ وکـړو ، بیـا مـو شـاوخوا سـیمه، چـې ڼـومره شـنه او ښـکلې ښـکارېده، لیدلـه. اوبـو کـې ماهیـان لیـدل کېـدل، پـوره یـو سـاعت مـو پـه کـښتۍ کـې چکـر وواهـه. دوبـاره وچـې تـه د ډنـډ غـاړې تـه راووتلـو ، کـښتۍ مـو ورتـسلیم کـړه او مـوږ د مـوټر خـوا تـه روان شـو. لمـر هـم پـه غرغـړه و ، مـوټر کـې کېناسـتو او مـخ پـه ښـار روان شـو. د هوسـۍ دا عـادت و ، چـې کـور تـه بـه راتلـو ، مـوټر بـه یـې پـه کـرار کـرار چـلاوه، زمـوږ کـور تـه چـې ورسـېدو ، هغـې تـه مـې د پـاتې کېـدو سـت وکړو ، ویل یې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا تـه پـه لـسو بجـو هغـه راغلـه، زمـا سـر پـه کـار ټیـټ و ، چـې غلـې مـې پـه سـر ولاړه وه، تـر روغبړ وروسته مې ورته وویل: څه ته میل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نر لور سمد ستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

مـا وې ښـه نـو زه بـه دا څـو جملـې پـوره کـړم، بیـا بـه وڅـو. مـا پـاتې جملـې لیکلـې او هغـې پـه مـا کـې سـترګې ښـخې کـړې وې. کلـه مـې چـې لیکنـه سـرته ورسـوله، ورتـه مـې وویـل: مـړې دا سـترګې خو لږې رېوه، چې ستړې نه شي.

ویـل یـې: رښـتیا لیکـوال یـې نـو ، زه نـه پـوهېږم چـې دا تـه څـومره مینـې او لـه هنـره ډکـې لیکنـې څنګه کوې؟

لیکنـه چـې مـې پـوره کـړه، لـه مطبعـې نـه راووتلـو او د نـوي ښـار یـوه رسـتورانټ تـه لاړو ، چـای مـو وڅـښلې، زمـا کلـې تـه د تلـو خبـرې مـې پیـل کـړې. د راتلـونکي ژونـد او پـه تېـره مـو لـومړۍ د دویمـې مرکـې پـه هکلـه خبـرې وکـړې. زه پـه دې وخـت کـې تـشناب تـه لاړم، هوسـۍ لا د چـایو پیاله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وویل:

سـهار صـاحب! یـو څـه روپـۍ مـې درتـه پـه دې پاکـټ کـې راوړي، درسـره وایـې خلـه چـې هلتـه پرې ما ته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننـه مـې تـرې وکـړه، پاکټ مـې جېب تـه کـړو، خـو کلـه مـې چې بيـا پـه کـور کـې وشـمېرلې، د ېـرش زره افغـانۍ وې، پـه هغـې وخـت کـې پـه د ېرشـو زرو پـوره کـار کېـده، لا د هوټـل نـه، نـه وو وتلې، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکـر کـوم، چـې دا ځـل بـه دوه اوونـۍ پـه کلـي کـې پـاتې شـو، ګرچـې کارونـه مـې ډ ېـر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسـکۍ شـوه او وې ويـل: زه وايـم، چـې پـه يـوه اوونـۍ کـې بـه هرڅـه سـم شـي، دا کـار چـې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

تـه چې راتـه هرڅـه وايـې، هغـسې بـه وکـړم، تـه پـه کلـي کـې خپـل ضـروري کارونـه ترسـره کـړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خير سره رځې.

لـه هوټلـه راووتلـو، پـه ښـار کـې مـې د ځينـو شـيانو د رانيولـو هغـې تـه وويـل، هوسـۍ ويـل: راځـه چـې بـازار تـه لاړ شـو. پـه بـازا کـې مـو سـودا وکـړه او د کـور مخـې تـه مـو راورسوله. هغـه لا تـر هغـې پـورې پـه مـوټر کـې ناسـته وه، چې ترڅـو مـا سـودا کـور تـه پورتـه کـړه، بيـا د هوسـۍ خـوا تـه ورغلم. راته وې ويل:

سبا تـه چـې دې حرکـت کـاوه، ماتـه بـه ټليفـون وکـړې، هـو کـه دې راتـه پـه اتـو بجـو زنـګ وواهـه نو...

مـاوې: سـمه ده پـه اتـو بجـو بـه درتـه زنـګ ووهـم. کلـه چـې مـو مخـه ښـه سـره کولـه، د هوسـۍ سـترګې لـه اوښـکو ډکـې شـوې، ورپـورې ومـې خنـدل: دومـره دې زړه نـرۍ دی؟ مـه خپـه کېـږه، ډ ېـر زر به که خير وې درته راوګرځم.

پـه دې خبـره يـې غبرګـې اوښـکې پـه اننګـو ښـکته راولوېـدې، ويلـې راځـه، چـې څـو دقيقـې بـه دواړه مـوټر کـې کېنـو. مـا وې پـه سـترګو. دواړه مـوټر تـه پورتـه شـو، شـاوخوا مـې پـام وکـړو نـزدې هېڅـوک نـه و، پـه غېـږ کـې مـې راونيـوه، خـړپ خـړپ پـه دواړو مـې ښـکل کـړه. هغـه هـم راتـه يـوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بـس دی ملګـرې بـه مـې راتـه انتظـار کـوي. پـه اخـر ځـل مـو سـره بيـا شـونډې نـزدې کـړې، تـوده د مينـې ډکـه مخـه ښـه مـو سـره وکـړه، خـو کلـه چـې يـې مـوټر چـالان کـړو، مـا ورتـه لاس خوځـاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژوانـدی غونـدې مطبعـې تـه سـتون شـومه، نېـغ د رئـيس صـاحب دفتـر تـه لاړم، رئـيس راته کړه:

سهاره څنګه ساه نيولی راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډ ېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وخته، هغه هم موسکی شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وايه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخیست، د پېسو لاپه شاپه یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړ و، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سروېس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په امانې کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړ و، د ګاډي کلینر لا د لښن د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زیات و، ځینو کلیوالو راسره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کلیوالو سامان کېښنود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننو یست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کتل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشې یې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندۍ ګرندۍ وګرځېدم، بورج ته ورو ختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځایېد مه.

د کلا په منځ کې یوه وړوکې تپه ګۍ باندې چایو ته کښېناستو، موږ لا چای نه و پیل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړي شمي یې راسره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به راسره د خولې د سر ستړي مشي کوله، خو دا ځل مې بیخي ځانته تمه وشوه، دا دنیا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد راسره بل ډول شو.

پخوا خو مې یوه کوټه وه، غریبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کلیو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړي مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښا بسته دلۍ کسان ناست وو، زه به هم ربښتیا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختېګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ویلي، ما ورته پاتې پیسې په یو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پیسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وویل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ویلي دي، څو جینکۍ مې هم لیدلي دي. زما خو هره یوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښي هم پکار ده.

ما ورته وویل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، یوه اونۍ وروسته به موږ او تاسې کابل ته ځو، له یوه چا سره مې د خپلوۍ ویلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپین سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې موږ غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتیا دي، خو پخوا راهیسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار یې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستړی و، غټه څوکۍ یې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه یې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور یې په پوهنتون کې ده، ژوند یې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پیسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پیسې دي، چې ماته یې راکړې دي. مور مې رادانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچی بېرته یې درنه اخلي؟

ما ویل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ویې ویل: چې دومره ښه جنۍ ده زویه، بیخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ویل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نزدې نه دې ولیده، خوښه به دې شي. مورې یوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته یوازې د کاکا سره دا خبره شریکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ویلی نشم دا کار به ته کوې.

ویل یې: ښه بچی زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. مورې دا مې چې درته څه وویل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووایه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زویه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځینې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځینې شیان نیمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګلیمان او د کور او مېلمنو لپاره نوي بسترې او نور ډېر شیان اخیستل او جوړېدل غواړي. د ځینو شیانو به د کاکا زوی شېرو ته ووایم، پیسې به ورته پرېږدم، هغه به یې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځینې سامان او شیان به واخلم، شېرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره یوځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شیان چې و، په بازار کې مو واخیستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پینځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نیمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زیات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلمیان راته راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ویلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډیویي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به یې کوله، چې زموږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره.

رښتیا چې ماته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زیات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا یوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټیلیفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وویل. هغه خوشاله شوه، ویلې: خدای مو په خیر سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبري وکړې څه مالګه مساله مې ورزیاته کړه، سمدستي یې وویل: بچی دا صفتونه چې لري خامخا یې پوښتنه په کار ده. ویلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوم. په خندا شوه او مخه ښه یې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خیر سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شیان مو ورسره راواخلئ.

ټولو وویل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوریه چې د ښځې مسئله دې ده، څنګه تند تند اورې رااورې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټیټ اچولی و، حیا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنۍ باندې ار تود و، بیا مې کاکا وویل:

اوس ویده شئ، سبایي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ویده کېدو لپاره خپلو ځایونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وریجې ساتلې وې، خدا بزده د څو کالو زړې وریجې وې، په بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کټل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي یوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ویلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واګون غوندې و، په خامه سړک یې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې یې بادولې او په موږ پرېوتلې. د ګاډي کړکیو شیشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکارېده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پریمینځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بیا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زیارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، یوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښایسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندیي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غړېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بیا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لویه چړایي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اولیانو اولیانو د چړای سرته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شیرینې په کلي مو سترګې ونښتې. سیند غاړې ته ګاډي په سړک وربښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځایه ورتېر شو د ماهیپر جګ غرونه رانږدې شول. کله چې د ماهیپر د جګې تړی لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وویل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی یې؟

هغه وویل: هو کاکا څو ځلې راغلی یم، تاسې مه وارخطا کیږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهیپر په چینه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهیپر راواوښتو، ایله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له یوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي یې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډاربدل، په ټوله لاره یې زیارتونه یادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چوڼۍ ګانو سترګې ولګیدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سیمې تماشا کولې، د یکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په یوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. مورر مې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

بچې دا کابل دی.

ما ویل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وایي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای ښېل ښېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سینمای پامیر باندې شاه دو شمشیره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازدیګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چایو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونیوله. دوی لا په چایو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې دیګ بار کړ. هغوی د مازیګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تلیفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور یې غوږۍ پورته کړه، خالي دومره مې ورته وویل، چې هوسۍ ته ووایه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ویلې تاسې څوک یاست؟

ما ویل: زه یې د صنف (ټولګي) اول نمره یم. یوازې دومره ورته ووایه، چې خبره شي او دا هم ورته ووایه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به دیې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه وروره په سترګو.

زه دوباره په منډه کور ته راغلم، ما وې چې دېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دېګ بخارر او ازونه پيل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند داغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ماويل چې قيد نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي ديګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وويل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي ياست، لومړۍ مېلمستيا به زه درته برابره کړم، نور به بيا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر يوه به راته ويلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی ياد دی. ويل يې: سهاره ته خو سم اشپز يې.

ما وې: ولې به نه يم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر يوه ښوروا پخول خو به ياد وو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر يوه به ويل: سهاره زويه ! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ ديو شاوخوا نور هم پراخه دی، بيا به له خيره پکې وګرځئ، سيلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وويل: موږ به تا سره يوازې درې ورځې تېروو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کور ته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې راسره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خيال ساتلو، ما ويل د کلي سړی دی، چې قدر يې وشي. سبايي وختي رانه رخصت شو، له خپلې کرايې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړۍ د رئيس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بيا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئيس ملازم راغی، ويل يې: رئيس صاحب دې غواړي.

رئيس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وويل، خوشاله شو، د واره يې وويل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئيس صاحب، هغوی لا دلته دي، بيا به ګورو، خو زه ددې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولېږم. هغه ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، ترکوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې ېې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمدستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه و ليدلي، مو ږ دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړي برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمدستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمدستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زمو ږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته ووایي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوره ماتي کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کونډې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وايي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مړه ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زموږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله، له کلي راغلي یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پېسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی بانډار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زمونږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پورې ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اورېدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم سترړي شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښاپسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته ښېلې ښېلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچی ښاپسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لږ تو کي غوندې و، وې ویل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې رادانګ کړو: چوپ شه چوپ شه تا ته یې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وویل: خوشې کړس مه کوئ، دا دنیا یوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي یاست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بیا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې میوې، نقل او نور ضروري شیان مو راونیول او بیا په یوه ټیکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تیاره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر یوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور یم.

کاکا مې ورته وویل: دا د جمعې په شپه چې راډیو یي داستانونه اورې، خو دا یې لیکي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه! زه یې لیکم.

ویل یې: والکه خوریه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختې، افرین شه په تا! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کیسې لیکې، چې عقل ورته کار نه کئ. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله یې له دې نه هم جګ کړي.

ما ویل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ویل: رښتیا، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ویل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شیان ولیدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پېرو خوریه جانه! یوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې یو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ویلو زمینه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شیان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو يې کار کړی دی، حکومتونه يې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې يې ليک او لوست باندې پوهېږي، ځکه يې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې يو نيم مېرزا پيدا شي، چې په ليک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، يو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ويلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځيو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وويل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خير وي. الله دې زموږ ايمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې يې وويل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خيره مازديګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تياري کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو ربښتيا ! مخکې به هغوی ته زه خبر بايد ورکړم، خو سبا ته چې وظيفې ته لاړم، ټيليفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په يوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بيا د رئيس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جريانه خبر کړ، ويلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو يمه، ترڅو ځينې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټيلفون زنګ راغی، هوسۍ ويل يې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئيس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وويل: نن مازديګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پر دې څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره ! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تياره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دربشي به واغوندې، نېکټايي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا يوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــې ویـــــل: زه بـــــه دې لـــــه لیـــــرې لیـــــرې تماشـــــې کـــــوم، لکه هنګامه چې وایي:

جاله لاهو کړه جاله وانه

چې مازدیګر شي مرغۍ شنو ونو له ځینه

ما ویل: هوسۍ مور او پلار خو به دې......

ویـــــل یـــــې: نـــــه نـــــه ســـــهار صـــــاحب، هغـــــه خبـــــرې حـــــل شـــــوې دي، یـــــوازې د خپلـــــوۍ تـــــار بـــــه غوټـــــه کېـــــږي، مـــــور او پلار به مې حتمي د ستمال در کوي.

ما ویل: په خوله دې برکت شه، زما خو زړه درزېږي.

ویل یې: زړه چې ښکته پورته نکړې، هوسۍ درسره ده.

ما ویل: مننه زه همدا اوس کور ته ځم.

ویل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمد ستي لـه شـعبې نـه ووتلـم او نېـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام کولـو وروسـته شـل کـم دوه بجـې کـور تـه ورسـېدم. لـومړی مـې د هغـوی جـامې اوتـو کـړې او بیـا مـې خپلـه درېشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پنځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دو کره ووایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مونږ ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو ، هغې ته مې بېل بېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړې مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس رااوږد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو ، په کوچونو کې کېنېناستو ، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو ، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوریه دا کور یې خپل دی.؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غوږ ېدلي ټنده کوله، زما مور تري د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. مونږ لا یوه پیاله چای نه و څښلي، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو ، ما ورته خپله مور، کاکا ، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو ، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه يي.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټیلفون کې چاته وویل ، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښېناست، له هر یوه سره یې دوباره ستړي مشي او احوال پرسي وکړه، بیا یې وویل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځینې په لمانځه ودریدل، زه له سالون نه بهر حویلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حویلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې دیوالونه یې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پیاده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په یوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځیر شوم، ومې لیده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته یې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه ویني، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حویلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې وروړکه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا یې خپل کور دی. ددې نه یې یو بل ښه کور په وزیر آباد کې دی، هغه یې په کرایې ورکړی دی. دا هلک ایله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ویلې پلار مې رئیس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار یې د څه شي رئیس و. له خبرو نه یې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. یو سګرټ مې وڅښاوه او بیا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د یوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بیا ولاړه وه، نیمایي ځان یې له کړکۍ نه راوېستلی و، خپل دواړه لاسونه یې سره ومښل او له معمول سره سم یې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زیات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنۍ لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و.خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پیل کړې وې، نورو ورته غوږ ایښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کیسې راواخیستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور یې د سالون په دروازه کې راننوت، ویلې خان کاکا ډوډۍ تیاره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ویلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تیاره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ایښي وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بیا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بیا یې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخیست او بیا یې خپلې خبرې داسې پیل کړې:

خان کاکا مور د ننګرهار د سیمې او سپدونکي او مومند یو، سهار صاحب مې ورار دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم یې، یو ډېر تکړه لیکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له یوه رئیس سره دلته راغلی و، په غیر له هغې دده ډېرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوی کولو وړاندیز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوی په هکله هراړخیزې خبرې کړې وې، زه بهر حویلی ته وروتلم، سگرټ مې ولگاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنگه ودرېدم، کتل مې چې هوسی بیرته راووتله، پخپلو کورنی جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ویل یې: څوک یې؟

ما وې زه یم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړی یې کور پلو پام وکړو او بیا یې په ما رامنډه کړه، لاس یې رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نیولی و. ویل یې: څنگه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ویل یې: ما خو له کړکی نه ولیدې، چې سگرېټ دې ولگاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ورروان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترگو قبوله ده، زما پښتانه ورونه یاست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنی درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرگ وویل: کور دې ودان صیب. په دې وخت کې زه لږ پښه نیولی شوم، وړوکی زوی او مزدور یې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووایه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زویه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ویل: دا دی کاکا راغلم.

ویل یې: هله څه مېوه شیریني...

ماما ته مې د شېریني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو یې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس یې دننه ښځو ته هم یووړو، لږه شېبه پس یې دستمال په یوه بل پتنوس کې ایښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وویله، وروسته زما کاکا یو د قرآن شریف سورت ولوست او دوعا وشوه. بیا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکی کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستین تېره پورې ورسره ناست وو، بیا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته تري راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

درې ورځې وروسته به مونږه خوږه کونډی وروړو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې تري وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېري خوشالی نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکی سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږی مې چې پورته کړه، هوسی وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږی مې کېښوده او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډی واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې بانډې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې ورووځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي !

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیوري ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم و مې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. مور ته لاره معلومه ده، ته ځه مونږه پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه تري بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډی تیاروله، هغوی هم راغلل. ډوډی مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسی د پلارګنی خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنی او پخپله پښتو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وويل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خدای ټينګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ويلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وويل: ډېره ښه ښځه يې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه ليدلې، څومره نيت په خيره او مهربانه ښځه وه. همدا يې ويل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ يې په نصيب شوه او له داسې ښه ټبر سره يې خپلوي وشوه. دوی دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وويل: تاسو که په کور کې قيد شوئ، بيرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې ته راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر يې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندې او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې يې ځان جوړ کړی و، لکه د چين ماچين ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګورې؟

ويل يې: د کونډې زويه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په يوه طبيعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په اېسته دوه ملګري يو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د بري راز په همدې حقيقي مينه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس يې رااوږد کړو، ژما په اوږه يې کېښود او وې ويل:

ما خو درته ويلي و، چې مينه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما يې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته يې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راسآ که دې خوښه وي شېوه کيو ته لاړ شو، هلته به د درياب په غاړه يوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ويل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ويل دا به څومره ښه شي، چې زه ډريوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښبنه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ دروړو. مور ته دې ووایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږه شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت ځانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه وروررسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غوندې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بني بشر نه ښکاري.

ویل یې: مورږ ته همداسې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راته وکړې، ما هم د اوبو داړې وروشېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې ووېست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې بېر ویښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره ببر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: د خوښېدو خبره خو ښه ده، مګر دومره ډېر ګڼ وېښتان !

ما يې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ويل:

او دا ستا د زلفو قودې ! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مينې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ويل يې: نه، زياتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ويل يې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته يې ورو غوندې وويل:

سهاره دا ځای بيخي ځانته دی، څوک به شک رابانده وکړي، کميس دې واغونده، د سيند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک رابانده رانه شي.

ويل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ويل يې: بې زړه خو د يم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سيند غاړې ته ښکته شو، کتل مو چې پاس د توت څانګې سرې له توتانو نښتې دي، په اوبو کې مې يوه څانګه راوځنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرې واته. مونږ دواړه د سيند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سيند په غاړه کېناستو، بيا مې هوسۍ ته وويل: راځه چې زياتي ځو، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان ورورسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ يې له پښو وېستلی و، بوټ يې پښو کړل د موټر خوا ته راروان شو، له شېوه کيو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وويل:

سبا ته به مونږ د خوړې کونډۍ لپاره په بازار کې ځينې سودا رانيسو.

هغې وې: څه به رانيسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شيان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهيان، شير برينج، سابه او داسې نور... ښېګاه ته به بيا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ويل يې: سهاره د ټولو شيانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکليف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه يې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکليف شې.

هغې ويل: نو دا خو يوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غړغړه و، چې د کور مخې ته يې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته ښه نیولی شوم، خوا ته مې رانږدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو، مـور او تنـدار مـې راتـه سـترې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پــوه وم چــې د پخولــو څــه نــشته، مــا وې زه بــازار تــه ځــم چــې غوښــه راوړم. پــه منــډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شـپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسـته مـور او تنـدار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لـسو بجـو مـې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعـې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخـت راورسـېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوړو کونـډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوېـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکي کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسـوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سـنبال کـړل. د خـوړو کونـډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو ر اسره په ګرم جوشۍ او مينه سره ستړي مشي وکړه. يو بل ته سره ورمعرفي شو، نارينه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په يوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورين تندي خبرې کولې، د هغه بل وررور چې له ده نه کشر و، درونډ سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاريخ او بيا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځينې يادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضايت او خوښي وښودله. دوه درې زلميان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او يو يې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو ليدلی يې نه وم، هر يوه به دا ويل: سهار صاحب ته يې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډيو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې يو ګيلاس شربت راوړو او ماته يې ونيو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به او س څه کوي؟ ما چې پيسې د ګيلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وويل: سهاره بچې خالي يو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفايت کوي، نورې پيسې بېرته واخله. هر څومره چې يې يادونه وکړه، ما پيسې دوباره وانه خيستلې. هوسۍ يې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې يې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ويل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټينګ شول، اجازه مو ترې واخيستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې يو بکس يې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې يې واچاوه. ټولو ر اسره ښه په مينه مخه ښه وکړه او د هغوی په يوه موټر کې يې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ايښې وې، زما لپاره يې نوې توره دربشي ايښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ويلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته يې مخ راواړاوه، ويل يې:

بچې پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې ليرې يو، مګر ته به يې ډېر خيال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ويلې مونږ به په خير سره سهار وختي کلي ته ځو. ويل يې ښه شوه، چې دا کار په خير سرته ورسېد او خالي لاسونه لاړ نه شو. ما ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو ، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو ، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبايي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمد ستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان وواېه، هغه ډېر خوشاله شو ، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډنګ ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېرې ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډب ډېرې پراته وو ، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو ، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیويي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیويي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو ، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لاڅه، چې په خېرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو ، موږ یوې وچې برخې ته لاړو ، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر توله، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشاري او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې رابانديې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو ، خو رانه ګډ وډ شو ، زړه مې درزېده، د موټر توله (شټرینګ) مې کلک نیولی و ، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و ، څو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډاريږه، بدن سست او عادي ونيسه، شترينګ هم کلک مه نيسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښنو ته مه ګوره، څه زړور څه هن چالان کړه.

بيا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتيب سره تقريباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرين وکړو. کله کله به رابانددې په غوسه شوه، کله به يې ټوکې راپورې وکړې، ويلې به يې: دا خو ليکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتيب سره يوه اونۍ مې د موټر چلول تمرين وکړو، له يوګي ورځې نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونيو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لويو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بيخي له کاره ايستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته يې موټر جوړ کړو، بيا به چې هوسۍ ما پسګي راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بيا زيات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به يې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظيفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورين خبر شول، ټولو راته تبريکي راکوله. په موټر کې به بې چې وليدم، ځينو به راپورې ملنډې وهلې، ويلې به يې: سهاره د موټر څښتن شوی يې. لکه چې......

ما به ورته ويلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار يم، بدل شوی نه يم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورينو ګران وم، هر يوه به دا ويلې په دغه جمعې شپې دې راډيويي داستان ليکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډيو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډيويي داستان نيمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړی مې راډيويي داستان پاتې برخه تکميل کړه او نشر ته مې وسپاره. يوه بجه وه، چې هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بيا به له دې ځايه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نيمو ته دروررسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بيا د کابل پوهنتون په لورې روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه يې چې وليدم، سپکه راپاڅېده او له هغوی نه يې اجازه راواخيسته. هغوی ټولو زه وليدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمين او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوې دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو دا سې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې را ته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درتهووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تا نه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکره درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې را ته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځايېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه نـن ورځـې نـه پـه اخـوا دا شـيان لـه مغـزه وباسـه، پـه تېـرو بحثونـو کـې مـې هـم درتـه ويلـي دي. هـېڅ ډار پـه زړه کـې ونـه لـرې، هرڅـه چـې مخـې تـه راځـي، پـه دواړو بـه وي، د احسـان څـه خبـره نشته.

پـه دې وخـت کـې پـاس د يـوې ونـې پـه څنګـه دوه مرغـۍ ناسـتې وې، دواړو يـو پـر بـل غـړۍ اړولـې وه، زه ورتـه متـوجې شـوم، کلـه بـه يـوې مرغـۍ خپلـې سـترګې پټـې کـړې او هغـه بلـې بـه ځـان وځانـډه او خپـل سـر بـه يـې د هغـې بلـې پـه ځـانګونو کـې ومانـډه. مـا هوسـۍ تـه غلـي شـان اشـاره وکـړه، يـو لاس مـې ورلـه پخپـل لاس کـې ټينـګ ونيـو او پورتـه مـې خپلـه ګوتـه ونـې تـه ونيولـه. هغـې چـې مرغـۍ پـه ونـه کـې وليـدې، چـې دواړه يـو پـر بـل کـې سـره ورک دي، پـه خنـدا شـوه او وې ويـل: مـوږ دواړه تـرې څـه کـم يـو. موسـکۍ، موسـکۍ يـې ځـان زمـا غېـږې تـه راوارتـاوه، مـا هـم خپـل سـر د هغګـي پـه زلفـو کـې پـټ کـړو، بيـا مـې پـه کـرار سـره خپلـې شـونډې د هغـې شـونډو تـه وروړې، هغـې هـم خپلـې شـونډې د ګـلاب ګـل د پـاڼو غونـډې ورو بېرتـه کـړې او زمـا شـونډې يـې ښـې کلکـې وزبېښلې، ترښـه ډېـره شـېبه پـه همدغـه حـال کـې سـره پـاتې وو، وروسـته هغـه سـپکه پورتـه شـوله، ويلـې څـوک رانـشي. سـترګې يـې پـه زلفـو کـې نـه ښـکارېدې، مـخ يـې خـولې شـوی و، خپـل مـخ يـې پـاک کـړو، وې ويـل: سـهاره زه بـه درتـه ډېـره ګرانـه يـم او کـه تـه بـه ماتـه؟

مـا ويـل: دا بـه نـو خـدای تـه معلومـه وي. يـره هوسـۍ زه خـو وايـم، چـې دواړه يـو بـل سـره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغـې ويـل: هـو همداسـې ده، خـدای دې مـوږ نـه د نظـره کـوي. سـهاره ! مينـې رانـه هرڅـه هېـر کړي دي، ازموينه رانژدې شوه، هېڅ تياری نه لرم.

مـا وې: تيـاري بايـد ولـرې، لـه سبا نـه پـه اخـوا بـه خپـل درسـونه پيـل کـړې، اخرنـی امتحـان دې دی، چې په ښه درجه کامیابه شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې رااخلي.

ما وې: کومه سودا ؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو !

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغـې ويـل: واخ ده تـه ګـوره ! تـه وا داګنـې اوږد سـفر نـه دی چـې کلـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، بيـا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

مـا ويـل: هوسـۍ روزګـار خـو هـم کـول غـواړي، هلتـه مـور کـور او کلـی دی، نـوی کـور مـې جـوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یوځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالامان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه درسره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همداغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به راسره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم.

زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواښې سره سبا تـه، چې کـار تـه لاړم، د هوسـۍ دوی کـره مـې ټيلفـون وکـړو، مـور سره مـې پـې خبـرې وکـړې، حـال احـوال مـې تـرې واخيـست، د خپـل راتـګ مـې ورتـه وويـل، مـا وې لـه کلـې نـه راغلـی يم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه يې راځينې وکړه. سمد ستي يې وويل:

بېګـاه تـه کـور تـه راشـه، چې لـه نـزدې نـه دې ووينـم. مـا وې کـه وشـوه سبا شـپې تـه بـه درشـم. ويلې ښـه مـونږ بـه درتـه سبا شـپې تـه پـه تمـه يـو. هوسـۍ لـه انجونـو سره چېـرې وتلـې وه، مـا وې پـه خـان کاکـا سـلام کـوه. د مېـز پـه سر مـې ځينـې کارونـه راتـه پراتـه وو، پـه هغـې مـصروف شـوم ان تـر يـوې بجـې مـې سـم ضـربتي کـار وکـړو. د غرمـې تـر ډوډۍ وروسـته دوه بجـې وې، چـې د هوسـۍ د ټيلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس يې وويل:

زه بـه ځلـور بجـې درشـم، منتظـر اوسـه. تـر ځلـورو بجـو مـې کـار وکـړ، نـوې راډيـويي داسـتان مـې د جمعـې شـپې نـشر تـه ورکـړ، پـه ځلـورو بجـو لـه مطبعـې نـه راښـکته شـوم او د هوسـۍ مخـې تـه روان شـوم، کتـل مـې چې هغـه هـم راورسـېده، مـوټر يـې ماتـه پـه اختيـار کـې راکـړ او ويلـې: نـن به بګرامیو ته ځو.

مـا خـو بګرامـې نـه و ليـدلې، هغـې راتـه لاره ښـودله. تـر سـياه سـنګه پخپلـه لاړم، آخـوا تـه هغـې رهنمـايي کـوله ترڅـو بګراميـو تـه ورسـېدو. هلتـه مـو مـوټر د سـړک پـه غـاړه پـارک کـړو او مـونږ د حنيفـه ښـوونځي ترڅنـګ يـوه بـاغ تـه ورتېـر شـو. د يـوې ويـالې پـه سر د ولـو پـه بېـخ کـې سـيوري تـه کېناسـتو، دا داسـې ځـای و چـې هېڅـوک پکـې نـه و، يـو نـيم سړی بـه وړانـدې د پټـو پـه مـنځ نـرۍ لاره روان وه، پـه دې ورځ مـې سمدسـتي د واده خبـرې هوسـۍ تـه پـه مخکـې کـړې، هغـه لـومړی لږه غلی شوه، بیا يې وويل:

لکه چې د ټينګې نه يې؟

مـا ويـل: نـه نـه دا خبـره نـه ده هوسـۍ پرېـږده چـې مـونږ دواړه د خپـل ژونـد د خـوږو نـه هـم لـږه ځکـه خـو وکـړو او رښـتيا خبـره خـو دا ده، چـې زمـا او سـتا همـدا وخـت د واده کولـو دی، څنګـه تـه پکې څه وايې؟

هغـې ويـل: تـه چـې څنګـه وايـې، درسره خوښـه مـې ده. هـو رښـتيا ابلـه ورځ د شـپې لـه خـوا مـوږ پـه خپـل سـالون کـې سره ناسـت وو، پـلار او مـور مـې دواړو زمـا او سـتا د کـور پـه بـاب خبـرې کولې. پلار مې مور ته وويل:

دوی تـه د هوسـۍ پـه نـوم يـو کـور پـه دې نـزدې شـاوخوا کـې واخلـم، چې لـه مـونږه ليـرې نـه وي. يـو کـور مـې پيـدا کـړی دی، يـو ځلـې بـه يـې پـه ګډه سره ووينـو، بيـا بـه ورسره خبـرې وکـړو. پـه هغـه سـاعت کـې خـو مـا لـه شرمـه هغـوی تـه څـه ونـه ويـل، خـو پـه سبا تـه مـې بيـا مـور تـه وويـل، چـې پـه دغـه کـور پـسې زر تـر زره وګرځئ، داسـې نـه چـې بـل څـوک يـې واخلي. همغـه و، چـې مـور مـې ابـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه ویلـي وو. زه فکـر کـوم چـې پـلار مـې کـور لیـدلی دی، خـو اوس یـوازې زمـوږ لیـدو تـه پـاتې دی. بیګـاه تـه بـه مـې مـور تـه دا خبـره وریـاده کـړم، کلـه چـې کـور معلـوم شـي بیـا بـه د واده پـه بـاب خبـرې کـوو. سبا تـه بـه درتـه د کـورر معلومـات درکـړم. رښـتیا پـه کلـې کـې نـورې څـه خبـرې وې، کـراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

مـا ویـل: سـتا د پـلار او ټـولې کـورنۍ صـفتونه مـې مـور پـه ټـول کلـي کـې خلکـو تـه کـړي دي، دوعاګـانې یـې تاسـې تـه کـولې، ټولـو سـلامونه ویلـې. نـن سـهار مـې لـه ادې سـره خبـرې وکـړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ویلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغـې ویـل: سـهاره زمـا پـه مـور خـو دې څـه کـوډې نـه دي کـړې، هـر وخـت هـره شـېه دې یـادوي او همـدا وایـي، چـې دا هلـک خـو بیخـي اطرافـي خـوی لـري، خپلـه پـښتو یـې ټینګـه نیـولې ده، مـوږ کره نه راځي.

او ای تـه خـو پـه رښـتیا چـې بلکـل لـه هغـو درو نـه بیخـي راوتلـی نـه یـې. کلـه ناکلـه خـو مـوږ کـره راځې، همدا نن شپه به راسره لاړ شي.

ما ویل: خدا یږو هوسۍ شرمېږم.

هغـې ویـل: هـو دا خبـرې مـې پـلار کـړې دي وایـي سـهار ښـه هلـک دی، د ښـه خـوی او پـوهې خاوند دی، مصروفیتونه یې زیات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ویل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ایښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وایې؟ رښتیا وایې که څنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ویلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا یې وویل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بیا به راساً مونږ کره ځو، همدا سې به وي که څنګه؟

ـ هـو همـد غـسې بـه وکـړو. ساسـې کـور تـه بـه نـزدې مـا لـه مـوټره ښـکته کـړې، یـوه شـېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ویل یې: بیخي سمه ده.

یـوه شـېبه وروسـته د بګرامیـو پـه بـازارګي کـې وګرځېـدو او بیـا مـو ګـاډی د هوسـۍ د کـور پـه لـوري خوشـې کـړو. پـه لـږ سـاعت کـې وزیـر اکبـر خـان مېنـې تـه ورسـېدو، د هغـوی د کـور خـوا تـه مـې ګـاډ ودراوه، کلـې مـې هوسـۍ تـه ورکـړه، هغـه لاړه او زه لـږ وروسـته ورپسـې لاړم. د دروازې زنـګ مـې چـې وواهـه، هوسـۍ دروازې تـه قـصداً راغلـه، زه یـې چـې ولیـدم سـمه وغوړېـده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي یې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ یې په مور پوخ کړی اوسي، له مانه په یوه منډه یې تر موره ځان ورساوه، مور یې هوښیاره ښځه وه، په کړت کړت خندا یې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف یې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مینه یې راکړه، ما یې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ یې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ویلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی یې وشي. وروسته مې د ځنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ایښی دی او خندا شنه کړې ده. ما ته یې په څو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وایه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره یې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چایو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار یې چې خپلو بچیانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې یې کولې، زموږ د واده په باب یې وویل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی یې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بیا به له خیره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پرخلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرخوم.

د هغه هره خبره رابانده ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فایدې خبرې یې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ویل، خالي غوږ مې ورته ایښی و. د واده نه په غیر نورو خبرو کې به مې یوه نیمه ورسره ویلې. د هغوی په نیت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فایده پوره نیت لري. دا یې هم راته وویل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نیمه شپه وه، چې بیده شو. سهار وختې وظیفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ما ته یې یوازې دومره وویل:

بچې وظیفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په امانې یې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته یې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وویل: آه ادې جانې څه وایې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره یې، شرمیندوکه جنۍ یې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره يې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوخته ماته يې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وويل. کلي يې راته له ليرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه يې په يوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بيرته روانه شوه. مور يې وخندل، وې ويل:

دې لا پوهنتون ويلې دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وويل: هو شرميندوکه ده! ډېره زياته شرمېندوکه ده. له خوابښې نه مې اجازه راواخيسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټيلفون راوکړ. ويلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بيا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. د همزنګ سره په يوه ترافيکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نيم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پينځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه يې چې وليدم، له هغوی نه يې اجازه واخيسته او راروانه شوه. له ورايه په خندا شوه، ويلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پيدا شوي. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په د همزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافيکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وويل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بيروبار زيات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مونږ موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د يوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خيرخانې سيمې ټوله ساحه مو ليدله، د خيرخانې په کوتل تونددې تونددې موټرې اوښتې رااوښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وويل:

بېګاه مې ټولې خبرې اوربدلې دي، تاسې چې څه ويل. ما ورته غوږ ايښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واوربدلې. ما خو درته ويلي و، چې پلار مې لومړی کور اخلي، بيا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ! چې تا څه ويلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زمونږ د واده شپې رانژدې شوې دي. ای جينۍ چې زه به تا ته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چارګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې ا سره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګانه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن‌لا د اوس نه به زرګر ته فرمایش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو رښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستاسې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګرېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زمونږ د سیمې خوا ته دی، څلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وویل:

سهاره په دې شیانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ویلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بیایم، که بیا یې نه کوله، ماخستن به یې بوځم تر کوره به یې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې وو ایه کوم د پوهنتون سیمینار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازیګر نزدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بیا مې له قصابه غوښه یووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره دیګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ویلې:

سهاره افرین شه په تا چې ښنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وینځل او ورسره په ښنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمینځل، کور یې پاک کړو، هرڅه یې سنبال کړل، بیا موږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او یو له بله سره مو داسې مشغولتیا راواخیسته لکه څو کاله مو چې سره ګډه تېر کړې وي.

زه حېران دې ته یم، چې هوسۍ سره په بیرون ګرځېدو او چکر کې داسې مینه راتله، ما وې چې ټوله یې په یوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د یوه درونډ مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحیه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تري مینه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ویلې دا لوستل او لیکل پرېږده درنه روانه یم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، موږ دواړو ګوتې لګول پیل کړل. یو له بله مو غېږه واخیسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مینې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مینې خواله وکړه. بیا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا تـه چې وظيفـې تـه لاړم، تـر ځلـورو بجـو پـورې پخپلـه شـعبه کـې مـصروف وم، پـوره څلـور بجـې وې ټيلفـون يـې راغـی، ويلـې سـهاره هغـه کـور مـو وليـد ، ډېـر ښـه کـور دی. پـلار مـې ورسـره د اخيـستلو فيـصله وکـړه، پـه پـه دوه لکـه روپـۍ يـې تـرې واخيـست. ويلـې تـه ځـان راورسـوه، چـې کور ووينې.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان وروراساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کـوڅې اخـوا تـه دغـه کـور يـې لـه ليـرې راتـه راوښـود. نـزدې ورغلـو، دروازه مـو وروټکولـه، يـو چـا دروازه راتـه خلاصـه کـړه، ورننوتلـو. ښـکلی پـوخ سـپين کـور و، پراخـه حـويلۍ يـې درلـوده، ريـښتنې ونـې او ګـلان پکـې وو. پـه باغچـه کـې هـر راز ګلونـه ولاړ وو، پـه ټول کور کې وګرځېدو رښتيا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه يې تکميل و.

زمـونږ د دواړو پـوره خـوښ شـو، دوه ورځـې وروسـته د هوسـۍ پـلار هماغـه کـور د خپلـې لـور هوسـۍ پـه نـوم کـړو. پـه يـوه مياشـت کـې دننـه کـور تـه سـامانونه راوړل شـول، ټـول سـامانانونه هغـوی واخيـستل، د کـور هرڅـه يـې پـوره کـړل، زمـا ورسـره خـالي منـډه تـرړه وه. پـه يـوه مياشـت کې کور اوبدلو ته سنبال شو.

يوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې يې راته وويل:

سـهاره بچـی ! زه سـتا او د هوسـۍ فـرق نـه کـوم، هغـه مـې لـور ده او تـه مـې زوی يـې، کـور مـې درتـه واخيـست، سـامان مـې هـم ورتـه پـوره کـړو، اوس تـه کـولی شـې چـې د واده بنـدوبس ونيـسې. پـام دې وي، چـې هېڅکلـه د جينـۍ پـلار زوم تـه داسـې نـه وايـې، کـولای شـې چـې خپـل کاکـا او مـور سـره دې د واده کولـو خبـره غوټـه کـړې. زمـوږ لـه خـوا کـوم ممانعـت نـشته دی. هوسـۍ هـم لـه پوهنتـون نـه فارغـه شـوې ده، پـوهېږم چـې داسـې کـوم خنـډ لا مـونږ او ستاسـو پـه مخکـې نـشته دی، پـه همـدې وجـه مـې نـن راغوښـتی وې، چـې زړه کـې دې نـور څـه تېـر نـه شـي، ځکـه مـې درتـه ځانتـه دا خبـره وکـړه، خـو زمـوږ موقـف او سـتا حالـت د هغـسې شـرايطو نـه دی او زه پخپلـه د هغـه زاړه دود پلـوی نـه يـم. زه بـه د خپلـې لـور واده پخپـل مـصرف کـوم، تـه د هـېڅ شـي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خوابښې مې هم راته وويل:

زويـه ! هـېڅ فکـر مـه کـوه، هرڅـه بـه سـم شـي. مـا لـه خسـر او خوابښـې نـه هيلـه وکـړه او ورتـه مـې وويل:

کـه ستاسـې خوښـه وي سـبا تـه بـه زه خپـل کلـي تـه لاړ شـم، چـې خپـل مـور او کاکـا دوی سـره د واده خبره شريکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دواړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږ همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستاسې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سروېس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږه سروېس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په تره کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږه دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستې په دستې تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لښن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سروېس په کراره روان و. ایله بېله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جېپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښنو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام ورورساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غیر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همدغسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما ا د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې یې ټولو په ګډه سره یو سر خلاص ګاز موټرونیو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وریجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننوېستل، خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره یې چې دا شیان ولیدل، حېران پاتې شول، ویلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وویل: خان کاکا دا زموږ د وطن یوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهء درویش".

ویلې دا خو تاسو دومره ډېر تکلیف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وویل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږه له ځان سره راوړي شیان د ننه د هغوی کره ننوېستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تیاره کړه او زموږ یې ډېر قدر وکړو. مازدیګر ترې خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ویل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټلیفون کې وویل، چې کاکا مې وایي خبرې درسره کوم. ویلې د ټیلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وویل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وویل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوره، په یوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن یې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بیا مې کاکا د واده وړاندیز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ایښی و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وویل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخیستې دي. هو تاسې له خپله انده کومه جوړۍ جامه یا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخیستی دی، د ګاڼې فرمایش یې شوی دی، د جامو او د نورو شیانو بندوبس یې پوره پوره شوي دی. اوس به صرف یوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رسټورانټ نیول په دغه شیانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شیانو نه پرته، یو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وویل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف یې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسر زوی مې وویل: د واده بلن لیکونه به زه ترتیب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ویل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې میاشتې په اخره جمعې شپه ټولو وویل سمه نېټه ده. کاکا مې وویل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خیر او کامیابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقریباً د شپې یوه نیمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت راواخیست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظیفې ته لاړم او نور لا ویده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان راورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار یو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کیناستو او د واده خبرې مو پیل کړې. کومو شیانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بیا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځینو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ لږ خپه په دې وم، چې پیسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شیان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږه سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول یې د یو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ویلې څنګه داسې غړند ښکارې، خیریت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتیا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په داسې حال کې، چې د نوي ښار د یوې مغازې تر څنګه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپینه واوښته، وې ویل:

سهاره سمه سپینه راته ووایه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، یوازې په دې لږ دلګیر یم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، یوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وویل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما لږه غوسه شوې وه، رنګ یې سپین تښتېدلی و، وې ویل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې یم، زما پلار او مور له ما نه هم زیات په تا لورینه لري، هغوی ته زه او ته یو شی یو. د واده ګانه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تیاروي، زه او ته ترې خلاص یو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د یوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشویش کوې، دغه بې ځایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېرت اېسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هرڅه سره شریک دي، ولې پکې دا بریدونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخیستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیګر و، چې د دیګ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیګ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بیرون وو. مور مګې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې میسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لور ته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تراوسه یوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، مورې ته پکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره یې دومره مرسته او نیکي وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مور جانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، یره خو چې د سړي پکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وويل:

خوريې جانه ! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه ! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وويل: دا څه وايې خوريه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پيدا کړی يم داسې ښه خلک خو ما هيڅ نه دي ليدلي، چې لور هم ورکړي او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زيات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بيا مور مې وويل: د واده جامه،ګ بستره به کله جوړوې؟

ــ مور جانې ما خو درته ويلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته يې ويلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص يې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وويل:

دا کار مه کوه، مور له ځان سره جامې راوړي دي، يوازې دې مېندو ته که کوم شی رانيسې، اختيار لرې.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظيفې نه په وخت راشم، بيا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا مودا وکړي.

هغې ويلې: ښه ده، مور هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پورې.

په يوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، مازيګر ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې يوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې يوازې ناست وم، ستړي مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپې راغلې؟ ټيليفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ــ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په ليکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بيا به ځو. هغې يوه پياله چای وڅښنو، بيا يې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، يو بنډل پيسې يې ترې راوويستلې ماته يې ونيوې. ويلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پيسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه اَبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله ځوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې را ته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار به شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ ټیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه رواخیستل او هغه ځوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نږدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نږدې همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلې موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځې، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسګېدو، په دروازه کې ځینې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږي. موږ له موټره پیاده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې ورد ننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ یې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې ستېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کټل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

مونږ یې بیا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه لیدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ویلې، داسې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې لیدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه یې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به یې عکاسي کوله. د واده مبارکي به یې ویله، د شپې تر یوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په یوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وویله. وروسته بیا له هوټل نه خلکو په وتلو پیل وکړ. په پای کې موږ هم له هوټله راووتلو او په ګل کړې موټر کې یې نوي کور ته یوووړو. موږ سره یوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بیا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. یوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ویده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شیان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالینې غوړېدلې وې، ټول ویده شول هوسۍ یې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بیولې وه. زه په سالون کې یوه شېبه کېناستم، بیا راپسې تندار راغله ویلې ځه سهاره خپلې کوټه ته ! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپینه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبویي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ایښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره د غسې تخت ولید. مخامخ دیوالـه ته الماری ولاړه وه، چې پلی یې شیشه یې وي. د تخت سر ته هم شیشه وه او پښو ته هم شیشه ولاړه وه. ټوله کوټه شیشه شیشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخیستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه لیدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه یې کله په داسې نیت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مړې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلې شوی یې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زني نه لاس لاندې وېست او ورته ومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چپې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یوولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلې تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ یې هم راویوګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترڅنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، سترې مشي یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یووړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې اوونۍ نه وروسته هوسۍ پلار کره د اومې لاړه. زه، د تره زوی او مور مې یوازې په کور کې پاتې شو. له معمول سره سم به خپلې دندې ته تلمه، د هوسۍ پخوانی موټر راسره و. نوی موټر د هوسۍ سره و، زمونږ په دې نوي کور کې یخچال او مکمله اشپزخانه او نور ټول سامان او لوازم یې پوره و. د مني موسم رانږدې کېده، ګرمي ورځ په ورځ کمېده، شپه مخ په یخېدو وه. د هوسۍ له راتلو سره مې اقتصادي ستونزې حل شوې وې، کور مې ودان شو، دوستان او ملګري مې زیات شول. خپله دنده مې په ښه توګه سرته رسوله، کله ناکله مې ملګري او د ځانګې رئیس او مدیران مېلمانه کول. په هغوی ټولو زه ګران وم. همدا وجه وه، چې څو ورځې وروسته یې د نشراتو د رئیس په توګه وټاکلم. په لږ وخت کې مې اړیکې تر وزیره ورسېدل. یوه شپه مې د اطلاعاتو او کولتور وزیر او ځینې رئیسان مېلمانه کړل. زما خسر یې پېژانده، په همدې ترتیب سره مې تماسونه زیات شول.له خسر سره د شاهي کورنۍ یوه دعوت او مېلمستیا ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

پـه مېلمـستیا کـې پخـوانی پاچـا اعلحـضرت محمـد ظـاهر شـاه او د هغـې مېـرمن د شـاهي کـورنۍ نـور غـړي، عالیرتبـه مـامورین، جنـرالان حاضـر وو. زه او هوسـۍ د خـسر پـه شـمول پـه دغـه شانداره محفـل کـې پـه یـوه مېـز سـره یوځـای ناسـت وو. مـا پـه دغـه محفـل کـې د خپـل خسر پېژنـدګلوي ولیـده. دی یـوازې ظـاهر شـاه تـه ورغـی، روغبـړ یـې ورسـره وکـړو او نـور زیـات راغلـي مېلمانـه زمـا خسر تـه سـتړي مـشي تـه راغلـل. پـټ پـه زړه کـې د خپـل خسر پـه شخصیت پـوره خوشـاله شـوم، د شـپې تـر اخـره پـورې مـونږ پـه زړه پـورې موسـیقي واورېـده. د هوسـۍ ښـه سـاعت تېـر شـو، ورو ورو د هغـې وخـت ځینـو لویـانو د خپـل خـسر پـه سـیوري کـې او هـم یـې د خپلـو لیکنـو او راډیـویي داسـتانونو پـه وجـه پېژنـدلم. مـوږ د کـور کـارونو لپـاره مـزدوره نیـولې وه، هرڅـه بـه یـې راتیـارول، د پخلـي او خاصـو کـارونو لپـاره مـو یـوه بلـه ښـځه نیـولې وه، چـې پـه اشـپزۍ پـوره پوهېدلـه. لـه یـوې ورځـې نـه مـو بلـې تـه ژونـد پـرمخ روان و. هوسـۍ د پـلار لـه کـوره ښـې ډېـرې پیـسې راوړې وې، چـې پـه بانـک کـې مـو ذخیـره کـړې وې. زمـا پـه معـا روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږه خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مـور مـې تـل راتـه ویلـې، چـې کلـي تـه بایـد لاړ شـو کـور مـو خوشـې پرېښـی دی، هوسـۍ هـم د کلـي تـګ تـه لېوالـه وه. د شـپې لـه خـوا مـو تـصمیم ونیـو او خسر تـه مـې د کلـي د تـګ وویـل. هغـوی وویـل لاړ شـئ، څـو ورځـې بـه مـو ښـې تېـرې شـي. سبا تـه د پنجـشنبې ورځ وه، د کـور خدمتګارو تـه مـې وویـل، پـه کـور بـه پـام کـوئ، هغـوی بـې هغـې زمـونږ د کـور پـه پیـاده خـانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سـهار وختـي مـونږه بـازار تـه لاړو، د کلـي د کـور لپـاره مـو سـودا مـودا وکـړه. د هوسـۍ نـوی مـوټر مـو د هغـې د پـلار پـه کـور کـې ودراوه. پـه پخـواني ګـاډۍ کـې مـوږه کېناسـتو، لـه کابـل نـه مـو د ننګرهـار پـه لـور حرکت وکـړو. زمـا لـومړی ځـل و، چـې د جـلال آبـاد پـه سـړک مـې مـوټر چلـول پیـل کـړل. پـل محمـود خـان نـه ورتېـر شـو، پـه صـنعتي سـیمه ورغلـو، د سـترګو پـه رپ کـې د حربـي پوهنتـون لـه مخـې نـه تېـر شـو او تنګـي تـه ورسېدو. مـاهیپر تـه چـې نـږدې شـو ادې مـې خـوب وړې وه. د کاکـا زوی خـو ان لا مخکـې سـترګې پټـې پټـې کېـدې. هوسـۍ پـوره غـره کـې د اوبـو ځړوبـې تـه کتـل، د غـره د جګـو ګړنګونـو پـه سـیل بوختـه وه. همـدا یـې راتـه وې: سـهاره پـورې د غـره منظـره څـومره ښـکلې ده. مـا وې هـو دا خـو ددې غرونـو ښـکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـي، پـه تېـره بيـا تـر برګـي مټالـه پـورې د غرونـو او درو ښاېست وګـورې، پـه ليـدو بـه يـې مړه نـه شې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخـي لـه يـاده ووځـي او يـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شې وا پـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـدای تـه وګوره ورله بو مې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پيدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه بېـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوی مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولې وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدی روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـی پوښـتنه وکـړه، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـای دی، چـې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دی.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلی دی، زمونږ ټول افغانستان ښکلی دی.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـړه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوی و، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوی ټـول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو، يـوه هوټـل تـه د چـای څـښلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيـستې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوی و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې ځنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلی و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وويـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړی يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بیا یې پوره ست وکړو، خو موټر تري کور ته روان شو. خړنی لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخیستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شا وخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وویل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا دیوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو یې له هوسی نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وویل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نږدې نږدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته یې یو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لوڼه هم راغلل. زموږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تیاره شوه. نارینه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زموږ په ورتګ او بیا په ځانګړې توګه د هوسۍ په ورتګ او لیدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپ‌ لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې بربېښنا نه وه. تر نیمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او موږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ویلې زویه ستا د خوب کوټه تیاره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ویده شئ. موږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه یې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تیاره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسیز پالنګ یې کټ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زموږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ویلې سهار صاحب موږ ته باید د واده شیریني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وویل: یو غویی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تیاره کړو.

دوه ورځې وروسته مو یو غویی واخیست او وریجې مو هم په کلي کې واخیستې، وړه خو په کور کې تیار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ تـه راشـي. يـوه ورځ مخکـې د چـم ګاونـډ خلـک او خپلـوان زمـوږ پـه حجـره کـې راټـول شـول. سبا تـه د واده د ډوډۍ پروګـرام، د غـوبيي حلالـول، د وريجـو پخلـی، د غوښــې او نـورو اشپزۍ کارونـه سـره وويـشل شـول. د شـپې لـه خـوا تـه خپلوانـو ښـځو او انجونـو زمـوږ پـه کـور کـې چمبـې وهلـې او سـندرې يـې ويلـې. پـه حجـره کـې هـم ځوانـان راټـول شـوي وو. يـوه ډلـه سـندرغاړي راغلـي وو، چـې د ماښـام ډوډۍ نـه وروسـته يـې مجلـس پيـل کـړو. ډېـرې خـوږې سندرې يـې ويلـې. د منګـي او سـيتار سـره د يکـه زار او ټپـې غږونـه پورتـه کېـدل. ان د سـهار تـر ازانـه پـورې ټنـګ ټکـور روان و. هوسـۍ پـه خوښـيو کـې دومـره ډوبـه وه، چـې زه يـې لا هېـر کړی وم. زه يې بيخي له ياده وتلی وم.

پـه سبا تـه سـهار وختـي د کـلا مخـې تـه خلـک راټـول شـوي وو. چـا غـوبيي حلالولـو، چـا ديګونـه بانـدې کـول او ځينـو لرګـي مـاتول. د کـلا د دروازې څنـګ تـه د حجـرې دوه غټـې کـوټې او دالان د کټونـو نـه ډک شـوي وو. د کلـي نـږدې خپلـوان او د چـم ګاونـډ خلـک او ځينـې مېلمانـه پـه کټونـو کـې ناسـت وو، چـا کيتـې کـولې، چـا کـار کـاوه. ماشـومانو منـډې رامنـډې وهلـې. دننـه کـلا کـې هـم ډېـرې ښـځې راغونـډې شـوې وې، لـه ښـځو او ماشـومانو نـه کـلا ډکـه وه. هوسـۍ تـه يـې د واده جـامې اغوسـتې وې، ماتـه يـې هـم نـوې جـامې او تـور واسـکټ راواغوست، تـورې نـوې څپلـۍ يـې راپـښو کـړې، نـوې ريـښمينه لـونګۍ يـې راپـه کـړه. راتـه وې ويـل، چـې لـه ډوډۍ نـه وروسـته بـه لـه هوسـۍ سره يوځـای ودرېـږې، چـې عکاسـي درتـه وکـړو. خپلـو همزولـو بـه راتـه ويلـې سـهاره ډېـر ښـکلی شـوې يـې؟ مـا بـه لـه هـر يـوه نـه مننـه کولـه، خـو ورته مې ويلې، چې عکاسي او ودرېدل د کلي رواج نه دی.

پـه حجـره او دېـره کـې پـه ټولـو مېلمنـو ګرځېـدلم، زمـونږ د کـلا مخـې تـه شـنه لـوګي پورتـه کېـدل، پـه حجـره او دېـره کـې ناسـت خلـک خوشـاله معلومېـدل. لـه دولـسو بجـو نـه اېـسته د کلـي خلـک حجـرې تـه راغلـل، دېـره او حجـره لـه خلکـو نـه ډکـه شـوه. ډوډۍ ورکـول پيـل شـو. د کلـي خلکـو شـمېر تقريبـاً څلـورو سـوو تـه رسـېده، سـره د ماشـومانو. د کلـي ځينـې ښـځې هـم دننـه کـلا تـه راغلـې وې، چـې هغـوی تـه دننـه ډوډۍ ورکـړل شـوه. تـر دوو بجـو پـورې ډوډۍ روانـه وه. هرڅـه پـوره او پرېمانـه وو، ټولـو ويلـې چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـو داسـې ډوډۍ وخـوړه. وروسـته بيـا پـه کلـي کـې زمـونږ د واده ډوډۍ اوازه خـوره شـوې وه. خلکـو بـه چـې ډوډۍ وخـوړه، د تلـو پـه وخـت کـې مـې ورسـره مخـه ښـه کولـه. تـر درې بجـو د ډوډۍ پروګـرام پـای تـه ورسـېده. مـونږ هـم ډوډۍ وخـوړه، بيـا يـې زه دننـه بـوتلم کتـل مـې چـې هوسـۍ يـې پـه پالنـګ کـې کېنـولې ده او ښـځې تـرې تـاوې دي. زه لـه شـرمه بېرتـه راسـتون شـوم او حجـرې تـه ورغلـم. حجـره خو لا د خلکـو نـه ډکـه وه، د هـر چـا مخـې تـه چـای ايښی و، د شـپې لـه خـوا د کلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سـره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس و شو.

د واده مراسـم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېـرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زړ نه ځو.

زمـا د رخصـتۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دی. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـي کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پـسرلي کې بـه بوټي واخلـم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلـو نيـت وکـړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلای، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخواني کور نه دی چې څوک به را نه غلا وکړي بچې.

ــ مورې! مونږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ــ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې بېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ــ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. بېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سـبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخـست شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خوابـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيسـتې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بـڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټـې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې دډاک په منځ کې پخوانۍ سپینه او خړ بخښنه تانه ښکارېده. له کڅ نه تېر شو د اروانښاد الفت صیب زیارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به څو ګاډې ولاړ و. سروبي نه راښکته مخامخ د پورې غره د یوه ګړنګ لاندې د سیند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سیند ته نزدې ورښکته شو. هلته د یوې هوارې تېږې په سر سیند ته ورڅېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ایښی و، راواخیست، ډوډۍ مو وخوړه. د سیند شور د غره منظره او ښکلی طبیعت زړه راښکونکی و. هېڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځایه راپاڅېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بیا حرکت وکړو. په سروبي راتېر شو، د ماهیپر غرونو ته ورنږدې شو. د ماهیپر په تړی کې هوسۍ بیا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره یې ویلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبې له یوه ګړنګ نه و بل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لړه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازیګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټیلفون وکړ، حال احوال یې واخیست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټینګه شوه، ویلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وویل:

موري! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي یو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وویل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وایه.

مونږه رښتیا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ویده شو. خدمتګارو ته مو میوې او ځینې شیان ورکړل، هغوی له مونږه سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه یې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږه د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږه اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه یې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ایکې یوه لور درلودله، مېړه یې پخوا مړ شوی و. د پلار کور یې په شمالي کې و، کله ناکله به یې مور و پلار ورته راتلل. یوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به یې پرېمینځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږه په وخت رخصت کړې، مونږه د شپې خبرونه واورېدل او بیا سمدستي مونږه دواړه ویده شو.

سبا ته پخپل وخت وظیفې ته لاړم، ځینې شیان لکه شات او یو لړ څه د غوا سوچه غوړي مې رئیس صاحب ته یوړل. د خپل سفر خبرې مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه ننوتلم، رئیس صاحب رپاڅېد، غېږ کې یې ونیوم. لومړی یې ستړي مشي وکړه او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وویله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئیس صاحب؟
هغه وویل: د ریاست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئیس مقرر شوی یې. یو ساعت ورسره کېناستم، بیا یې راته وویل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته یوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پیل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي یې راکړه. ما سره خو د ریاست د څوکۍ دومره خیال نه و، ولې نورو مامورینو ته دا لویه خبره وه. په ځلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کیسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ویل: زما قدم درته نیک شو، دواره رئیس شوې.
ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !
ـ دا څوکۍ ستا شخصیت لوړوي، ایله به په پښنځه وکې یاد شې.
ـ څوکۍ او معراج موْقتي شی دی، سړی باید خپل شخصیت او اهلیت ولري. په ټولنه کې د درانه سړیتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.
ـ سهاره ستا سره یې څوک نه شي ویلې. په خندا شوه او وې ویل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.
ـ چې رشتیا رابانديې وایې، ته چې راسره یې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شیان نسبي دي، باور یې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه یوه پیاله چای راوړو او بیا مې ترځنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټیلفون نه د هوسۍ مور ته ټیلفون وکړو، د خپل ریاست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بیا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زیات خوشاله شو. له هوسۍ سره یې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ویلې هلکه اوس به درته پس له دینه رئیس صاحب وایم.
ـ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار یم، دا شیان زما او ستا په منځ کې نه ځایېږي.
ـ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.
رښتیا هم زمونږه مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله، ترڅو به چې له وظیفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه یې خندل او ډېره شېبه به یې غېږ کې نیولی وم.
زمونږ ژوند ښه تېرېده، یو څه پیسې مو په بانک کې ذخیره کړې هم وې، له هیڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـوی پغمـان تـه د تلـو نیـت کـړی و ، زمـونږ پـه ورتـګ خوشـاله شـول، ویلـې بـه شـوه چـې راغلـئ، پـه ګـډه بـه میلـې تـه لاړ شـو. سـامان او خـوراکي مـواد او د کبـاب نغـری او سـیخونه مـو هـم ورسره واخیسـتل. پغمـان تـه لاړو. کتـل مـو چـې پـه دغـه ورځ پـه پغمـان کـې د خلکـو ګڼـه ګونـه دومره زیاتـه وه، چـې پـه سـړک بانـدې د مـوټرو د تېرېـدلو چـاره نـه کېـده. پـه ډېـر ځنډ سـره پـه کـرار کـرار د درې خـولې تـه ورسـېدو. پـه خـوارۍ سـره مـو یوځـای پیـدا کـړو او پکـې کېناسـتو. دسـتي مـو ځـای مـای برابـر کـړوو د هوسـۍ د کاکـا زوی د کبـاب لـوګي پورتـه کـړل. نـورو خلکـو هـم چـا اتـڼ اچـولی و ، ځینـو سـندرې ویلـې، چـا مـړزان جنګـول او چـا هـم کبابونـه پخـول. یـو شـور ماشـور او پـه زړه پـورې مېلـه وه. تـر مـازیګره مـو بـه سـاعت سـره تېـر شـو ، مـازیګر ناوختـه کورونـو تـه راستانه شو. سبا یـې چـې خپلـې دنـدې تـه لاړم، زمـونږ رئـیس راتـه وویل:

سـهاره ! راځـه چـې د نـشراتو ریاسـت تـه ځـو ، معـین صـیب راځـي، ستاسـې د معرفـۍ پـه هکلـه مـونږه د نـشراتو ریاسـت تـه ورغلـو. کتـل مـو چـې د بېلابېلـو څـانګو مـامورین هـم راټـول شـوي دي. پـه دې کـې معـین صـیب راغـی، لـه سـترې مـشي وروسـته یـې پـس لـه لـږې شـېبې نـه مـامورینو تـه زمـا معرفـي وکـړه او څـو خبـرې یـې وکـړې. مـا هـم پخپـل وار سـره څـو جملـې وویلـې. معـین زه پـه څـوکۍ کېنـولم او ټولـو چـک چـک وکـړو ، چـای او شـیریني وخـوړل شـوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څـه مـوده وروسـته مـې اړیکـې لـه لـوړو چـارواکو سـره وغځېـدې، پـه ریاسـت کـې راتـه د مقـالو او راډیـويي داسـتانونو تـه زمینـه برابـره شـوه. هـم بـه مـې مطالعـه کولـه او هـم بـه مـې لیکنـې کـولې. کلـه بـه مـې چـې پـه کومـه مقالـه او کومـه لیکنـه کـې د وخـت نـاخوالو تـه پکـې کلکـه ګوتـه ونیولـه، لـه پاسـه بـه راتـه یـو نـیم ټیلفـون کېـده ، ویلـې بـه یـې: پـام کـوه دغـه شیانو تـه ګـوتې مـه وروړه، چـې لـه ریاسـته بـه دې ایـسته کـړې. مـا خپلـې لیکنـې همغـسې دوامـداره کـولې، د ریاسـت پـه کلونـو کـې دوه درې ځلـې مـې خـارجي هېـوادونـو تـه سـفرونه وکـړل، لکـه روسـیه، هندوسـتان او ایـران تـه. د پاچـا لـه کـورنۍ سـره د خپـل خـسر د هوسـۍ د پـلار پـه پېژنـدګلوۍ بلـد او پـوره اشـنایي مـې ورسـره پیـدا کـړه. پـه ځینـو خاصـو محفلونـو او ناسـتې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچـاهۍ دورې پـه اخـرو وختونـو کـې پـه هېـواد کـې حـالات بـدل شـول، د کابـل پوهنتـون پـه محـصلینو او د ښـوونځیو پـه شـاګرانو او اسـتادانو کـې سیاسـي بېلابېلـې مفکـورې راپیـدا شـوې. د شـوروي اتحـاد نـه کمونېـستي مفکـوره، د سـعودي عـرب نـه اخوانیـت او لـه چـین نـه مائوېـستي افکـار راخـواره شـول، ځینـې نېشنلـستي ډلـې هـم راوپارېـدې. دغـو ټولـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو لـه يـوې ورځـې نـه بلې تـه چټک ګامونـه اخيـستل. د کلـه نـه چې پـه افغانـستان کـې د لـومړي ځـل لپـاره اساسـي قـانون مـنځ تـه راغـی او د ديموکراسـۍ غـږ څـه ناڅـه پورتـه شـو. لـه همغـې ورځـې نـه بيـا سياسـي ډلـې ټپلـې او سـازمانونه پـسې لا ښـه رابېـداره شـول، مظـاهرې او اعتـصابونه پيـل شـول. پـه مظـاهرو کـې بـه محـصلينو او شـاګردانو ظـاهر شـاه تـه ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ پـه ورځ حـالاتو کـې تـوپير پيـدا کېـده، پـه ځينـو خپرونـو کـې انتقـادي ليکنـې او ګوتنيـونې پيـل شـوې، زمـا پـه خپـل فکـر کې څـه کـوم نـوی بـدلون نـه و راغلـی، خپلـې ليکنـې مـې لکـه د پخـوا پـه شـان جـارې وسـاتلې. هـر څـومره چـې مـې لـه لـوړو چـارواکو سـره تماسـونه زياتېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې ځنګه وې، همغسې پاتې يې.

مـا هـم پخپـل طبيعـي ډول سـره لـه هـر چـا سـره چلنـد کـاوه، ډېـرو د بېلابېلـو مفکـورو خلکـو رابانـدې خپلـه وسـه وکـړه، چـې مفکـوره مـې بدلـه کـړي، مـا د هېچـا زړه نـه بـداوه، خـو رابانـدې پـوه بـه شـو ، چـې سـهار دې خبـرو نـه دی. پـه نورمـال ډول مـې پـه دولتـي چـارو او هـم ولـسي خلکو سره ځنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کلـه چـې پاچـاهي نـسکوره شـوه او د داود خـان جمهـوري دوره راغلـه، حـالات بـدل شـول. څـه ناڅـه تغييـرات مـنځ تـه راغلـل، د بـدلون او نـوي تـوب فکـر هـر چـا سـره پيـدا شـو. زمـونږ پـه وزارت کـې هـم يـو ډول تغييـرات پـېښ شـول. زه لا پخپلـه څـوکۍ پـاتې وم، د نـوي دولـت د روحيـې پـه اسـاس بـه نـشرات کېـدل. مـا پخپلـو ليکنـو کـې هېـڅ ډول تغييـر رانـه وسـت. ورځ پـه ورځ د ګـړز او ګـروز شـېبې زياتېـدلې، د ټـول هېـواد د ولـس پـه مـنځ کـې ځينـې ګونګوسـې رااوچـت شـول. د داود خـان د ډلـې ټپلـې پـه څنـګ کـې نـورې بېلابېلـې سياسـي ډلـې ټپلـې راڅرګنـدې شـوې، هـر چـا بـه خپلـې هلـې ځلـې کـولې، ماتـه بـه مـې خـسر خـان کاکـا تـل ويلـې: سـهاره بچـی ! کـه زمـا منـې پـه هـېڅ سياسـي ډلـه ټپلـه کـې مـه ځـه، دا ځنګـه چـې يـې، همدغـسې اوسه.

مـا وې: خـان کاکـا زه نـه پـوهېږم پـه ړنـدو سـترګو يـانې پـه کـوم سياسـت نـه پوهېـدل او پـه ډلو کې ټګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خـان پـه جمهوريـت کـې زمـوږ د مطبعـې ټـول پخـواني رئيـسان او نـور مـامورين پـه خپل ځای پاتې وو ، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسـۍ چـې پـه کـور کـې تـل بـې کـاره وه، ورځ پ ورځ يـې د بـدن وزن زياتېـده، مـا بـه ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په ځواب کې وويل:

ولې اوس دې سکرتره نه يم څه؟ هغې غذايي رژيم ونيو، په کور کې به يې دننه سپورت هم کاوه، خو يوه خبره کوم، چې ښاېست يې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دوارو مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله. کله به مې ورته ويلې: هوسۍ زوی يا لور پيدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ويل به يې: ته خو دا وايې ولې بيا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.

په دې کې کرپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وويل: بچی اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.

رښتيا همغه و چې دوه مياشتې وروسته خان کاکا ونيول شو او پل چرخي زندان ته يووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نيسي، لږه موده پس يې له رياسته اېسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.

هر څه يو دم بدل شول، ما هم راډيويي داستانونه او مقالې نه ليکلې، د مطبعې رئيسان تول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند يې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور يې هم خپه وه، څو ځلې پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پاېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پايه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بنديوانو په لست کې نه و. مازيګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.

څه موده پس مې له يوه تن نه واورېدل، ويلې:

سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه يې وژلی دی. يو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.

زه په چالاکۍ سره د کورنيو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په يوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم ليکل شوی و. کور ته ناوخته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ويلې:

سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ويل.

ډيرو راته دا هم وويل:

سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې ځوک ونه نيسي؟

ـ هوسۍ ددې حالاتو نه مې وېره غونډې کېږي. هغې راته وويل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابنې مې هم راته ټينګتيا وکړه. زه هم بيا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظيفې ځای ته به لاړم او مازيګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف يې د جهاد چيغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو يو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدينو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظيمونه جوړ کړل، چې د ځينو بْرنيو هېوادونو له خوا به دغو تنظيمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سياسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه ليکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې مياشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، يوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فيصله وکړه او وې ويل:

سهاره ! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، مور او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پيسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فيصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځينې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې يوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په ليکو کې په بېلابېلو تنظيمونو کې تنظيم شوي وو. ما چې حالات وليدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه مياشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شپه يې مرګ و. يوه شپه مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه ! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدينو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد رابانـدې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زمونږه څه وي؟

کاکا مې یوه شېبه غلی و او بیا یې وویل:

بچی زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته اوسېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، یو څوک به پیدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې یوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شیان له ځان سره واخلئ.

مونږه ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به باالمقابل توپونه او ټانکونه کلیو ته ونیول، هرڅه به یې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمباري کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته ناارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږه د کلي نه د وتلو تیاری ونیوله. د شپې سره ټول یو ځل بیا په ګډه کېناستو، فیصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره یوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پیدا کړل، چې زمونږه کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصمیمونه مو سره ونیول. فیصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته وراړوي. د شپې د پربوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ویل کېږي که مونږه دواړو کې خدای ناخوساته کوم یو نه و، هغه بل به یې د ژوند ټوله کیسه لیکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مینې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تراوسه مې ساتلې او تر دې ځایه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربیم څپرکی

هوسۍ راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا يې په لاس کې نيولې وه، پيوندي څړې او خيرنې جامې يې په غاړه وې، تور سوري وري ټيکرى يې پخپلو سپينو ويښتو چولى و، له ليرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپين ږيرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپين سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانژدې شوه، زما د سترګو ديد کم شوى و، څوک مې په اسانه، نه پېژندل. بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې يې پښو وې د څپلکو وندنۍ يې شلېدلې و، په سختۍ سره يې ګامونه اخيستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې يې خچنې او په يوه سترګه کې يې او ښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ويښتانو سپينه څنه يې باد رپوله. د خپل خيرې ټيکري پېڅکه يې په يوه لاس ټينګه نيولې وه، په ښي لاس يې امسا نيولې وه، خپلې لارې ته يې کتل. ورو ورو يې قدمونه اخيستل، زه د هغې د لارې په سر په يوه نړېدلي ديوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانژدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور سترې مشې.

ويل يې: خداى دې وبښه.

پښه يې ونيوه، ورو شوه ما پلو يې راوکاته، وې ويل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور يوه پوښتنه درنه کولى شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه يې ښکته پورته تله، امسا يې ولګوله، ځان يې ټينګ کړو، وې ويل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

پوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږه دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ويلې وروره الله دې ژوندى لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسويلى يې له خولې وخوت، ويې ويل:

چا راته زموږ يو کليوال راښودلى دى، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اورېدو مې نبغ ټوپ وکړو، چوپ پاتې شوم، هغې راته کړه:

وروره ! ته خو به دغه سړی نه پېژنې؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړي مشي وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تياري کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تياري کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دې څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې په يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، یو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کیسه راته وکړي، کېداې شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او یا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کیسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته یووړ، ډوډۍ یې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ویل:

وروره ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکلیف شوې.

_ نه نه ترور دا څه تکلیف دی، خو اوس به راته اصلي کیسه وکړې.

هغې د ټیکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ویې ویل:

وروره ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي یو، پلار مې پخوا په کابل کې وظیفه درلوده. د ظاهر شاه سره یې نزدې اړیکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جایدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د یوه لیکوال او د کابل راډیو د داستانونو لیکونکي سهار سره شوی دی. سهار صیب رئیس هم و، په وزیر اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بدلېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بیا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پیدا شوه، آخر جهاد پیل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راوربدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدینو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له یوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. یوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وویل، چې اوس یوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نیت وکړو. څو تنه سړي مو په پیسو نیولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښین قضا و، مونږه یې سیند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور او ربل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږه له سینده پوري وتې وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور او ربل و، یو هیلیکوپټر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وروکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پوري وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګړځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې بنه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

وروره ! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران رابانديې جوړ شو. د سړک نه رابانديې د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې رابانديې کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نېغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یوه لاس راوا چاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې توري توري شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، وړاندې یو ازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښنه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمي دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او بېرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښنه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونیوله او غاښونه یې پرې کېمندل، زور یې کړو، ما ویل ګنې تېرو بېر یې رانه غاښونه وو ښستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه لیدل کېده، خو د سپي په اندازه یو حیوان رانه خوله وو ښستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ یې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما یو ځل سین ته وکتل، بیا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودرېدله، ویلې ته له دې ځایه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، یو ځل پاڅېدم بیا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه لیدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودرېده، وډار شوم. غوږ مې ونیو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سین په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځایه راولاړه شوم، یوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سیند ته غوږ ونیو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او یا د سهار غږ واورم، بیخي لېونۍ وم، بیا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګنې هلته به کوم کلی وي وربه شم. ټیکری مې له غړې نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سین په غاړه فریاد خېژي، د انسان غوندې ځګیروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فریاد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سیند په غاړه یو سړی اوږد غځېدلی او فریادونه یې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږې شوم، ما وې چې سهاربه وي، چې سر یې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې وربښکته شوم، سړي همغسې فریاد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو یې په اخري وس سره وویل:

ـ زه جاله وان یم، په خېټه لګېدلی یم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ویې ویل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور ټول مړه شول او سیند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فریاده ډکه اواز وویل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته وو ایه، چې ما پسې راشي دلته بې ځایه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ يې لاس همغو ونو ته ونيو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جالـه وان لـه خوا نـه پاڅېـدم او د کلـي پـه لـور روانـه شـوم، يـوه شـېبه مـزل مـې چـې وکـړو د سـپو غپـا مـې تـر غـوږ شـوه. همغـې خـوا تـه مـې حرکـت وکـړو، يـو سـاعت وروسـته ګڼـو ونـو تـه ورنـږدې شـوم، د تـوت او چينـارونو تـه ورغلـم، پـام مـې کـاوه چـې وړانـدې کلـی را معلـوم شـو. پـه کلـي کـې سـپو غپلـې، ډاډمنـه شـوم، مـا وې چـې د کلـي خلـک بـه را سـره مرسـته وکـړي. زه بـه زر خلـک خبـر کـړم، چـې جالـه وان کلـي تـه راوړي او زمـا د سـها او بـادر خـان پتـه هـم ولګـوي. پـه چـابکو ګـامونو کلـي تـه وررروانـه شـوم، خـدا بزده چـې څـو بجـې بـه وې، تـوره شـپه وه، د کلـي څنـګ تـه چـې ورسـګېدم وړانـدې د يـوې لـويې او جګـې کـلا مخـې تـه څـو تنـه سـړي ناسـت وو، خپلـو کـې يـې خبـرې کـولې، زه هغـوی پلـو ورغلـم. کلـه چـې ورنـږدې شـوم، هغـوی رابانـدې غـږ وکړو، ويل يې: څوک يې؟ ځای پر ځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وويل:

وروره زه يـوه تـور سـړی يـم، سـتاسې خـوا تـه درځمـه. لـه هغـوی نـه دوه تنـه مخـامخ زمـا پـه لـور راروان شـول، دواړو د ټوپکـو لټونـه راکـش کـړل، غـږ يـې کـړو ويـې ويـل: لاسـونه پورتـه ونيسـه، چې ونه ښورېږې.

مـا ويـل: ښـه وروره دا دی لاسـونه مـې پورتـه دي. هغـوی چـې ماتـه رانـږدې شـول يـوه يـې راتـه ټوپـک ونيـو او بـل يـې راغـی زمـا مـخ تـه يـې ناڅاپـه بجلـۍ ولګولـه، زمـا حـال چـې يـې وليـد، هغـه بل ته يې وويل: خطر نشته دی.

يـو رانـه مخکـې شـو او يـو شـاته شـو، ويلـې خـورې مخـامخ د کـلا دروازې تـه ورځـه. د کـلا دروازې تـه پـه څنـګ کېـې څـو تنـه ولاړ وو، هغـوی سـره هـم ټـوپکې وې، پـوه شـوم چـې مجاهـد دي. زه يې د کلا په دروازه ننويستم، په دروازه کې يې راته وويل:

خـورې دلتـه بـه قومانـدان صـاحب تـه خپـل مـشکل ووايـې. دروازه بېرتـه شـوه دننـه پـه يـوه لويـه کوټـه کـې څـو تنـه پراتـه وو، پـه څنـګ کـې يـوه بلـه وړوکـې کوټـه وه، چـې پـه هغـې کـې قومانـدان و. دروازه يـې وروټکولـه، يـو تـن د پاخـه عمـر سـړی دروازې تـه راغـی. سمدسـتي يـې وويـل: څـه خبـره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وويل:

خيريـت دی صـاحب دا خـورکۍ راغلـې ده، نـه پـوهېږم څـه ورپـېښ شـوي دي، تالاشـي يـې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وويل:

راځـه راننوځـه. هغـه بـل سـړی هـم راسـره ننـوت. پـه کوټـه کـې يـو ازې د قومانـدان کـټ پـروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ماته يې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه دغـه توشـکه کېنـه هغـه بـل سـړي ټوپـک اوږې تـه اچـولی و، پـه دروازه کـې ولاړ و.
قوماندان وویل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونیولمو هغه په قهر شو، خبره کوه پرېږده ژړا.
مـا اوښـکې پـاکې کـړې، د جګـړې او جـالې کیـسه مـې ورتـه تېـره کـړه، د جالـه وان مـې ورتـه وویل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وویل:
والکـه دا ښـځه د ننـه ننباسـه. هغـه پخپلـه بېـرون تـه لاړ. زه یـې د کـلا مـنځ کـې درې څلـور کـوټې نـورې هـم وې، یـوې کـوټې تـه ننوېستم. کوټـه پـه قـالینو غوړېدلې وه، خـالي یـو کـټ پکـې پـروت و، یـو وړوکـی میېـز لـه پاسـه لاټـین پـروت و، یـوه شیـشه دیوالـه تـه ځړېـدلې وه، د کـوټې پـه دروازه کـې چپلکـې پرتـې وې. وسـله وال سـړی رانـه بْـر تـه ولاړ، مـا پـه کړکـۍ کـې پـام وکـړو د کـلا پـه دننـه کـې نـور څـوک نـه ښـکارېدل. د نـورو کوټـو دروازې تړلـې وې، هرڅـه رانـه هېـر شـول، د ځـان پـه سـوچ کـې شـوم، مـا وې دلتـه پـه دې کـلا کـې رابانـدې څـه کـوي؟ ځانتـه کوټـه کـې یـې واچولم.
لـږه شـېبه وروسـته همغـه سـړی راغـی، ډوډۍ یـې راتـه راوړه، ویلـې خـورې ډوډۍ وخـوره، قومانـدان صـاحب لـه نـورو کـسانو سـره سـیند غـاړې تـه لاړ، ترڅـو سـتا د خاونـد او د زوی لټـون وکړي. جاله وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سـړي پـه خبـره مـې لـږ زړه جـوړ شـو، بیخـي ډېـره وږې وم، یـوه مـړۍ ډوډۍ مـې وخـوړه، ماخـستن تېـر و، چـې بیـرون درپ دروپ جـوړ شـو، خبـري شـوې، غـوږ مـې دروازې تـه نیـولی، چـې پـه دې کـې قومانـدان راغـی. کـوټې تـه راننـوت، ویلـې: جـالوان بیچـارره مـړ شـوی و، کلـي تـه مـو راوړ، اوس شـپه ده سـبا تـه بـه د کلـي خلـک د سـیند پـه دواړو غـاړو وباسـم، ترڅـو سـتا خاوند او زوی پیدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته راسره وکړه.
هغـه د خپـل تنـدي ګـونځې پورتـه کـړې پـه چټکـۍ لـه کـوټې څخـه ووت. وروسـته همغـه بـل وسـله وال راغـی، ویـل یـې: خـورې مـه ژاړه، خـدای مهربانـه دی، مېـړه او زوی بـه دې پیـدا شـي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
پـه دې وخـت کـې مـلا د سـهار اذان وکـړو، زه هـره شـېبه شـمارم او انتظـار باسـم، چـې کلـه بـه د سـیند غـاړې تـه ورځـمه، هغـه وسـله وال راتـه تـشناب راښـودی و، مـخ او لاس مـې پریمنځـل، ڼـا یـې ولګېدلـه، چـای یـې راوړو مـا لا د چـای پیالـه نیمـې تـه وروسـتې وه، چـې یـو ګـراز وشـو. ورپسې د کـلا پـه سـر الوتکـه رغلـه، غرهـار شـو ګـړوز شـو پـه کـلا یـې بم راوغورځاوه. یو بم نـه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداېږ. ده چې څو به يې راغورځولي وو. دوړې جوړې شوې، سر مې چې له کوټې نه بهر کړو، ټولې کلا اور واخيست او دوړې جوړ ګ شوې. دوړې او لمبې سم دواره همدغې کوټې ته چې زه پکې وم راورسېدې، ما چيغې کړې له کوټې نه راووتلم، منډې منډې د کلا ګوټ کې د بورج وړوکې کوټې ته ننوتلم او يوه کونج ته غلې کېناستم. غوږ مې ونيو، چې بيا د طيارې غرهار شو. لږه شېبه پس بيا غرهار شو، په کلا او هم وړاندې په کلي بمونه راولوېدل. په کلي درنې او سپکې ډزې کېدلې، زه چې ناسته وم ددې کوټې په سر بورج يې وو بېشت، ديوالونه راچپه شول. دلته مې ځانته فکر شو، سهار او بادر مې له ياده ووتل، د ځان په فکر کې شوم. پوهېدم، چې دولتي قواوې په کلي راختلي دي، سخته جګړه روانه وه. زه همغسې غلې ناسته وم او ډزو ته مې غوږ نيولى و. په کلا کې هېڅوک نه ښکارېدل، ډزې کمېدلې ورو ورو جګړه غلې کېده، ترڅو چې ماسپښين شو، جګړه ختمه شوه. د بورج له کوټې نه په کراره راووتلم او د کلا دروازې پلو روانه شوم. د کلا کوټې رنړېدلې وې، ځينې کوټې سوې وې، ديوالونه يې رالوېدلي و. په لوټ واو رنړېدلو ديوالونو په منځ کې په ډېره سختۍ سره تر دروازې ورسېدم. په دروازه کې درې تنه ټوپک والا مړه پراته وو، وړاندې دروازې نه بهر د يوه سړي نيمايي تنه پرته وه، شاوخوا په وينو سره وو. ټوپکي او کارتوس خواره واره پراته وو، ژوندي څوک نه ښکارېدل. د کلا دروازې نه ديواله بېخ ته وړاندې يو تن پروت و. ماته يې لاس خوځاوه ويلې راشه. زه لکه لېونۍ د هغه خوا ته ورغلم، هغه په وينو کې ډوب پروت و، يوازې دومره يې وويل: خورې د کلي خلکو ته ووايه، چې ما يوسي. بيا يې خپل سر کېښود، نور شاوخوا هېڅوک نه ښکاريدل، ژوندي ځينې ټپي شوي وو او ځينې مړه پراته وو. له دغه ځايه مې ځان د کلي خوا ته ورتګ غوره وګاڼه. خپل ټيکرى مې په مخ راخور کړو، بکس مې تخرګ کې ونيو، کلي ته روانه شوم. د کلي او کلا ترمنځ تقريباً سل متره فاصله به وه، د کلي مخې ته ګڼې ونې ولاړې وې. له ليرې نه د کلي ترڅنګ لوړ چينار ختلى و، شاوخوا هېڅوک نه وو، دا دومره لوى کلى مګر هېڅوک پکې نه وو. له ځان سره مې په زړه کې وويل: لکه چې خلک ټول مړه دي او يا تښتېدلي دي. ليرې مې کتل ما وې، چې زه بېګاه شپه په کومه لار تر دې ځايه راغلې وم؟ هېڅ نه پوهېدم، چې دا کوم ځاى دى او زه چېرته ځمه؟ زړه نازړه د کلي چينار ته ورنږدې شوم، د چينار لاندې لوى وستل و، دا سې معلومېدل چګې د کلي خلک ورکې کېښي. ښه چې کلي ته ورنږدې شوم، غوښتل مې چې د کلي په يوه کوڅه کلي ته ورننوځم، په يوه لويه کوڅه ورسمه شوم، څو ګامه چې ولاړم د ښځو د ژړا او ازونه مې تر غوږ شو. ښه چې مخې ته ورغلم، په يوه کور کې ويرونه وو او د خلکو شور او خبرې راتلې، لږه چې وړاندې ورغلم، هلته يوه بوډۍ ښځه، چې خپل لاسونه يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو، له سره یې پړونی لوېدلی و، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې را ته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړ:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډېرۍ مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتې په شان وینې بېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ــ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا ښځې مې دوه نږیاندې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، راېې وله چې ددې مړو غم وخوري.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له څېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زموږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وې ويل:

موريٍ ځو وړاندې بل کلي ته چې خلک راولو او ددې کلي مړي را سره ښخ کړي. په کلي کې ډېر خلک مړه شوي دي. يوازې دا نه دي د کلي نور ډېر ماشومان، ښځې او سړي مړه شوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خدای وکړي.

هغوی دواړه ولاړل، زه او زړه بوډۍ پاتې شو. له ځان سره مې فکر کاوه، ما وې له دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وويل: مورې زه به درسره همدلته يم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ويل: لورې خدای دې ژوندۍ لره.

ما خپلې مټې رابډ وهلې، له بيرون نه مې خاوره راوړه او په وينو مې واچوله. هر مړی مې پخپل ځای سنبال او برابر کېښود ، په هر يوه مې سپينې روجايې او ټوټې وغوړولې، بوډۍ ژړل او ما هم ورسره ژړل، ځکه چې دغه حالت ما نه خپل غمونه هېر کړل، بوډۍ بېچاره ګۍ هسې خوله ورانه نيولې وه، ژړلې نشوای، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هم زياتې په ژړا ستړې شوم، وروسته دوه زړې ښځې د کلي له کومې کوڅې نه راغلې، هغوی هم ژړل. بيا مې له يوې ښځې نه پوښتنه وکړه، ما وې دا کلی خو بيخي شاړ پروت دی، دومره څوک نشته دی چې دا مړي ښخ کړي. يوې ښځې وويل:

خورې د کلي خلک د بمبارۍ له ويرې له کلي نه وتلي دي، په هر کور کې مړي پراته دي، نورو کليو ته استازي تللي دي کېدی شي خلک راشي.

رښتيا چې يوه شېبه وروسته د نورو کليو خلک راورسېدل، په هديرې کې يې قبرونه وبستل، له ډاره يې ماښام تورتم په خړه تول مړي ښخ کړل. د کفن کار يې نه کېده، ويل شهيدان دي له جامو سره يې ښخول پکار دي. د بوډۍ له کوره هم څلور جنازې ووتلې. کله چې يې جنازې په وره وبستلې، هغې خواره کۍ پخپلو دواړو تشو لاسونه کېښودل او خوله يې ورانه ونيوله، ما ورسره وژړلې تولې جنازې له کلي نه ووتلې. يو ساعت وروسته د بوډۍ څوک خپلوان راغی، يوه ښځه هم ورسره وه. له بوډۍ نه يې زما پوښتنه وکړه، هغې ورته زما د کمک وويل او نوره خو زه هم ورته معلومه نه وم. هغه غلې شوه، سړي راته بد بد وکتل، ځکه چې زما نوې جامې په تن کې وې او پېغله ښځه وم، خو خدا ېزده چې په زړه به يې څه تېر شوي وو.؟ پوښتنه يې رانه وکړه، ويل يې: خورې د کوم ځای يې او څنګه دلته راغلې يې؟

د خپل کلي نوم مې ورته واخيست، د سهار نوم مې ورته وويل او د جالې کيسه مې ورته وکړه. سړی او ښځه دواړه خپه شول، ما بيا په سلګو سلګو وژړل. هغوی هم را سره په ژړا شول. وروسته بيا سړي وويل: ستاسې کلي باندې پرون بمبارد شوی دی، هېڅوک پکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور یې، پښتنه یې، نن شپه په دې کلي کې چې څوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږه سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به یوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ویل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ویل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بیا یې بوډۍ ته وویل:

ادې مورې ځو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تیار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تیار یاست. که کوم سند او نور مهم شیان چې د وړلو وي له ځان سره یې راواخله، ماته یې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، یوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرایط ډېر خراب دي، د سیند پ غاړه څوک ګرځېدلی نه شي، په خدای یې وسپاره اوس د خپل سر اور باید مړ کړې. پخپله مرۍ دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځایه به بیا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته یوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وویل: ادې راځه یوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تیاره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوره، بیا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته یې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او یو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته یې ډاډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه یې کوله. ورپسې یو بل سپین ږیری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له یوې ښځې سره په لاس کې څه دیګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته یې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپین ږیري بوډۍ ته وویل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زموږ په کور کې هم یوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو یووړه ډاکټر یې زخمونه وتړلي دي، هملتته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته دیو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بیا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره یې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وویل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټین ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مورې ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بیا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حویلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټین مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري پـه غـاړه زړه سـترنجۍ پرتـه وه، خـاورې او خزلـې پـرې پرتـې وې، لاتـين مـې چـې کـوټې تـه رڼـا کـړو، کوټـه لـه کـاليو وچـه ډکـه وه. د مـودو مـودو زاړه شـيان بـسترې او کټونـه پکـې پراتـه وو. دو مـره لويـه کوټـه وه، چـې کونجونـه يـې نـه ښـکارېدل. پـه څنـګ کـې يـې يـوه بلـه کوټـه هـم وه، لـه دروازې سـره پـه څنـګ کـې وړوکـې کوټــه وه، چــې هغــوی بــه پکــې اودسـونه کـول او داسـې معلومېده، چې د لمبا ځای هم و.

بـوډۍ لـه لمانځـه نـه راوګرځېـده، کـوټې تـه راننوتلـه، پـه هغـې بېچـاره ګـۍ سـخته وه، لـه يـوې خوا پـه زاړه عمـر وه، لـه بلې خـوا پـرې څلـور مـړي راغلـل، خـو سـره لـه هغـې يـوه کلکـه ښـځه وه، لـه پـښو نـه چالاکـه وه، پـه نغـري کـې يـې اور بـل کـړ، چـای يـې پخـې کـړې، زمـا مخـې تـه يـې پيالـه کيښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغـې وويـل: يـوه مياشـت مخکـې روسـانو پـه دې کلـي بمونـه راغورځـولي وو، دولـس تنـه پـه هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هـو لـورې دا ټـول مجاهـد دي. شـپه او ورځ بېچـاره ګـان پـه دې غرونـو کـې جنګېـږي، هـره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ويل يې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې يې؟

مخکـې هغـه زمـا لـه حالـه خبـره نـه وه، اګرچـې ماښـام مـې خپلـه کيـسه سـرې او ښـځې تـه کـړې وه، دا هـم ناسـته وه خـو داسـې معلومېـده، چـې بېچـاره ګـۍ هـر څـه لـه لاسـه ورکـړي وي، حافظـه څه چې خبرې يـې سمې نـشوای کـولای. مـا ورتـه پـه کـرار کـرار خپلـه کيـسه لـه سره تېـره کـړه، غـوږ يـې نيـولی و. مـا چـې خبـره دې کلـي پـورې راورسـوله، بـوډۍ بيـا خولـه ورانـه کـړه، مـا هـم ورسـره ښـه شـېبه ويـر وکـړو. بيـا هغـې راتـه تـسلي او ډاډ راکـاوه، نـوره مـې ونـه ګـړوله، ځکـه چـې بـوډۍ د خبـرو تـوان نـه درلـود، کمـزورې وه او هـم يـې ټولـه کـورنۍ مـړه وه. زه هـم لـه هغـې بـدتره هـره شـېبه او لحظـه مـې لـه سـترګو اوښـکې روانـې وې. پـه کـوم ځـای چـې طيـارې بمونـه راغورځـولي وو، لويـه کنـده يـې پـه کـور کـې جـوړه کـړې وه. د نـورو کوټـو دېوالونـه او دروازې يـې مـاتې کـړې وې، يـوازې همـدا کوټـه چـې مـوږ پکـې ناسـت وو، لـږ څـه ودانـه پـاتې وه. د شـپې لـه خـوا پـه کلـي کـې يـو نـيم سـپي غپـا کولـه، يـوه لـه ډار او هېبتـه ډکـه شـپه وه، د کلـي ټـول خلـک چـې پـاتې وو، پخپـل غـم اختـه و او زه پخپـل غـم اختـه وم. زمـا فکـر او خيـال همغـې جـالې او سـيند تـه و او پـه تمـه وم، چـې بـادر او سـهار بـه خامخـا د سـيند غـاړې تـه وتلـي وي، ژونـدي بـه وي او کـه مـړه؟ چېرتـه د سـيند پـه مـنځ کـې ډوب شـوي نـه وي؟ څـومره خـوني سـيند دی، کبـدای شـي چـې پـه جـالې پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نښتې وي او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوېستلى وي. په دې سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لورې؟ خير دى بچى خداى ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځاى په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دى اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

يا الله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړى دى، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځاى برابر کړ، ما وې موږې لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذاب بېږې.

ماته يې کړه: هو لورې ته هم کټ کې څمله، ستړګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځاى مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې بېرته کړه همغه سړى او ښځه راننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې رابانديې ډزې کېګړي، ترڅو چې رڼايي لګي او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکى پنډکى يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلاى. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځاى پر ځاى ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټي په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼايي چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنزدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غزلويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تېږې د څوکيو په شان ايښې وې. هسګي ښکارېده لکه د لارويو د ستړو دمه ځاى و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. موږه دمه وکړه سيورې ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر ستړې شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشي وويله. ورپسې يو تن ږيرور سړى مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږيرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپينې جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوېندو او وروڼو تاسې دلته ټول رانزدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نـزدې راغلـل، څـوک لا د خپلـو پيټـو او بـار کـړو خـرو سـره ولاړ وو، ځينو يې ناسـت وو او څـوک ناسـت وو ډوډۍ يـې خوړلـه. چـا د پيـازو لـه غـوټې سـره ډودۍ خـوړه او ځينـو لا پـه چـای جوشـونو کـې لـه ځـان سـره چـای راوړی و. قومانـدان لـه هـر يـوه نـه پوښـتنه کولـه، کلـه چـې زمـا وار راغـی، قوماندان خوا ته راغی رانه ويې پوښتل:

ته څوک يې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې يم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره يم.

بيا يې رانه پوښتنه وکړه ويل يې:

اصلي کيسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای يې؟ د چا څوک يې او چېرې ځې؟

زه يـې مجبـوره کـړم، چې خپلـه کيـسه ورتـه وکـړم، مـا چې خپلـه کيـسه ورتـه نيمـې تـه ورسـوله، پـه ژړا شوم. قوماندان وويل:

بې بې مـه ژاړه، خپـل کـور او کلـي تـه بـه دې ولېـږم، د نـورو خلکـو لـه خـاطره يـې وويـل: مـه خپـه کېـږه، تـا بـه خپـل کورتـه واپـس ولېـږم. خپلـو وسـله والـو تـه يـې وويـل: دا درسـره بـوځئ، زه درځمـه. ناسـت او ولاړ خلـک ښـځې او نـر يـوه شـول، چـې دا بـه رښـتيا هـم خپـل کـور او کلـي تـه بيـايي. قومانـدان خلکـو تـه وويـل: ورونـو ډېـر مـه کېنـئ، روان شـئ، کېـدای شـي چـې روسـان بيـا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکـو حرکـت وکـړو، زه خوشـاله شـوم، چـې مـا وې دوبـاره بـه خپـل کـور تـه سـتنه شـم، دوی بـه مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وويل:

مـوري ورځـه د خـدای پـه امـان دوی بـه مـا کـور تـه ورسـوي. د کلـي خلـک لـه دمـه ځـای نـه پورتـه شـول او د کـاروان پـه شـکل پـه نـري لار روان شـول. زه ټوپـک والاو روانـه کـړم، قومانـدان ټوپـک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وويل او بيا يې ماته مخ راواړاوه، ويې ويل:

تـا بـه دا زمـا کـسان خپـل کـور تـه ورسـوي، هـېڅ تـشويش او خپګـان چـې ونـه کـړې. قومانـدان جېب تـه لاس کـړ، پيـسې يـې ټوپـک والاو تـه ورکـړې، څـه پيـسې يـې ماتـه هـم راکـړې. مـا سـره بـې څلـور تنـه راسـره کـړل او روانـه يـې کـړم. څـو ګامـه چـې وړانـدې ولاړو، قومانـدان بيـا يـوه تـن تـه پـه غوږ کې څه وويل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمـر ورو ورو تـودېـده، مـونږه پـه يـوه بلـه لاره روان شـو، د کلـي نـه ووتلـو، د غـره پـه لمـن کـې پـه يـوه نـرۍ لار مـو ډېـر مـزل وکـړو. لـه کليـو نـه ووتلـو، پـه شـاړ غـره کـې د ځېـړيـو پـه مـنځ کـې هغـوی مخکـې او زه ورپـسې وم، زمـا لـه خـاطره هغـو هـم ورو ورو روان وو. کلـه خـو بـه يـې راپـسې غـږ کـړ، هلـه شـابه زر راځـه. ډېـر مـزل مـو پـه غـره کـې وکـړ، اخـر زه سـتړې شـوم، نـوره د تـګ نـه وم، کېناسـتم. يـو د هغـوی نـه راپـسې راغـی لـه لاسـه يـې ونيـولم، ويلـې راځـه لـږه لاره پـاتې ده، هلتـه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبـو چینـه ده، چـې ځـان ورورسـوو، پـوره دمـه بـه پکـې وکـړو. مـا وې وروره لاس مـې پرېـږده، پخپلـه تـلاى شـم. هغـه وې زه بـه درسـره مرسـته وکـړم. لاره بېخـي سـخته وه، لاره خـو اخـر ورکـه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغـې ویـل: یـو څـه لاره لا پرتـه ده. دغـه سـړي، چـې خـړه جامـه یـې پـه ځـان کـې وه، د پښتـه وېـشتو کـالو زلمـی و. د کمـیس غـاړه یـې خیـرو تـوره کـړې وه، خـړ پکـول یـې پـه سـر کـړی و، لاسـونه یـې هـم تـور خیـرې نیـولي وو، خـړې څپلـۍ یـې پښو وې، زمـا لاس یـې کلـک نیـولی و. پـه تلـو کـې بـه یـې راتـه پـه لاس زور وکـړو. مـا تـرې لاس راکـش کـړو، مـا وې پرېـږده پخپلـه تـلاى شـم. څـو ګامـه تـرې وروسـته شـوم، درې تنـه مخکـې روان وو، هغـوی هـم ځوانـان وو، ورتـه کتـل مـې چـې د بوټـو پـه مـنځ کـې د یـوه لـوی کمـر ترڅنګـه یـو ژور خـوړ مخـې تـه راغـی. سـخته سـتړې وم او تـږې هـم، پـام مـې کـاوه چـې د بوټـو مـنځ کـې پـه یـوه ژور ځـاى کـې د اوبـو چینـه ده. هغـوی درې واړه ناسـت وو، مـخ او لاس یـې پرېمنځـل او اوبـه یـې څـښلې وې. مـوږ هـم ورورسـېدو، هغـوی ټـول ماتـه کتـل او خنـدل بـه یـې. پـه چینـه کـې مـې لـومړی اوبـه وڅښلې او بیـا مـې خپـل لاسـونه او مـخ ومینځـل. لـه هغـوی نـه وړانـدې کېناسـتم، خپـل ټیکـری مـې پـه مـخ راخـور کـړو، هغـوی درې تنـه پاڅېـدل، دې بـل تـه یـې څـه اشـارې وکـړې، مـا د سـترګو لانـدې ورکتـل. پـرې پـوه شـومه، چـې څـه اشـارې یـې ورتـه وکـړې. هغـوی روان شـول، زه او هغـه مـا سـره چـې یوځـاى روان وو، پـاتې شـو. لـږه شېبه وروسـته سـړی مـې خـوا تـه راغـی، زړه یـې راتـه بـل ډول شـو، لـومړی یـې لاس رانـه چاپېر کـړو، کلکـه یـې غېـږ کـې ونیـولم، ویـل یـې: کـه غـږ دې لـه خـولې نـه ووېـست، ژونـدی دې نـه پرېږدم.

مـا شـور او غالمغـال پیـل کـړوو مـا وې تاسـې خـو مجاهـد یاسـت، مـسلماني او پـښتو.... خـو هغـه لکـه د لېـوه غونـدې رابانـدې حملـې کـولې، مـا وې کـه مـې مـړه کـړې هـم پخپـل مطلـب بـه کامیـاب نـه شـې. هغـو نـورو تـه مـې ورغـږ کـړل، مـا وې اى ورونـو ! اى مجاهـدو ورنـو ! ځمکـه وچـاوده او هغـوی پکـې ننوتـل، هېچـا راتـه ځـواب نـه راکـاوه، پـه ځـان پـوه شـومه، چـې کومـه د سیـسه خـو راتـه جـوړه شـوه. دغـه وحـشي مجاهـد رابانـدې پـه سـینه زور وکـړو، خپلـې سـترګې یـې رابانـدې راټـېټ کـړې، بـدن یـې لـړزې نیـولی و، یـو لاس یـې زمـا پـه خولـه کلـک کېـښود، سـاه یـې راتـه بنـده کـړه، بـل لاس یـې پرتوګـاښ تـه راتېـر کـړو، خـو مـا کلـه ورتـه ځـان نیـوه، دومـره ډېـر سـاعت مـو خـور لـوټ سـره وکـړو (یـاني غېـږ پـه غېـږ مقابلـه( ) اخـر دومـره سـتړې شـوم، چـې لـه حرکتـه ووتلـم. هغـه ځنـاور رابانـدې پرتـوګ وشـلاوه، بـې حجابـه شـوم، بـده بـده یـې ووهلـم، بـې هوښـه شـوم، مجاهـد وحـشي رابانـدې خپلـه خـوا یخـه کـړه، مـا چـې ځـان جـوړاوه، چـې راپـاڅېږم، یـو بـل یـې راغـی، رابانـدې راپرېوتلـو. پـه دغـه ترتیـب سـره څلـورو واړو زمـا پـت او عـزت لـوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. داسې حد ته یې ورسولم، چې نوره له حرکته ووتلم، خپلې پښې مې نشواى راټولولى، ځاى پر ځاى پرته وم. خدا یزده چې څو ځلي هغوى هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يو وخت مې په مخ اوبه راوشېندل شوې، سترګې مې وغړېدې، ورو راپورته شوم، چې ځان ته مې پام شو، په چيغو چيغو مې وژړل. سلګو نيولې وم، پرتوګ مې واغوست، يوه شېبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغى ويلې پاڅه چې ځو.

ما وې ما پرېږدئ، زه يو قدم نشم تلاى، هر څو چې هغوى وويل، زه ورسره نه تلم. ما وې همدلته مې په ټوپک وولئ، زه نور ژوند نه غواړم. زه نه غواړم، چې کور ته لاړه شم، ما دلته پرېږدئ. هغو دوه تنو له لاسه ونيولم او له مخکې نه یې پورته کړم. زه خو له تلو نه وتې وم، پښې مې نشواى لګولى، په راښکدو راښکدو یې روانه کړم، ما په چيغو چيغو ژړل او هغوى په غره کې رکښولم اخر ستونى مې وچ کلک شو، له ژړا نه زياتې ودرېدم، هغوى سره پټکې کې اوبه وې، په خوله کې بې راتويې کړې، ساه مې سمه شوه. بيا يې په راښکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښام خړه لګېدله، چې له غره نه سمې ته ښکته شو، په يو شاړ ډاګ کې مو مزل پيل کړو، لږه شېبه وروسته د سړک غاړې ته ورسېدو، کلې او کورونه نه ليدل کېدل، تورتم شو، يو سرويس موټر راغى، هغوى موټر ودراوه او موټر ته ورپورته شو. ما ټيکرى په سر راخور کړو، په يوه څوکۍ راسره يو د هغوى نه کېناست، يو ځل مې زړه رالوى کړو، ما وې چې په موټر کې ناستو کسانو ته ووايم، بيا مې له ځان سره وويل، چې کېدى شي لږ ساعت وروسته مې دوى خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

موټر روان و، روان و، تر نيمې شپې يې مزل وکړو، چې بيا ودرېد. پام مې چې وکړو، څو دوکانونه معلومېدل، د سړک په غاړه دوه درې نورې موټرې ولاړې وې. له سرويس نه يې ښکته کړم، سمدستي يې بل موټر دربست ونيو او وروختلو. يو تن يې ولېږه، له کوم سماوات (هوټل) نه يې ډوډۍ راوړه. ماته يې هم يوه مړۍ ډوډۍ ونيوه، مانه خوړه خو هغوى راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

له ډاره مې له ډوډۍ نه لږه وخوړه، اوبه يې راکړې، بيا يې موټروان ته وويل: استاده ځه له خيره.

د موټروان او کلينر خبرې مې چې واورېدې، پوه شومه چې دا خو پاکستان دى. د موټر حرکت ته مې پام کړو، په چپه خوا روان و. زړه کې مې ټکه شوه، ما وې پاکستان ته يې لکه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره اى موټروانه وروره دا کوم ځاى دى؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دى خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود، نېغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره سترې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږ له موټره ښکته شو. تورتم و، څه نه ښکارېدل، شاوخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زمونږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ماته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو، بې غېرتو، کافرو، بې پښتو او د بې حیا زامنو، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلو او په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلي وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و، خو لاټین یې اېسته کړو، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راواړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غونډې ښځه وه، خوا ته رانژدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ښو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زرې زرې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاځه، پاځه خورې لومړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاځېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مرۍ کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅښلو، بیا راته ښځه رانږدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېړه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې ورور کره او سپړم. همدا یو ورور مې دی، ښځه یې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. یوه وړوکې لور لري، پخپله همله قوماندان دی.

ما ویل: نو زه یې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو یې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وویل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بیا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ویدې شو. سهار به نورې خبرې بیا کوو. ماته یې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تودېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تیار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وینځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان راننوتل. سترې مشې یې راسره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، یوازې یوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه یوه لاروې ورپېژندلې وم. نور څه یې ورته نه و ویلي او نه یې سړي په ما خبر کړي و.

زما د ژوند راز یوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خیال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پیسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پیسې ایښې وې. له ماسپښین نه وروسته مې د قوماندان خور ته وویل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بیایئ؟

هغې وخندل او بیا یې وویل:

دا د نارینه و کار دی خورې! ته زر مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازیګر نږدې و، چې ښځې راته وویل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او ورېرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووایه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وویل: ښه خورې اوس به راننوځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې یو هلک راننوت، ویل ترور قوماندان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور ورووتله. ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه یې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې یې، خیریت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: خیریت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ ځنګه ځنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې ځلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه یې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې ځلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارینه هم درې ځلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غېر د هغې یوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه یې راته راوړه. کله به یې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ یې له ما سره بل شانه ښه سلوک پیل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صیب ته دې زما په باب څه ویلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپینې جامې او تو واسکټ یې اغوستي وو، پکول یې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې یې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږیره یې نیولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به یې راکتلې. وړاندې یې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په دیګونو کې وراچولې او لرګي یې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له ځا سره ولېږي.

ماازیګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقریباً ماښام رانژدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا یې وویل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وویل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ویل یې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ویل: خورې ځان مې پاک کړی دی، یوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بیا وموسکله: راځه راپاځه کور و کلي ته روانه یې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوړین دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بیا ټینګار کاوه، ویلې راځه ته خو راپاځه یو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې یې راته نوې جامې ایښې وې، په یوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بد ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښځې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وایي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

_ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله راباندې داسې وشو.

ای ورونو ! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نږدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولې دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زموږ د شتو او پېسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. موږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه ! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو ځلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو ځلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې ځيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو ! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سړو هم ځوق ځوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته ووایئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړو و ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیوال ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په دې ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې د پاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لویې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټري ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې وروټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که د ربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استازګری ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نيمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته يې ډرېور ويده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ويل يې: وروره په دې وخت درسره په دوه زړه ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر يې چالان کړو او د موټر په دويم سيټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې و مې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا يي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه يې ودرلوم. کرايه مې ورکړه او ه تړې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لوا ړګی، لوا ړګی، له يوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ويل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ويل: وروره هغه ګاډی لوا ړګي ته ځي، بيا د لوا ړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمد ستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ا د لوا ړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سيټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لوا ړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په يوه دوکان کې مې پيسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د يوه سړي مشدی لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کليوالي سړي مينه په کېده. له لوا ړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدی لونګې سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ما ته يې تر يوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کيلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتياط سره وويل: انډيواله چېرې ځې؟

ما ويل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې يې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې يې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمدستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمدستي راپسې غږ وشو:

د ګرمې ټوپۍ والا ودرېږه!

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته يو تن په شديده لهجه وويل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وويل: ته څوک يې او چېرته ځې؟

ما ويل: د جلال آباد يم وروره پېښور ته راغلى وم، د خپلوانو كره اوس بېرته ځم.

ويل يې: ته راځه يو ځل د صيب نه اجازت واخله، بيا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نيولى شو، ويل يې: مونږ د څه لپاره ولاړ يو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدى نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پيسې به مې ورته ورکړې واى، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صيب ته يې بوتلم. پام مې كاوه، د صيب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړى ناست و، هغه اصلاً سيدې ياني جاسوس و. هغه سړي له صيب نه پاڅېد لاړ، صيب راته وويل:

ته څوک يې؟ او څنګه پېښور ته راغلى يې؟

ـ زه د جلال آباد يم، پېښور ته د خپلوان كره راغلى وم، اوس بېرته كور ته ځمه.

ويل يې: اسناد (پاسپورټ) دې راكړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په كور كې پاتې شوي دي. د هغه رابانديې ښه شک راغی.

ما ورته وويل: صيب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، موږ خو مجاهد خلک يو مهاجر، موږ همېشه بې كاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په يوه ته امر وكړ، ويل يې هلته دا تلاشي كړه. زړه كې مې ټكه شوه ما وې څه اوس خو ګير شوې. په بله كوټه كې يې تلاشي كړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پكول له سره ابسته كړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سينې يې زما وليدې، هغه دومره وويل:

سړى درسره نشته او تنبتې. په زوره دې خپل ځان په شک كې اچولى دى، نور يې څه ونه ويل، صيب ته ورغى، ورته وې ويل:

صيب هغه خو ښځه ده، سړى نه دى. د صيب خوا ته چې ورغلم د هغه رابانديې د كوم جاسوس ګمان وشو. نور يې څه ونه ويل، خو يوازې نوم او د پلار نوم او پته يې زما وليكله او بيا يې زما عكاسي وكړه. د دوه تنو سره يې روانه كړم، وړاندې يې يوې ودانۍ ته ننوېستم. په يوه وړوكي كوټه كې يې بندۍ كړم، په كوټه كې يوه كړكۍ وه، چې د كړكۍ د شيشې په مقابل كې د اوسپنو لښتې ښكته پورته كلكې شوې وې. له كړكۍ نه مې پام كاوه، وړاندې يو تن پوليس په پهره ولاړ و. زه تر مازيګره په دغه كوټه كې ناسته وم، يوه چپاتۍ او دال يې په يوه نالبكي كې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پكې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـې ترخـه شـوه او لـه خوراکـه ولوېدم. مـازيګر ناوختـه يـې لـه کـوټې نـه وېستلم، پـه يـوه وړوکـي مـوټر کـې يـې کېنـولم، دوه تنـه يـې راسره پـه مـوټر کـې کېنـول او مـوټر روان شـو. لـه جـم نـه تېـر شـو، پېښور تـه ورسـېدو، لـومړی يـې د سيـډو دفتـر تـه بـوتلم. هغـو يـوه سره زمـا پـه بـاب څـه کاغذونـه ورسـره و، د سيډي د دفتـر مـشر تـه يې ورکـړل. د سيـډو مـشر راتـه ښـکته پورتـه وکتـل، ماتـه يـې وويل:

پکـول ايـسته کـړه، څـادر هـم لـه ځانـه لـيرې کـړه. مـا چـې پکـول لـه ايـسته او څـادر مـې پـه مځکـه کېښود اوچتـه ښـکاره شـوم. هغـه خپـل سـر وخوځـاوه، يـوه بـل تـه يـې وويـل: دا بوځـه او لـومړنۍ پوښتنې تـرې وکـړه. لـه هغـه دفتـره بـوتلم او پـه بلـه کوټـه کـې يـې کېنـولم، پـه اسـتعلام کـې يـې رانـه نـوم، د پـلار نـوم، اسـتوګنه، ولايـت، وظيفـه، تحـصيل او د عمـر پوښـتنه کـړې وه، هغـه مـې ورجـواب کـړل. همداسـې نـورې ډېـرې پوښـتنې يـې رانـه وکـړې، هـره پوښـتنه مـې ورتـه ښـه منطقـي ځوابولـه. کـوم پنځـه شـپږ اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل، بيـا يـې يوځـای تـه بـوتلم پـه يـوه کوټـه يـې ننوېستلم، چـې پـام مـې وکـړو پـه کوټـه کـې څلـور ښـځې نـورې هـم ناسـتې دي. پـه کوټـه کـې بـدبوی، غـول او متيـازې د ټټـۍ نـه بهـر راوتلـې وې. پـه دغـه وړوکـې کوټـه کـې تـشناب او د متيـازو ځـای هـم و. د کـوټې دروازې تـه لـوی مـضبوط قلـپ پـروت و. هغـه نـورې ښـځې زمـا پـه ورتـګ حېرانـې شـوې، چـې دا خـو سـړی دی او زمـوږ کـوټې تـه يـې راننوېست. سمدسـتي رانـه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته يې دلته څنګه راوستې؟

مـا وې زه ښـځه يـم سـړی نـه يـم، پـه کوټـه کـې مـې ځـای پـر ځـای د نارينـه جـامې ويـستلې لانـدې مـې خپلـې جـامې پـه تـن کـې وې. هغـوی راتـه هـک پـک حېرانـې شـوې، مـا وې خوېنـدو مـا د مجبـورۍ نـه د نارينـه و جـامې اغوسـتې وې. تاسـې بـه څـه فکـر کـوئ، خـو زمـا کيـسه بـل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ويل: خورې مهاجره يې؟

مـا وې هـو اوس خـو مهـاجره يـم. زه د بـرې خـوا پـښتنه يـم، بـدو حـالاتو تـر دې ځايـه رارسـولې يـم، چـې نـور بـه رابانـدې څـه کېـږي. مـا هغـوی تـه اصـلي کيـسه ونـه کـړه، پوهېدمـه چـې څـه ګټـه راتـه نـه لـري. ضـرور نـه وه چـې هـر چـا تـه مـې خپـل حـال وايـه. يـوازې مـې د سـيډي د دفتـر کيـسه ورتـه وکـړه، خـو هغـه راتـه پـه ځـواب کـې وويـل، چـې داسـې خبـرې او کيـسې ډېـرې شـوې دي، خـو اصـلي خبـره او مطلـب بـل شـی کېـږي. مـا لـه ښـځو نـه پوښـتنه وکـړه، هغـوی څـوک پـه جنـايي پېښـو کـې راغلـي وې، ځينـې د جاسوسـۍ پـه کـيس کـې وې، يـوې ښـځې چـې د عمـر نـه پخـه وه، تکـه تـوره بدشـکله وه، هغـې يـو ماشـوم وژلـی و او پـه خېټـه کـې يـې ورتـه اپـيم اچـولي و. پـښتو يـې نـه شـوای ويلـې، څـه بلـه ژبـه يـې ويلـې. د ماښـام ډوډۍ يـې دال او چپـاتۍ راوړه، لـه يـوې خـوا وړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، لـه بلـې خـوا پـه کوټـه کـې بـد بـوی او چټلـي پرتــه وه، د ناسـتې ځـای پـه کوټـه کـې نـه و. هغـو نـورو ښـځو ښـه پـه مـزه مـزه دال او چپـاتۍ خـوړل، ماتـه يـې ويلـې خـورې ډوډۍ خـوره، مجبـوري ده چـاره څـه ده. ورېې ځـان مـه پربـږده. پـه سـختۍ سره مـې لـږې مړۍ وخـوړه. بيـا مـې لـه هـرې يـوې پوښـتنه وکـړه، هغـوی هـرې يـوې دوه شـپې او درې شـپې پـه دغـه کوټـه کـې تېـرې کـړې وې. لـه يـوې خـوا ګرمـي وه او لـه بلـې خـوا د کـوټې بدبوی دومره پـه عـذاب کـړم، چـې څو ځلي مې پـه بـدن بـې هوښـي راغلـه. هـر څـومره مـې چـې ځـان ټينـګ کـړ، نـه کېـده، اوښـکې مـې روانـې وې، د هغـو نـورو ښـځو دومـره پـروا نـه وه، د کـوټې پـه بـدو شـرايطو کـې هغـوی لـه ډوډۍ نـه خرپـا ايسـتله. خپلـو کـې بـه يـې خنـدل او پـه مـا پـورې بـه يـې هـم مسـخرې کـولې. شـپه شـوه، ناوختـه د شـپې يـوه بجـه وه، چـې يـو پـوليس راغـی، دروازه يـې خلاصـه کـړه. ماتـه او يـوې بلـې ښـځې تـه يـې وويـل: تاسې راځئ.

لـه کـوټې نـه يـې وويسـتلو او پـه يـوه مـوټر کـې يـې د سـيډو دفتـر تـه يـوورو. پـه دفتـر کـې يـوه پنجـابي افسر تـه يـې بـوتلم. يـو پګـښتون ترجمـان يـې راسره کېنـولی و. ډېر اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل. مـا بـه ورتـه ځوابـول، بيـا يـې پـه مـوټر کـې ځانتـه يـوړم. پـه يـوه وړوکـې کوټـه کـې يـې ورننويسـتم، ترجمـان رانـه ولاړ. کوټـه ډېـره وړه وه، يـوازې زه پکـې ځايـدلم. ډېـره ګرمـي وه، پـه کوټـه کـې وړوکـې کړکـۍ وه، چـې د چـت لانـدې وه، د ګرمـۍ نـه مـې ضـعف وکـړو. بيـرون وړانـدې پـوځي عـسکر لـر بـر کېـدل، دروازه مـې پـه لاسـونو ودربولـه، کتـل مـې چـې يـو پـوځي راغـی، مـا ورتـه وويـل: اوبـه راتـه راوړه. هغـه پنجـابي و، اوبـه يـې نـه پېژنـدلې. بيـا مـې ورتـه پـه انګليـسي کـې وويـل. لـږه شـېبه وروسـته يـې راتـه اوبـه راوړې. اوبـه مـې چـې وڅـښلې، ايلـه بېلـه مـې سـاه سـازه شـوه. سـمتي ځمکـه بانـدې پربـوتم، يـوازې هغـه د نارينـه جـامې او څـادر مـې سـرته کېـښود. ځای پرځای مې ستر ګې ورغلې وې.

يـو وخـت راتـه دروازه وټکـول شـوه، سر مـې راپورتـه کـړو ومـې ليـدل، چـې يـوه عـسکر دروازه ببرتــه کــړه. همغــه مــوټر چــې زه يــې پکــې راوړې وم، ولاړ و او همغــه ترجمــان او يــو تــن بــل مـوټروانز مـوټر کـې يـې کېنـولم، دفتـر تـه يـې يـوورم. لـومړی يـې چـای راکـړل، چـې کلـه د چـای څـښلو نـه وزګـاره شـوم، دفتـر تـه يـې بـوتلم. پوښـتنې يـې رانـه بيـا پيـل کـړې ان تـر ماسپـښينه پـورې يـې رانـه پوښـتنې وکـړې. عکـسونه يـې راتـه واخيـستل، پـه همدغـه ورځ تـر مـازيګره بـې دفتـر کـې کېنـولې وم، بـدن مـې لـه خيرنتيـا نـه خارګـشت کـاوه، جـامې زمـا بيخـي نـورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل وو ايه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تـشناب تـه يـې بـوتلم، ځـان مـې ومينځـو، خـو جـامې مـې خېرنـې وې. د دفتـر صـيب راتـه وويـل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له ډېرشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بنديانې کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه بې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وو بېستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې را سره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څومره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېڅ مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلوم ول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوانې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوانې پته ولګوم او ورپسې به د قومانداان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سړي په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر یې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه یې په ژړغوني اواز وویل:

هوسۍ. خورې زه ډګروال صابر یم، ستاسې کلیوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر یې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ویل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه یې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ویې ویل:

دا خو د سهار صیب ښځه ده، هوسۍ !

ـ دا څه وایې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ ترور ته په دې حال؟ دا څنګه؟ خوا ته مې مخې ته کېناسته، ویې ویل:

کیسه څه ده؟ ژړغوني شوه، مېړه یې ورته زما کیسه زر زر تېره کړه او بیا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو یې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تویولې. مور دري واړو ژړل، یوه شېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لا سوقهارې ختل، صابر خان په ټيټ غږ وویل:

یو لاس به پورته کړو. مونږ دري واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن یې هم راته تسلي راکړه، ویې ویل:

ترور جانې ! راځه چې په تشناب کې دا ویښتان درته پریمینځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدایه دا څومره سختې دې تېرې کړي دي. هغه پاڅېده او زه یې له لاسه ونیولم، له خپل ځایه یې پورته کړم. صابر خان وویل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته یې ننویستلم او نوې جامې یې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نزدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوابښې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بیا په تېره خو زمور د سیمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېرى وشو. تاته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږه عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلې وئ، په دویمه ورځ زمونږ په کلي لومړى هوايي بمبار شوى و او بیا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړى و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلى محاصره شوى و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وویل زیات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د برچم د ملک په کلا کې یې سنګرونه نیولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته یې اور را اچولی و، ستاسې په کلا یې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بیا یې بمونه ورا رتولي وو. وروسته یې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته یې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. یو نیم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول یې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوښې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پېنځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او یوه تنګور، یو لمسی هم شهیدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي یو او یا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ یې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بیا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګیرنه راکړه، ویلې هېڅ تشویش مه کوه، زما خور یې له موږ سره به اوسې، زموږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بیا به په ګډه یوځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور یم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟.

هغه پخپله ږیره لاس تېر کړ، ویل یې: هوسۍ خورې الله به ترې خبر یې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زموږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړیانو خرڅ شول. هغه راته راوړاندې شو، په غلي اواز یې وویل: پاکستان زمونږه وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بیخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لینګیان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اوراخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوړین کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه یې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ایله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زیات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپیدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېړه من ګل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن يې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې ګلشېر نامه يې وه. ما وې خو ښوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم څوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې مونږ سره يو هلک و، نوم يې ګلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره! دا ګلشير قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دی، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلار ګنی په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور يې دی راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، ورېه شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبا يې له چای نه وروسته مونږه دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. مونږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانی نه ګرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوی و. د کور مخې ته يې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بيرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د توري ږيرې سړي ته مې وويل:

بچې ما تر قوماندان صيب پورې وروله.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ ترور قوماندان صيب سره ټايم نشته دی. همدا خبره يې وکړه او ګړندی ننوت. يو بل ځوانکی هلک ايله يې د ږيرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه کـه تکلیـف درتـه نـه کېـږي قوماندان صـیب تـه ووایـه یـوه ښـځه پـه دروازه کـې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېر ساعت ولاړه وم، هغـه هلک هـم ورپـسې ورک شـو، دریـم تـن یـو بـل د پاخـه عمـر سـړي تـه مې وویل: وروره قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: په‌ته ضروري خبره ورسره کوم.

پـه دې خبره سـړی لـږ غلی شـو، بیا یـې وویـل: ښـه ده مـورې زه بـه سـتا خبـره هغـه تـه ورسـوم. یـو بـل وسـله وال راغـی ویلـې مـورې راځـه. لـه دروازې نـه یـې ننو‌یستم، دننـه ډېـر کسـان ښـکارېدل، څـوک تلـل او ځینـې بـه راتلـل. زه یـې د قومانـدان د کـوټې ترڅنګـه ودرولـم، ویـل یـې: مـورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېـره اوږده شـېبه تېـره شـوه، خـو قومانـدان ور ونـه غوښـتلم. زه لـه دروازې ترڅنګـه پـه یـوه وړوکـې دیـوالګي پـورې مـې تکیـه وکـړه، مـا وې چـې دمـه برابـره کـړم. پـه دې کـې قومانـدان د خبـرو پـه حـال کـې راووت، څـو تنـه بـادې ګـارډان ورپـسې وو، زه ورپاڅېـدم، غـږ مـې پـرې وکـړو خـو هغـه کلـه زمـا غـږ اورېـدو، منډه مـې ورواخیسـته، هغـه مـوټر تـه خـوت، چـې وروړسـېدم. مـا وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څه شي مرسته درسره وکـړم؟ بوډۍ وخت مې مه نیسه موټروان ته یې وویـل: مـه درېـږه ځـه مـا پـه جـګ اواز ورغـږ کـړل: ګلـشیره هوسـۍ یمـه سـتا د ادبیـاتو د پـوهنځي همـصنفۍ. ویلـې ځـه ځـه بـوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

مـوټر یـې روان کـړو دوړې پـه مـا راخـورې شـوې، خپلـې سـترګې مـې د ټیکـري پـه پیڅکـې پـاکولې او بېنـوا تـرې راروانـه شـوم. کتـل مـې چـې صـابر خـان زمـا خـوا تـه راروان و، مـا لـه ځـان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ــ وروره دا خـو هغـه ګلـشیر و، زمـا همـصنفي، لـومړی خـو یـې ځانتـه نـه ورغوښـتمه، خـو زه ورتـه د کـوټې دروازې سـره ولاړه وم. لـه دننـه نـه چـې راووت، ماتـه یـې هډو پـام هـم ونـه کـړو. مـوټر تـه چې ختـو ورمنډه مې کړه، غـږ مـې پـرې وکـړ، مـا وې ګلـشیره زه هوسـۍ یمـه، سـتا همـصنفۍ ودرېـږه کـار مـې دی درسـره. هغـه راتـه سـم دم مخـامخ کتـل، یـوازې دومـره یـې وویـل: بـوډۍ پرېـږده، وخت مـې مـه نیـسه پـه شـتاب سـره یـې مـوټر روان شـو. دوړې او خـاورې یـې راباندې راباد کـړې. کـه خـدای دا بې غېرتـه وشـرموي، هـېڅ د انـسان پـه سـترګه یـې هـم راتـه ونـه کتـل. تـه ګـوره صـابر خانـه دا بـه پـه صنف کې داسې غلی ناست و، چې له چا سره غږېدلی هم نشو. څلور کاله فاکولته یې په یو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خورې راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هو سې. خورې مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلی جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو وویشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګې اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږه به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بوته تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلې پولیس زما وروکی کراچی، چې مېوه مې پکې خرڅوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږه دمه به وکړو، ساه مې ننبلي.

هغه زر مخ راوا ړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وروکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې او سېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خورې اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ما ته یې ونیوه، ویل یې خورې دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مری مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـور تــه لا یــو ټوټــه مـزل پــاتې و ، مــا صــابر خــان تــه وویــل: وروره یــوه خبــره د ســره شــریکوم. ســتا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

مــا وې وروره ! د الله تعــالی کارونــه خــو د الله دي، مګــر لــه مانــه زمــا ژونــد ، زمــا هرڅــه رانــه د پاکستان پـه راتـګ کې لـه لاسـه لاړل، بې موجبـه، بې ګنـاه یې لس کالـه رابانـدې پـه جېـل کې تېر کـړل، بې وختـه بـوډۍ شـوم. نـور مـې دلتـه یـوه شـېه هـم زړه نـه غـواړي، چـې اوسـم. پـه هـر ترتیـب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغــه وویــل: خــورې پــه کــور کــې بــه مــشوره وکــړو ، هــر څنګــه چــې دې خوښــه وه، هغــسې بــه وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه ! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نــه نــه خــورې اوس خــو طالبــان پــه واک کــې دي، د مــلا عمــر اخونــد پاچــاهي ده، پــوره امنیــت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړي دي.

صــابر خــان پــښه ونیولــه، پخپــل ځــای ودرېــد ، خپلــې ســترګې یــې شــاوخوا وګرځــولې، بیــا ماته راواړاندې شو ، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نــیم د پاکــستان پــوځ ورســره دی، هــسې خبــره د طالــب ده، خــو دا تــور مخــي پنجــابي ورســره دي. مـخ یـې بېرتـه سـتون کـړو د کـور پـه لـوریې ګـام واخیـست. تـر کـوره یـې د پاکـستان لـه حکومتـه سـر ټکـاوه، کـور تــه ورسـېدو. د صــابر خــان مېــرمن ډوډۍ تیــاره کــړې وه، هغــې لــومړۍ لــه مانــه پوښــتنه وکړه، ویل یې:

هو سې. ترور ! څنګه چل وشو ، قوماندان مو ولید.

ـ هــو خــورې ومــې لیــد ، خــو د هغــه زړه د تیــرې دی، هلــو یــې خبــرې هــم راســره ونــه کــړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

مــوږ ډوډۍ وخــوړه او چــای تــه ســره ناســت وو ، مــا صــابر خــان تــه بیــا د خپــل تــګ پــه برخــه کــې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و ، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خــورې ډېــره ښــه خبــره ده، خــو لــومړۍ بــه زه او تــه پــه دې بــاب ښــه ځــان پــوه کــړو ، بیــا همغــسې وکړو.

ـ وروره تــه پــه دې بـاب څـه فکـر کـوې؟ زمـا خـو فکـر او عقیـده خوځېـدلې ده، سـم سـوچ نـه شـم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسـې. خـورې، زه خـو داسـې نظـر لـرم چـې لـومړۍ تـه کـوم ځـای تـه غـواړې، چـې لاړه شـې؟ او هم دا وو ایه، چې هلته څه کول غواړې، چې ویې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پیاله پورته کړه او غړپ یې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وویل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پیدا یې کړم او بیا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې یو ځل دومره څوک پیدا کړم پیا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وویل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځینې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پیل شوی دی. ولې په دې پوه نه یم، چې څوک به تللي وي؟ خدا بړو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه یم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما یو دوست دی او هغه اړیکې له طالبانو سره لري. یو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته یې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځینو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وریجې رېره بي ده، تیار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به یې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړ وې ویل زه به د مازیګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې ولید لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مینه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جارې شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له لیرې یې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمې ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لونه یو پر بل پسې رانوتل، ترڅو چې خړه لګېده. د کور ماشومان او لویان ټول رانوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تیاره شوه، د صابر خان مېرمن وویل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دیو چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن یې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وویل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پیاله یې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، ستړي مشې مې ورته وویلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يې اشاره وکړه، ويلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چاى پياله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې واى، ويې ويل:

خورې ښه شوه سړى مې وليد له جومات نه يې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کيسه هغه ته وکړه، لومړى هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلى و، بيا يې ماته داسې وويل:

داسې به وکړو، چې خداى بې کوي، زه به يې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظيفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفيت لرم، له دې سره پخپله نشم ګرځېدلى. ولې يو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خداى دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نيکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتيا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وويل:

هوسۍ خور! ته چې ځې په خير څه خرڅ مرڅ درته تيار کړم، خو تشويش مې درسره دا دى، چې ته به په کلي کې يوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غيرت دى، دومره څوک به پيدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونيوله ويې ويل: اګرچې دغه سړى، خو پوره لاپه راته وکړه، ويې ويل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پيسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پيسې پکې وې. کيسه خو يې داسې ده، چې کوم وخت يې له مانه تحقيق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې يو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني يې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځينې افغانۍ يې راته ډالر کړې وو او څه پيسې يې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، يو څه پيسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکليف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قيامته به يې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ويلې د خور غوندې حق راباندې لرې، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشويش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ماته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې راسره ښې نه ښکاري. د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې ! خړې جامې مې درته جوړې کړي دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.

ماز يګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړې. هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت را واخيست، هغې بېچاره اوښکې توی کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان راسره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې وروسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ماته يې وويل:

خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستوني ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لواړګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زموږ عسکر ولاړ دي، د ېخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لواړګي ناري وهي، تيار ډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايې هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايې پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده، ما وې چې بیا مې غېر حق ونه نیسي. له سرحده ورواوښتو، د جلال آباد ګاډۍ ته وروختو، ګل خان لږه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بیا موټر ته راوخوت. ما سپېښین تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه یې اوېسګړي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو، په کرار به کلي ته لاړه شې.

د ګل خان کور ته لاړو، رښتیا چې کور کې ښځې وې، ما شومان وو، کله چې کور ته ورسېدو، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره یې ورته وکړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خیال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تیاره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته یې وویل:

خورې زه ولایت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. یو څه معلوماتونه به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګونه زیاته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټینګ وو، هېڅ قضا یې پرې نه وه.

ماخستین تېر ګل خان او ورور یې کور ته راغلل، زه یې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان وررو سید خان نومېده، خو له ګل خان نه کشرو، مګر د دواړو یو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتیا چې ما ولیدل، ځوانانو او سپین ږیرو یو شان اوږدې ږیرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږیرې ورمېچ کولې، که د چا به ږیره لنډه وه، رډ بد به یې ورته ویل.

ګل خان ماته وویل: ترور خپه شوې خو نه یې؟

ما وې نه وروره دې خوښ ندو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور یې ګڼم، تاسې خو زما ورونه یاست. ګل خان ویل ترور زمونږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولایت کې اداري مدیر دی. له والي صیب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي لیدلي. اوس به ځینې معلوماتونه سید خان راکړي. سید خانه د سیند نه پورې کلیو کې څه حال دی؟

_ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کلیو کې یوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له یو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزې کله ناکله کېږي. درته ویلی شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ وروره ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، ربښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر دا سې ځوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټي کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب راولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، ځوک به راولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګۍ ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جوماټ ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته وروغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې راسره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تراوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. ربښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ لوري زما د ژوند کیسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زیاته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ویلې ترورجانې زه دې هم لور یم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کیسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرګذشت بیان کړو، لا ټوله کیسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کیسه مې ورته تر پایه تېره کړه. هغې راته کتل، سترګې یې رانه ویستلې، یوه یوه اوښکه به یې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ویل توبه خدایه دا څنګه مسلماني شوه؟ غږ یې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه وو هله، خو مری مې وچه وچه کېده. د ګل خان مېرمن چای راوړو، پیاله یې راته په مخکې کېښوده. نسیمه له بیرون نه راغله، خپل وړوکی ورور یې له لاسه نیولی و، مور یې ورته وویل:

نسیمې لوري! ترور به بیرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډۍ تیاره کړم. هغې ویل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسیمې سره بهر ته ووتلم، نسیمې ویلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ـ بچې ډېر لیرې مې مه بیایه، چې زه دومره شیمه نه لرم. نسیمه چې ایله به د یارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپینه ښکلې جینۍ وه، ودرېده ویلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس یې ونیوه، ویلې هاغه د پیپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښین د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې یې وویل: ښه ده چې ته وایې نو....

یوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل(په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وګرځېدو.) تیر شول. نسیمې راته راوکتل، ویلې یې ترور څنګه ورو شوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ـ نه نه لوري، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسیمې مور چې په اشپزخانې کې یې پخلی کاوه، راغله ویې ویل:

ترور جانې راغلې؟

ـ هو لوري راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرایط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـورې ډېرې پوښتنې بـه مـې پـه زړه کـې ګرځېـدې. ماخـستن تېـر سـيد خـان او ګـل خـان دوی دواړه کـور تـه رانـنوتـل، مـونږه د سـالون پـه کوټـه کـې سـره ناسـت وو، چـې هغـوی راغلـل. سـيد خـان راتـه وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

مـا وې نـه نـه وروره زمـا خـو دومـره خيـال سـاتل کېـږي، چـې څـه درتـه ووايـم. د ګـل خـان مېـرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سـيد خـان او ګـل خـان تـه د ګـل خـان مېـرمن ډوډۍ تيـاره کـړه، دواړه پـه ډوډۍ کېناسـتل، زه د ماخستن لمانځه ته پاځېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سيد خان لالا دې غواړي.

لـه دوعـا کولـو نـه وروسـته د سـالون کـوټې تـه ورغلـم، هغـوی تـه يـې د چـای پيـالې ډکـې کـړې. ماته يې هم پياله مخې ته کېښوده، سيد خان وويل:

تـرور سبا سـهار تـه بـه ستاسـې د کلـي يـو تـن راشـي، وبـه ګـورو چـې هغـه څـه کـولی شـي؟ خبـرې بـه ورسـره وکـړو، معلوماتونـه بـه تـرې واخلـو. کـه سـتا زړه ومنلـه او مـشکل دې حـل کېـدی شـو، ورسره لاړه بـه شـې او کـه څـه سـتونزې موجـودې وې، بيـا بـه بلـه چـاره ګـورو، تـه هېـڅ تـشويش مـه کوه.

ـ نـه وروره تـشويش ولـې وکـړم، خـو هـسې وايـم چـې زمـونږ پـه کلـي کـې بـه څـوک وي کـه نـه؟ زمـونږ د نـږدې خپلوانـو نـه بـه څـوک پـاتې وي او کـه نـه؟ نـور خـو شـکر دی جنـګ کـړی نـشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګـل خـان وويـل: تـرور د امنيـت پـه بـاب خـو هـېڅ فکـر مـه کـوه، طالبـانو پـه ټـول ملـک کـې امنيت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سـيد خـان وويـل: توکـل پـه خـدای دی، سبا تـه بـه معلـوم شـي. تـرور جـانې کـه خـوب درځـي ځـه لاړه شـه، بـې غمـه ويـده شـه. د ګـل خـان مېـرمن راتـه وويـل: راځـه تـرور جـانې ځـای مـې درتـه جـوړ کړی دی، چې بيده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خـوب نـه راتلـو، اوښـتم رااوښـتم، پـه زړه کـې مـې ګرځېـدل (سبا تـه بـه څنګـه سـړی راځـي او څـه بـه وايـي؟ او هغـه زمـونږ کـلا بـه ودانـه وي؟ څـوک بـه پکـې وي او کـه....؟) رښـتيا چـې کلـي تـه ورسـېدم، لـومړی بـه د سـهار د تـره او مامـا پوښـتنه کـوم، بيـا بـه خپـل کـور تـه ورشـم، عجبـه ده زه بـه ګنـې بيـا خپلـه کـلا او کلـی ووينـم، خـو چـې سـهار....؟ اوښـکې مـې وڅڅېـدې، دغـه شـپه مـې شـوګير کـړه، تـر سـهاره مـې سـترګه ورنغلـه. سبايي وختـي ټـول ويـده وو، چـې زه پاڅېـدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځـه تـه پورتـه شـوم. لـه کـوټې نـه ووتلم، رڼـايي لګېـدلې وه، مـلا اودس کـاوه، چـې ليـرې لـه کـوم جومـات نـه د مـلا اذان غـوږ تـه راورسـېد. سـيد خـان او ګـل خـان دواړه کـوم جومـات تـه جمعـې تـه لاړل، د ګـل خـان مېـرمن هـم راپورتـه شـوه، هغـې هـم د لمانځـه بنـدوبس کـاوه. مـا چـې لمـونځ وکـړو، د خپـل خـوب پـه ځـاى کـې مـې ډېره ووهلـه، پـه ځـاى مـې سـترګې ورغلـې وې. يـو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

تـرور جـانې! پاځـه چـاى تيـار ادى. زه چـې سـالون تـه ورغلـم، سـيد خـان او ګـل خـان دوى سـره د ورو په چايو ناست وو. دواړو وويل:

راځـه تـرور جـانې دې بـرې غـاړې تـه راشـه، دغـې توشـک بانـدې کېنـه. مـوږ لا پـه چـايو ناسـت وو، چـې بيـرون دروازه وټکـول شـوه، د ګـل خـان يـو وړوکـى زوى ورغـى، کتـل مـو چـې پـه منـډه بېرته راغى، خپل پلار ته يې وويل:

دادا څوک سړى راغلى دى، تا غواړي.

هغـه پـه چـالاکۍ دروازې تـه ورغـى، لـږه شـېبه پـس چـې راغـى، ويـې ويـل: د تـرور د کلـي نـه يـو سړى راغلى دى، په حجره کې مې کېناوه، هله چاى ورته تيارې کړئ.

ګل خان وويل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سيد خان وويل: تاسو هغه ته چاى ما يې ورو ړئ، موږ به هم درشو.

لـږه شـېبه وروسـته سـيد خـان لـه خپـل ځايـه پاڅېـد، ويـې ويـل: تـرور جـانې زه بـه ورشـم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بيا وروسته ورسره وګورې.

پـه دې کـې زه او د ګـل خـان مېـرمن سـره پـه خبـرو کـې وو، چـې سـيد خـان راغـى. ويـل يـې تـرور جـانې دا زلمـى، چـې راغلـى دى دا زمـوږ ملګـرى دى، مـا تـرې ستاسـې د کلـي پـه بـاب پوښـتنې وکـړې، ويـې ويـل، چـې کلـى لـه خلکـو ډک شـوى دى، خـو دا زلمـى دى، د کلـي هغـه پخـواني خلـک نـه پېژنـي. خـو دى وايـي، چـې پـه کلـي کـې هـېڅ ډول مـشکل نـشته دى. مـا ورتـه سـتا د بيولـو او پـه کلـي کـې سـتا د خـدمت کولـو ويلـي دي، د هـر ډول منـډې رامنـډې خـدمتګار دى. يوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سيد خان وويل:

هـو تـرور لـه ده سـره بـه لاړه شـې، زه بـه دې څـو ورځـې وروسـته پوښـتنه وکـړم، هـېڅ فکـر ونـه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپـل پنـډکى مـې راواخيـست، د ګـل خـان مېـرمن نـه مـې د تلـو اجازت واخيـست، هغـه خـواره کـې بيـا راغـاړې وتـه، اوښـکې يـې تـويې شـوې، مـا يـې بچـې ښـکل کـړل او هغـه مـې هـم پـه سـترګو سـترګو ښـکل کـړه، د حجـرې دروازې پـورې يـې راسـره مخـه ښـه وکـړه، حجـرې تـه ورننـوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري ږيرې نرى لوړ زلمى راپاڅېد ، ستړي مشي يې راسره وکړه، هغه لاس نه راکاوه، خالي د خولې د سر ستړي مشي يې وکړه. کټ ته کېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

وروره دا ترور به خپل کلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و ، مرسته به ورسره کوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به کيږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت کې سيد خان او ګل خان دواړو جيب ته لاس تېر کړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا کرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوى راته په جيب کې پيسې کېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وکړه.

زه او هغه زلمى روان شو ، هغه رانه مخکې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځاى ته ځان ورسوو. هغه مخکې او زه ورپسې وم، په بازار کې روان شو. په بازار کې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو ، هرڅه راته نا اشنا ښکارېدل، يو ځاى ته چې ورسګدو ، د ميوو ډک ډک دوکانونه، په دوکانونو کې د انګور وانښکي په تارونو کې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوکانونو کې لکه خرواروونه ډېرې ډېرى پرتې وې، سمدستي مې زړه کې تېر شول، دا خو به هغه دوکانونه وي، چې کله به زه او سهار له کابله راغلو ، نو خامخا به مو پکې مالتې او سنترې رانيولې او بيا به د کلي په لور روان شو. په دې وخت کې لږه پيسبنه نيولې شوم، د کلي نه راغلى زلمى رانه مخکې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته يې کتل، زما زړه راډک شو ، ستونى مې ونيول شو ، ټيکرى مې په سر راخور کړو ، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولى شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تکليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچې هسې ددې بازار يوه پخوانى خاطره مې زړه کې راوګرځېده، ځکه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبرو ، ويلې ادې په کرار کرار راځه لږه لاره تر هډې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدل نه و ، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يو ځاى دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې رايادې شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دى. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته کړم. کلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډى روان شو ، د ښار او بازار دوکانونه يو پر بل پسې پاتې کېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټیکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وویل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه یې ونیولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټیکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونیوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نږدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، نبغ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې...؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا دننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ویې ویل: ادې څنګه تکلیف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچی هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، رښتیا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی یم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبارکړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهیدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشرانو وایي چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښین دوه بجې وې، چې مونږ د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وویل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور د یوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچی زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی یم، دا کلی مې همدغسې وران لیدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی لیدلی. له خلکو مې ځینې کیسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په یوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه لیده. ګل نور وویل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوی دی، پخوانی سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا دې کلي یوازینی پخوانی سپین ږیری پاتې دی، هغه ته به هر څه معلوم وي.

موږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه یوې دروازې ته ودرېد او دروازه یې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې یوه پېغلوټې جینۍ راووتله، موږ ته یې پام وکړو، ویلې لالا ستړی مشې. یوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته یې غلي شان وویل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زموږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې یو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته یې تکیه وهلې وه، امسا یې د کټ سرته درولې وه. یو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږیره، خړ پکول یې په سر و، د ږیرې زیات ویښان یې سپین ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګیا و څرخکې یې تاواوه. د وړیو نه یې موټې ډک نیولی و. یوازې یې څرخکې په لاس کې ونیو، ویل: ګل نوره ستړی مشې. ماته یې کړه، ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. یوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی یې ګل نور ته ستړې مشي وویله، بیا یې ماته لاس رااوږد کړو، ویې ویل:

ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. نوره ښه ګړه بړه یې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، یو لاس یې په تندي کېښود، ماته یې راوکتل، په ګېنګړو اواز یې وویل:

خورې ستړې مشې. ما ویل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه یې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، یوازې دومره یې ورته وویل:

د خیر ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وایې چې دا زموږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، موږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وویل. پلار یې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وویل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته یې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تیاره کړه، زه بیرون ته وځم.

مور یې ویل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تیاره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په یوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ویې ویل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک یې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــه تــورې ګڼــې وربځــې پورتــه وارتــولې، ورو يــې لــه ځــان ســره وويــل: ســهار صــاحب؟ کــوم هغــه ســهار چــې پــه کابــل کــې مــامور و د برجــورې کــلا؟ پــه راډيــو کــې بــه يــې د جمعــې پــه شــپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ وروا ړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته څوک يادوې؟

ـ هغــه د کونــډې زوی، چــې پــه کابــل کــې مــامور و، وروســته يــې چــې پــه کلــي کــې هغــه لويــه برجــوره کــلا جــوړه کــړه. دادا هغــه نــه و، چــې د هــرې جمعــې پــه شــپه بــه يــې راډيــو کــې داســتانونه ويل کېدل او مور. به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

تــه ودرېــږه دادا. ددې لپــاره چــې بــوډا د ســهار صــيب تېــره کيــسه کولــه، خــو زوی يــې ورتــه پــه خبــره کــې ورودانګــل، لــه دې وجــې چــې زه پــوه نــشم او لــومړی زمــا پــه حــال ځــان پــوه کــړي. بــوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

مــا وې هــو هغــه زمــا خاونــد و. بــوډا او زوی يــې دواړه پــه تعجــب کــې پــاتې شــول، پــه دې وخــت کــې ښــځې لوښــه او چيلمچــي راوړل، ويلــې تــرور لاس وينځــه چــې ډوډۍ وخــورې، ځــښتن يــې هــم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغــې لــه مېــرمن ســره لاړم، پــه ډوډۍ کېناســتم بــوډا او زوی يــې خپــل مــنځ کــې ســره څــه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو، هرڅه به پخپله وګورې.

د کــور ښــځه او مېــړه يــې دواړه راســره شــول، د هغــوی لــه کــوره ووتلــو او پــه کلــي کــې پــه يــوه اوږده کوڅه کې ورسم شو. لــه کــوڅې نــه چــې ووتــو، د کلــي بــل اړخ تــه ورســېدو. مــا بــه د کلــي هــرې کــوڅې او هــر کــور تــه کتــل، د خپــل کــور ليــدو تــه مــې تلوســه وه، تلــو تلــو چــې پــه يــوه ګــوټ وروا وښــتو. ســړي وويــل: تــرور هغــه مخــامخ ستاســو کــلا ده، هغــه بــورج يــې پخــوا پــه ډزو کــې نړېدلی دی.

پــه زړه کــې مــې تېرېــدل، چــې پــه کــلا کــې خــو بــه ســهار او زوی مــې نــه وي؟ کېــدا ی شــي چــې پــه هغــې وخــت کــې چــا ژونــدي لــه ســينده راوېــستلي وي. نــه پــوهېږم، چــې پــه کــلا کــې بــه څــوک وي نــو؟ څو ګامــه لا کــلا تــه پــاتې و، ودرېــدم ښــه مــې شــاوخوا تــه وکتــل، بيــا مــې مخــامخ کــلا تــه ورپــام کړو، هېڅ باور مې نه راتلو، چې ګنې دا به هماغه کلی او زمور. کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم راسره وه، هغې وويل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته نااشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.

د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو و مې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه يې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خيال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا ديواله ته مې تکيه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونيو، ويلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. يو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه يې راته شاته کېښودل، يوې ښځې په ګيلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې،د همغې ښځې مېړه راته وويل:

ترور دا ستاسې کلا ده. يو زلمي ته يې لاس ونيو، چې توره ږيره لوړ سړی و، ويلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې يې ووتل: اخ تندار ته؟

ما په غېږ کې ونيوله، له غېږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بيا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په يوه پېښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غونډې پرېشانۍ يووړم، څه مې نه ليدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به يو بل ته ويلې: د سهار صيب مېرمن راپيدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زيات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له يوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زياته وه. يو وخت چې مې سترګې وغړولې، يو چا په ګيلاس کې اوبه راته ونيوې. مرۍ مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټيکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او يو ډول د خپګان په حالت کې ليدل کېدل. يوه سړي په جګ اواز وويل:

خوېندو وروڼو ښه به دا وي، چې دا بيروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به لړه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.

دوې ووېل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، يوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.

د نور ګل پلار او مور چې دواړه راته نږدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نږدې شول، ويې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تړور ښه شو، چې ستا د خاوند د تره زوی شته دی، دا مېنه پرې ټینګه ده. نور دې له خیره تکلیف نشته دی. اوس به ستا په اجازت سره درنه لاړ شو، بیا به دې احوال واخلو. والکه وراره مونږ به درنه ولاړ شو، ښه شوه زما زوی نور ګل دا تړور کلي ته راورسوله، بیا به سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیر یوسې دا زموږ خپل کور دیو بیا به شي. پاڅېدل له ما یې اجازت وغوښت او له کلا نه ووتل، د کلا لویو وړو ورسره مخه ښه وکړه، د کور ښځه او سړی، بچیان یې ټول رانه راتاو شول. د سهار د کاکا زوی شیر خان او مېرمن یې دواړه راسره په څنګ کې کېناستل، شیر خان وویل:

تندار کسم په خدای چې ستاسې د ټولو فاتحه موږ ته په همغه وخت کې شوې وه او دا دی، چې ته الله ناڅاپه په موږه راننوېستې. دواړو خپل لاسونه غوړونو ته یوړل، خدایه توبه توبه مې ده، دا څنګه چل وشو. ای تندار دا دومره وخت نو ته چېرې ته وې، هله کیسه کوه، چې....

د شېر خان دوه پېغلې لونه او درې زامن هم په یوه ځای راتاو وو، ما ورته خپله کیسه تېره کړه، ولې ماشومان ناست وو، همغه ځینې زیاتې چې راسره شوي وو، په اصل شکل مې ورته ونه ویلې، خو نوره ټوله کیسه مې ورته بیان کړه، ټولو لویو وړو سم په سلګو سلګو وژړل، هر یوه ماته کتل او له سترګو یې اوښکو دارې وهلې، ټول مې له ځان سره ښه په ژړا سترې کړل. هغوی راته هم د روسانو د وخت جګړې او په کلي د بمبارۍ راته ټولې کیسې وکړې. د کلا د برج په توپونو وېشتل، د خپل پلار او د سهار د مور وژل او هم یې د کلي د هر کاله د مرګونو راته بېلا بېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تندار راځه، چې د کلا په کوټو دې وګرځوم، هر دېوال د توپونو او راکټونو مرمۍ خوړلي دي، کلا هغه ډول نه ده پاتې، ګرچې ما یې ځینې برخې دوباره جوړې کړي دي. د کلا بورج رانه نیمګړی پاتې دی، که ژوند و په خیر سره سږکال مې ورته نیت دیو چې ودان یې کړم.

شېر خان له لاسه ونیولم ورو ورو یې د کلا په بېلا بېلو کوټو وګرځولم، زموږ د خوب کوټې ته چې ننوتلم ستونی مې راډک شو، په دواړو تشو مې لاس کېښود، اوښکې مې وڅڅېدې، هغوی هم راسره اوښکې تویولې. د کوټې دیوالونه لا هماغسې لړ لړ سپین و. شېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تندار په دې کوټه کې اوس مونږه ویده کېږو. ورمنده یې کړل دیواله ته د سهار عکس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې اوښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکتونو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترڅنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چیناران نه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچې! لومړی دا خپله مېرمن دې راته راوپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومیږي او دا بله پاڼه نومېږي.

– ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نازړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچی په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسینده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابښې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه ووېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاڅېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورننزدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې ووېشتو، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غوندې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاڅېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد، زه په منډه بلۍ ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غرز شو څو مېزايل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي يې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغږ کړل: راکوز شه شپېر خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وينو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زياتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمبارۍ او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره يو بل په غېږ کې ونيول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پيل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان راواښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور ديوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځير مې اچولی و، په دروازه کې د اوسپنې پټۍ اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. يوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونيو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خاليګاه ته ځان خواته ورنږدې کړو، هغې ويل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږ نه کاوه، غلي او درنې ډزې غلې شوې، خو يوازې د کلاشينکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري يې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نيولی و، په کلي کې ګڼې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونيو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځينو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وير ژړا زياتېدله. ورځ زياتي په وتو وه، زه ورو شاني بام ته وروپورته شوم، ټول کلی وير ژړا پسې اخيستی و. د کلي ځينو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې يوه نيمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډيان هېڅوک نه ښکارېدل، يوازې د ښځو ژړاګانې زياتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځير مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې يو نيم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکټونو غورځولی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلې وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. څوق څوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې دري او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو ورانـدې کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. دري ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یوځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خوړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې دري جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې دري واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یووړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعایه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کلیو خلکو عمومي دوعا وکړه او بیا یوه تن سپین ږیري په جګ اواز وویل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خره کې له کلي نه ووځي او نورو کلیو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بیا بمبار وکړي، خدای ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هدیرې نه خواره شول، د نورو کلیو خلک خپلو کلیو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ویده وو، یوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټین رڼا ته ناسته وه او ژړل یې. زما په لیدو راپاڅېده، ویل یې: شېرخانه زویه څنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وویل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کلیو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وویل:

ځینې ضروري سامانونه چې له ځان سره یې وړی شو، سر له اوس نه باید برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپای ثولو، ویل یې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونیوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بیا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنیت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خیرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بیخي نه وو، ځینې د پاخه عمر خلک او سپین ږیري یو نیم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لویو ښارونو نه په غیر نور ټول کلي له مجاهدینو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بیخي له یاده وتلي وئ، یوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سینده پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله یې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هډو معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته یو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کیسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما دستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړی مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جالهوان مرمۍ وخوړه، له خولې یې آخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یبلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته وینې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې رابانديې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تیږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼايي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښایي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې رابانديې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولې او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک راسره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جوماټ کې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره سترې مشې هر یوه راته په اخلاص سره سترې مشي وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جوماټ خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړي مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غوندې څادر یې راته راوړو، ما ترې مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، دستي په دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندي پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړوکي کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګې رنګې اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـونږ پـه دغـه ورځ ډېـر سـتړي شـوي وو ، ځکـه چـې مـونږه سـره دوه خيګـان (شـنازونه) هـم موجود وو ، بېلـه بـه چې مخې تـه راغلـه پـه خيګـانو بـه بېلـې تـه ورپـورې وتلو او مړي بـه مـو کتـل. دوه تنـه لامبـوزن راسـره و ، هـره شـيله ، د سـيند د مـنځ ټاپوګـان او بېلـې يـې ښـې سـمې لټـولې. کلـه چـې پـه دغـه شـپه مـونږ دغـې واړه کلـي تـه شـپه راوړه ، د ماښـام لمونځونـه قـضا شـوي وو. لـه جومـات نـه خلـک وتلـي وو ، جومـات کـې مرغکـۍ غوړېـدلې وه ، د مـلا پـه ممبـر کـې پـوزى پـروت و ، پـه تـاق کـې د تيلـو ډيـوه پرتـه وه. مـونږه ټـول څلـور سـره پـوره وږي شـوي وو ، يـو بـل تـه مـو سـره د لـوږې پـه بـاب يـاده کـړه. فيـصله پـه دې وشـوه ، چـې دوه تنـه بـه پـه کلـي کـې خيـرات راټولـوي او دوه تنـه بـه پـه جومـات کـې پـاتې کېـږي. همغـه و ، چـې زه او تـرورزى مـې (نـواز خـان) کلـي تـه د خيـرات راټولولـو لپـاره پـه يـوه کوڅـه ورسـم شـو ، پـه کلـي کـې مـونږه ښـه ډېـر خيـرات راټـول کـړو. جومـات تـه چـې راغلـو ، هغـو نـورو دوو لـه کـوم کـور نـه پـه چـاى جـوش کـې چـاى راوړى و ، ګـوړه ورسـره وه. لـه چـاى او ډوډۍ نـه وروسـته پـه جومـات کـې ځملاسـتو. سـهار وختـي پاڅېـدو ، لـومړى مـو اودسـونه وکـړل ، مـلا اذان وکـړو ، د کلـي خلـک جومـات تـه راغلـل. ټـول بـه دوولـس تنـه وو ، پـه جمعـه ودرېـدل. د جمعـې نـه وروسـته کلـه چـې مـلا دوعـا وکـړه ، زه پاڅېـدم او د کلـي خلکـو تـه مـې د خپلـو مړو د پيـدا کېـدو او ښـخېدو وويـل. لـه خلکـو د جملـې نـه سمدستي يوه تن وويل:

ورورە لومړى خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځاى نه راغلى يې؟

خپـل ځـان مـې ورتـه وروپېژانـد ، بيـا مـې ورتـه د خپلـو مـړو د نـښو نـښانو وويـل، نـوم او پتـه مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

ورورە يـو مـړى مـوږ پـه بېلـه کـې مونـدلى او پـه هـديره کـې مـو ښـخ کـړى دى او د ماشـوم پـه باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې ورينداري وويل:

ښه بچى نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

ورورە کله مو دغه مړى ښخ کړى دى؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ـ ورورە دغه مړي څه نښې درلودې؟

يـو زلمـي پـه داسـې حـال کـې، چـې نـوى يـې سـلام وګرځـاوه، لمـونځ يـې خـلاص کـړو ، داسـې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه کـوره ووتلـم، د ببلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چې پـه اوبـو کـې د سـیند غـاړې تـه ولاړ مـبم. مـا چې جـامې ووېستې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د ببلـې پـه سـر کـې مـړی نـښتی و، ولـې او سـر یـې ښـکارېده، نـور پـه اوبـو کـې پټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل څـادر مـې لنـګ کـړو، پـه شـیله ورپـورې وتلم. د ببلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلمـه، ترڅـو چې وروررسـېدم. یـوازې کمـیس او پرتـوګ یـې پـه تـن کـې وه، نـسکور پـروت و. لـه اوبـو نـه مـې رااوېست، پـه ببلـه کـې مـې پـه کبلـو واچـاوه، ددې کلـي نـسیم اکـا چې اوس بـه هـم موجـود وي، هغـه لـه نغـري غـاړې نـه غـږ کـړو: هـو زه وم. ده تـه مـې لـه ببلـې نـه ورغـږ کـړل، مـا وې چې د کلـي نـه یـو څـو تنـه راولېـږه، چې یـو کټ هـم راوړي، چې دا مـړی راسـره لـه ببلـې نـه پـورې باسـي. همغـه و، چې پـېنځـه شـپږ تنـه هلکـان راغلـل او مـړی مـو راپـورې وېست او د کلـي جومـات تـه مـو راوړو. بیـا مـو چې وکـوت راوکـوت، داسـې خاصـې نـښې یـې نـه معلومېـدې، خـو ځـوان و مـخ یـې روغ و. د سـینې پـه سـر یـې دوه سـوري و او یـو وړوکـی سـوری یـې پـه تـشي کـې و. ټـول و ویـل چې حتمـي پـه ټوپـک ویـشتل شـوی دی. ولـې مـړی پـه هغـې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

یوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ویې ویل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وویل:

تا ورته څه وویل، چې څوک دی؟

مـا وې هغـه زمـا د کاکـا زوی و سـهار نومېـده. کاکـا جانـه دا هغـه سـړی و، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه یـې راډیـویي داسـتان پـه کابـل راډیـو کـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات کـې ناسـتو کـسانو وویل: آخ دا څه وایې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته یې څه کول؟

یـوه تـن داسـې پوښـتنه وکـړه. د تنـدار فکـر لـه سـهار سـره چې لـه کابـل نـه کلـي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت کـې ډوبـه لاړه. مـا خلکـو تـه د هغـه کیـسه وکـړه او د جـالې مـې ورتـه وویـل. ټـول پـه جومـات کـې ناسـت د کلـي خلـک خپـه شـول، یـوه سـپین ږیـري وویـل: وروڼـو ښـه بـه دا وي، چې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به یې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وکـړه، د کلـي خلکـو چـارې او ببلونـه راواخیـستل او لـه مـوږه سـره یوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ رراوکتل ویې ویل:

هو نو بیا څنګه چل وشو؟

ــ قبـر چې مـو رابرسـېره کـړ، لومړی مـو تـرې د سـر تختـه واړولـه او کفـن یـې نـه و، خلکـو ویلـې لـه یـوې خـوا شـهید دی او لـه بلـه خـوا د جـامو سـره مـو ځکـه ښـخ کـړی و، چې مـوږ ویلـې کـه څـوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان یې راشي او ویې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تختنه راپورته کړه او ومې لید، سمدستي مې وپېژانده. نور زیاتي ټینګ نه شوم، سلګو ونیولم، تختنه مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، نبه شببه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، یو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وویل:

وروره ټوله یو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، یو شان هدیره ده، همدلته یې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دي، توپونه ویشتل کېږي، د وړلو چاره یې ګرانه ده. یوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هډو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرایط برابر شول، بیا یې یوسئ. اوس یې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار ! رښتیا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره یې نه کېده. د کلي خلکو یو ببرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ ترې کور ته راغلو. وروسته مې هم بیا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نیت وکړو خو هر چا راته ویلې: ټوله یو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سیند په غاړو وګرځېدمه ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سیند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پیدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، یوازې یې له ستوني نه ژړغوني فریاد راوخوت، ډېره شېبه یې وسوقلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځینې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار لیدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کلیوال یې ټول زاړه شوي وو، په دربمه ورځ راته هغې وویل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خدا پرو دا یو کال کېږي، چې طالبان راپیدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دینه پخوا دا کلی شاړ و. موږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهیسې راغلي یو. زموږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. یوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي ویاله وچه وه، کلی بیخي کنډواله پروت و. سږکال په کې ایله بېله لږ لږ خلک راپیدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلی ويوست، ويل يې: بچی زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې وای، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيری و. د کاکا زامن مې خو وو، هغوی بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ــ که رښتيا راباندې وايې تندار! نو هغوی بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې وای؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوی څه خبر دي؟

ــ داسې مه وايه زويه! سړی په پوښتنه مکې ته رسګېدای شي، په ما له هره طرفه راټيټه ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېړمن سبرو ورته وويل: تنداري خدای دې تا ته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دی، چې ته په سر ژوندۍ يې.

ــ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې وای.

ــ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خدای ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ــ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوی هم راسره يوځای لاړ شي. بېرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خدای دې سر لوړی لره بچی! همدغسې به وکړو، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوی مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوی سره به څه وکړم.؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبرولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو، هغې د اوبو ګيلاس ترې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خدای دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غونډې تيارسۍ ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دی. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو، چې ګنې ته ژوندۍ يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړي ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې يو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه يو، چې ته ژوندۍ راپیدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه يې تازه کړه، ويې ويل:

د ځينې ژوند نه مرګ بهتر دی او بيا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپينې څڼې يې راونيوې ويې ويل: دا ويښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپين شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له اوسپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو يې مخې ته ورغله، سترې مشې يې ورته وويلې، ما هم هغوی سره سترې مشي وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بېرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک ملک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بيا هم د کلي په هره کوڅه کې ځينې کلې دېره شوې وې. په جومات کې به د لمانځه پر مهال شل دېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کیلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ويل به يې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر يوه تعجب کاوه او په ټينګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ويلې، چې د تندار خيال ساته او دا به يې ويل، چې په مونږ ټولو يې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لويو وړو ورسره ژړل. د قبر ليدو او تللو نه مخکې يوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبايي وختي صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه يې وټکوله، ترورزی دروازې ته ورغی، صفدر يې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونيوله او موټر ته يې بوتله، موږ هم له حجرې نه ورووتلو. تندار مې په مخکې سيټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې يې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې يې د څادر په پيڅکله له دوړو او ګردونو نه پټ کړي وو.

کله چې هلته ورسېدو، هديره له سړک نه ليرې وه، موټر مو ودرولو او د هديرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کليوال و. د هديرې په لور نرۍ لاره په کږ کې ورغلې وه، د کږ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو را پسې راتلې. له کځ نه ووتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلی پروت و. د غره له یوې تپې ځنګ کې په هوا مځکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږ د هدیرې ځنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټي او ترخې په هدیره کې ولاړ وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې ځنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږ له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو اوښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندې خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانږدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنږدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څوکسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور را پوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر را پورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر ددغې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر راروان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

لـه خپـل ګـران دوسـت بـصير بيـدار څخـه ډېـره ډېـره مننـه کـوم، چـې زمـا د کتـابونو پـه چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې يې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي.

د ښـه شـعر پېژنـدونکي او وتلـي ليکـوال ښـاغلي زريـن انځـور سـره دې خـدای ډېـر ښـه وکـړي، چـې لـه مـا نـه يـې پـه ليکنـو او د ليکـوالۍ پـه سـمونو کـې خپـل نظـر او همکـاري نـه ده دريغ کړې.

د ذبيح "شفق" نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاپ او کمپوز چارې يې پرمخ يوورې.

په ادب

محمدا جان يار

د محمدا جان يار ليکلي اثار:

1ـ کوکارې	شعري ټولګه
2ـ سره ډولۍ	د لنډو کيسو ټولګه
3ـ د کونړ تاترې	تحقيقي او تاريخي کتاب
4ـ وير	شعري ټولګه
5ـ ترلې کڅوړه	د لنډو کيسو مجموعه
6ـ ځانګه	ناول
7ـ د ليلې دښته	ناول
8ـ هوسۍ	ناول (همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفرنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

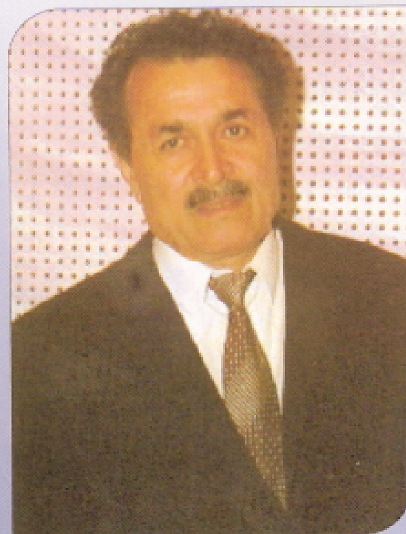

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ــ پېښور

چاپچاري: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي خانګه ــ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library